

Jaarverslag 2020

Stichting Openbaar Primair Onderwijs Zoetermeer

Bestuursverslag 2020

Voorwoord

Openbaar Primair Onderwijs Zoetermeer (OPOZ) is een professionele organisatie waarin de overtuiging heerst dat we het 'iedere dag een beetje beter' moeten doen. Dit vraagt om een sterk reflecterend vermogen, ontwikkelingsgericht denken en een feedbackcultuur. We bieden kwaliteitsonderwijs in een activerende leeromgeving. Uitstekend onderwijs vraagt om betrokken, vakbekwame leerkrachten die de nieuwsgierigheid en zelfstandigheid van de kinderen weten te stimuleren. Daarbij zijn we ambitieus en hebben we hoge verwachtingen van kinderen maar ook van collega's.

In ons Koersplan 'Samen in ontwikkeling' hebben we voor de jaren 2020 - 2024 de hoofdlijn van onze koers vastgelegd in vijf ambities: onderwijskwaliteit, professionele cultuur, onderwijsinnovatie, samenwerking en profilering. Bij de start van het schooljaar 2020-2021 stelden ook de scholen in hun schoolplannen voor de komende vier jaar hun ambities vast.

Met de introductie van de nieuwe koers en een vernieuwde besturingsfilosofie, waarbij de verantwoordelijkheid lager in de organisatie komt te liggen, is er sprake van een nieuwe dynamiek en werkwijze. We geven richting en ruimte aan de scholen en zijn hierbij ondersteunend en faciliterend. Om ervoor te zorgen dat we vanuit het bestuursbureau deskundige ondersteuning kunnen bieden, zijn we in 2020 op zoek gegaan naar collega's om ons hierbij te ondersteunen. Dat heeft geresulteerd in de aanname van een beleidsmedewerker HRM en een bestuurssecretaris/beleidsmedewerker kwaliteitszorg en in de inhuur van een extern controller.

We vinden het belangrijk dat er een nauwkeurige en transparante verantwoording komt van gemaakte keuzes. Dat is op schoolniveau maar ook op stichtingsniveau onze maatschappelijke plicht. We gaan sober, doelmatig en rechtmatig met onze middelen om en zullen deze middelen de komende jaren inzetten voor het verbeteren en versterken van ons primaire proces: het beste onderwijs voor onze kinderen. Centraal in onze organisatie staan de leerkrachten die het primaire proces verzorgen. De onderwijsondersteunende collega's zetten zich elke dag in om dat proces te faciliteren en te ondersteunen.

We kijken met dit bestuursverslag terug op een bijzonder jaar. Een jaar dat zich kenmerkt als het introductiejaar van het Coronavirus. We hebben dit jaar tot tweemaal toe de scholen moeten sluiten. De collega's op de scholen toonden veerkracht en flexibiliteit door zich iedere keer aan te passen aan nieuwe situaties en ontwikkelingen. Onze collega's zijn erin geslaagd om voortdurend te schakelen tussen fysiek -en afstandsonderwijs. Daarmee verdienen ze een groot compliment.

Samen staan we voor de uitdaging en maatschappelijke opdracht om ons onderwijs, onder zeer bijzondere omstandigheden, elke dag te verbeteren om onze gezamenlijke ambities te realiseren. Dit bestuursverslag draagt bij aan de verantwoording hiervan.

Maarten Schoon en Michael Krul

College van Bestuur

Inhoudsopgave

1. Kerngegevens	1
1.1 Algemene instellingsgegevens	1
1.2 Juridische structuur	1
1.3 Organisatie	1
1.4 Strategisch beleid	2
1.5 Organisatorische ontwikkelingen	4
2. Onderwijs	5
2.1 Ontwikkeling leerlingaantal	5
2.2 Ouderbetrokkenheid	5
2.3 IKC-vorming	6
2.4 Passend onderwijs	6
2.5 Afstandsonderwijs en Covid-19	7
2.6 Professionalisering	8
2.7 Samenwerkingspartners in het kader van Opleiden in de school	9
2.8 Subsidies	10
2.8.1 Gemeentelijke subsidies	10
2.8.2 Rijkssubsidie	12
2.9 Zaken met een politieke of maatschappelijke impact	13
3. Kwaliteitszorg	15
3.1 Toezicht Inspectie	15
3.2 Ontwikkelingen	16
4. HR	18
4.1 Personeelsbeleid	18
4.2 Personeelsbestand	19
4.3 Leeftijdsopbouw	20
4.4 Verzuim	21
4.5 RI&E	24
4.6 Mobiliteit	25
5. Financiën	27
5.1 Inleiding	27
5.2 Toelichting exploitatie	28
5.2.1 Toelichting baten	31
5.2.2 Toelichting lasten	32

5.3	Vergelijking met de cijfers van 2020 versus 2019	37
5.4	Begroting 2021	40
5.5	Toelichting balans	44
5.5.1	Toelichting activa	44
5.5.2	Toelichting passiva	46
5.6	Kengetallen	49
5.6.1	Vermogensbeheer OPOZ	49
5.6.2	Budgetbeheer OPOZ	50
5.7	Prestatiebox	51
5.8	Personeels- & Arbeidsmarktbeleid	52
6.	Bedrijfsvoering	54
6.1	Organisatieontwikkeling	54
6.2	Code Goed bestuur	55
6.3	Medezeggenschap	56
6.4	AVG	56
6.5	Huisvesting	57
6.6	Inkoop	58
6.7	Horizontale verantwoording	59
6.8	Samenwerking en verbonden partijen	60
6.9	Risicomanagement	60
6.10	Klachten	61
7	Continuïteitsparagraaf	62
7.1	Inleiding	62
7.2	Allocatie van middelen	63
7.3	Onderhoud (MOP)	64
7.4	Investerings (MIP)	64
7.5	Kengetallen	64
7.5.1	Ontwikkeling leerlingenaantallen en fte's	64
7.5.2	Baten	64
7.5.3	Personeel	65
7.5.4	Afschrijvingen	65
7.5.5	Huisvesting	65
7.5.6	Overige lasten	65
7.5.7	Exploitatieresultaten 2021-2025	66
7.6	Meerjarenbegroting	66
7.6.1	Exploitatie	66

7.6.2	Investeringsen	66
7.6.3	Balans	67
7.6.4	Vereenvoudiging bekostiging	67
7.7	Financiële kengetallen	68
7.8	Treasury	69
7.9	Risico's en risicobeheersings- en controlesysteem	71
7.9.1	Beschrijving van de risico's en onzekerheden op dit moment	72
7.10	Coronacrisis	77
7.11	Rapportage toezichthoudend orgaan	78
8	Verslag Raad van Toezicht	79
8.1	Inleiding	79
8.2	Samenstelling Raad van Toezicht	79
8.3	College van Bestuur	79
8.4	Werkwijze van de Raad van Toezicht	80
8.5	Bijeenkomsten	80
8.6	Jaarlijkse zelfevaluatie Raad van Toezicht	81
8.7	Rooster van aftreden	81
8.8	Onkosten RvT	81

1. Kerngegevens

1.1 Algemene instellingsgegevens

Openbaar Primair Onderwijs Zoetermeer
Blauw-roodlaan 156
2718 SK Zoetermeer

Telefoon: 079 – 329 08 25
Website: www.opoz.nl
Email: info@opoz.nl

Bestuursnummer: 41390

1.2 Juridische structuur

Het Openbaar Primair Onderwijs Zoetermeer (OPOZ) is sinds 1 januari 2003 een stichting. Sinds 1 januari 2010 is er sprake van de huidige bestuursvorm: een College van Bestuur en een Raad van Toezicht. De samenstelling van beide organen op 31 december 2020 is als volgt:

College van Bestuur:	dhr. drs. M. Schoon dhr. M. Krul
Raad van Toezicht:	mw. M. van der Heijden mw. C. Walter dhr. K. Gordijn dhr. Ö. Gölpinar dhr. M. Oskam

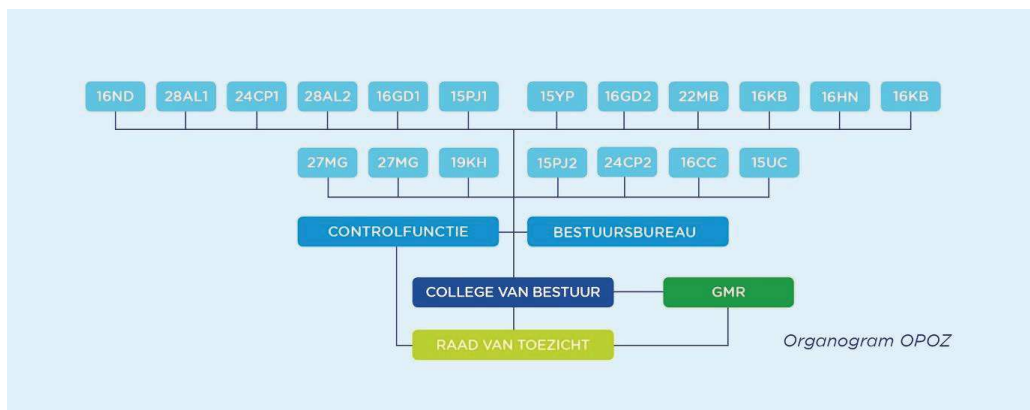
De Raad van Toezicht functioneert in deze samenstelling sinds 1 mei 2020.

De gescheiden taken en bevoegdheden van beide organen liggen vast in de stichtingsstatuten. De verdeling van taken en bevoegdheden tussen het College van Bestuur en de directeuren van de scholen wordt vastgelegd in het managementstatuut.

1.3 Organisatie

OPOZ heeft 19 scholen, verspreid over alle wijken van Zoetermeer.

Het College van Bestuur heeft sinds zijn aantreden in 2019 een nieuwe besturingsfilosofie geïntroduceerd die een ontwikkeling nastreeft naar een professioneel lerende organisatie, waarin verantwoordelijkheid en vertrouwen samengaan en waar samenwerking en betrokkenheid in de gehele organisatie centraal staan. Dit betekent een culturomslag: van centraal naar decentraal, van curatief naar preventief, van instrumenteel naar beleidsmatig en van volgend naar leidend. Het College van Bestuur en de directeuren treden hierin gezamenlijk op en dat is een meerjarig traject. De decentrale besturingsfilosofie, waarbij het primaat komt te liggen bij de scholen en waarbij College van Bestuur en het bestuursbureau faciliterend en dienstverlenend zijn, komt tot uiting in het organogram van OPOZ:

Figuur 1.1: Organogram OPOZ

1.4 Strategisch beleid

In 2019 is gestart met het traject voor de totstandkoming van een nieuwe strategische koers. In diverse werkvormen (onder meer directiebijeenkomsten, koerscafés en bijeenkomst leerlingenraden) is breed vanuit in de organisatie input opgehaald voor de koers voor de komende vier jaar. Dit heeft in juli 2020, na instemming van de GMR en goedkeuring vooraf door de RVT, geresulteerd in het OPOZ-Koersplan getiteld 'Samen in ontwikkeling'.

Op basis van de kaders die het Koersplan 2020-2024 biedt, hebben de scholen in 2020 ook nieuwe schoolplannen gemaakt voor de periode 2020-2024.

Het Koersplan heeft de volgende vijf ambities: onderwijskwaliteit, professionele cultuur, onderwijsinnovatie, samenwerking en profilering.

Onderwijskwaliteit

Om deze ambitie te verwezenlijken werkt OPOZ aan een professionele kwaliteitscultuur op alle niveaus van de organisatie. De scholen worden daarbij uitdrukkelijk gepositioneerd en vanuit de organisatie gefaciliteerd om onderwijs neer te zetten dat past bij de eigen doelgroep/omgeving. Systematische kwaliteitszorg als onderdeel van de schoolopdracht hoort daar onlosmakelijk bij. De Inspectie verwacht immers dat scholen en bestuur zicht hebben op de kwaliteit van het onderwijs en dat er sprake is van een verbetercultuur, een gezamenlijk streven om de onderwijskwaliteit niet alleen op voldoende niveau te brengen maar ook duurzaam te verbeteren.

Professionele cultuur

De ontwikkeling van een professionele cultuur heeft de komende jaren binnen OPOZ prioriteit. Het doel is onder andere om de samenwerking tussen de scholen en de collega's te versterken. Dit gebeurt binnen de stichting op verschillende niveaus. Er zijn expertgroepen geformeerd die aan de slag gaan met de uitwerking van de ambities behorend bij het Koersplan. Voornaamste doel van de expertgroepen is het gezamenlijk ontwikkelen van beleid, waardoor er meer betrokkenheid bij, eigenaarschap van en draagvlak voor OPOZ-beleid ontstaat.

Binnen de scholen is het van belang dat teams zich buigen over de gewenste en vereiste deskundigheidsbevordering, ook op individueel niveau, vanuit de ambities en keuzes die binnen

het schoolplan voor de komende jaren zijn gemaakt. Het leren met elkaar en van elkaar is daarin een belangrijke pijler.

Onderwijsinnovatie

De samenleving is sterk veranderd, maar het onderwijs is al lange tijd op dezelfde wijze georganiseerd met één leerkracht voor de groep en schoolgebouwen met gangen en vaste lokalen. Eigentijds onderwijs vraagt ook om een voortdurende aanpassing van de organisatie. Binnen het thema 'anders organiseren' gaat één van de expertgroepen op zoek naar kansen en mogelijkheden van nieuwe organisatievormen voor het onderwijs. Tegelijkertijd heeft het afstandsonderwijs door Covid-19 het proces van digitalisering ook versneld. Bepaalde keuzes voor digitale methodes of methodes waarmee een hybride vorm van onderwijs gemakkelijker kan worden gerealiseerd, zijn versneld gemaakt. Aan dit traject van digitalisering wordt de komende periode uitdrukkelijker richting gegeven.

Samenwerking

Vanuit het openbare karakter van OPOZ is de Stichting uitdrukkelijk gelieerd aan de gemeente Zoetermeer. In 2020 heeft OPOZ deze samenwerking maar ook die met UNICOZ geïntensiveerd. Initiatieven die uit deze samenwerking zijn ontstaan, zijn onder andere het gezamenlijk werven van zij-instromers en het gezamenlijk formuleren van kaders en uitgangspunten in aanloop naar een nieuw Integraal HuisvestingsPlan.

In 2018 zijn alle OPOZ-scholen (op het SBO na) IKC geworden. Een IKC kenmerkt zich o.a. door intensieve samenwerking tussen school en een kinderopvangorganisatie. Tijdens de Coronacrisis hebben de tegenstrijdige belangen tussen de PO-scholen en de meer commerciële kinderopvangbranche zich duidelijk gemanifesteerd. De OPOZ-scholen dienen zich uitdrukkelijker af te vragen wat de IKC-ontwikkeling voor hun school betekent en hoe hieraan invulling wordt gegeven.

Profilering

Onze scholen en ons onderwijs moeten aantrekkelijk zijn voor kinderen, ouders en personeel. De OPOZ-scholen onderscheiden zich door een diversiteit aan onderwijsconcepten. Het is belangrijk dat deze diversiteit wordt versterkt en uitdrukkelijk op het vizier blijft staan bij het uitzetten van de OPOZ-koers. Daarnaast blijft het van belang dat OPOZ zich als een aantrekkelijk werkgever weet te positioneren. De krapte op de arbeidsmarkt noopt ons daartoe. Het lerarentekort was al zichtbaar, maar bleek tijdens de Coronacrisis op sommige scholen nog pijnlijker aanwezig. Vanuit deze noodzaak is in het laatste kwartaal van 2020 een aantal initiatieven in gang gezet. Zo wordt de website van OPOZ aangepast, onder andere door de meerwaarde van OPOZ als werkgever te laten zien en te communiceren vanuit het Koersplan. Om de zichtbaarheid extern te vergroten is OPOZ een samenwerking met het Zoetermeers Dagblad gestart. Daarnaast wordt gewerkt aan een corporate magazine voor (nieuw) personeel, stakeholders en ouders. Het blad geeft OPOZ, de scholen en de medewerkers een gezicht in interessante artikelen die aansluiten bij de ambities uit het Koersplan en het eerste exemplaar zal rond de meivakantie van 2021 verschijnen.

1.5 Organisatorische ontwikkelingen

Drie scholen hebben in 2020 een nieuwe directeur gekregen. Bij IKC Meester Verwers is mevrouw Liepert gestart als directeur, bij IKC De Piramide mevrouw Hulst en bij IKC De Watersnip mevrouw Van der Veen.

Het bestuursbureau kende in 2019 een bezetting van twee leden van het College van Bestuur, twee secretaresses van het College van Bestuur, een coördinator passend onderwijs en een beleidsmedewerker. Daarmee had het voormalige CvB een belangrijke rol in zowel de beleidsvoorbereiding als beleidsuitvoering en vormde het feitelijk het schoolbestuur en het stafbureau. Met de komst van een nieuw CvB is het bestuursbureau in de 1^e helft van 2020 versterkt met een bestuurssecretaris, een HRM-beleidsadviseur en een extern controller.

2. Onderwijs

2.1 Ontwikkeling leerlingaantal

Het totale leerlingenaantal per teldatum 1/10/2020 bedraagt 4708 bekostigde leerlingen.

	Leerlingaantal per schooljaar (per teldatum)			
	17/18	18/19	19/20	20/21
Meester Verwers (15MU)	257	206	191	148
Meerpaal (15PJ)	172	149	135	119
Vijverburgh (15PJ01)	214	217	216	204
Zwanenbos (15UC)	245	245	246	243
Piramide (15YP)	372	376	394	403
Watersnip (16CC)	208	216	219	223
Het Plankier (16GD)	138	152	154	156
Klimboom (16GD01)	250	277	297	297
De Tjalk (16HN)	417	439	444	437
De Springplank (16KB)	255	253	244	260
De Triangel (16KB02)	157	145	153	149
Baanbreker (16ND)	333	344	359	367
De Vuurtoren(19KH)	139	156	157	146
De Saffier (22MB)	153	151	149	162
De Waterlelie (24CP)	160	186	199	219
De Edelsteen (24CP03)	255	275	295	294
De Trinoom (27MG)	201	198	189	184
Fl. Nightingale (28AL)	206	201	207	207
Da Vinci (28AL01)	473	483	483	490
Totaal aantal lln.	4605	4669	4731	4708

Tabel 2.1: Ontwikkeling leerlingaantal per school afgelopen 4 schooljaren

Met uitzondering van IKC Meester Verwers, IKC De Meerpaal en De Trinoom, laat de ontwikkeling van het leerlingaantal bij de overige OPOZ-scholen de afgelopen jaren een gestage groei zien. Vier scholen (IKC Het Zwanenbos, IKC De Watersnip, IKC De Triangel en IKC Fl. Nightingale) hebben een stabiel leerlingaantal over de jaren heen. Enkele scholen voeren aannamebeleid om het leerlingaantal bewust te kunnen maximaliseren opdat alle leerlingen op termijn in één schoolgebouw gehuisvest kunnen worden. Dit geldt voor IKC De Tjalk en IKC De Klimboom. Het aantal leerlingen op deze scholen zal daarom de komende jaren niet toenemen.

2.2 Ouderbetrokkenheid

Ouders zijn een belangrijke partner in het gehele ontwikkelingsproces van de kinderen. Op iedere school werken we samen met ouders. De scholen bepalen zelf hoe ze invulling geven aan die samenwerking. In het kader van het achterstandsbeleid van de gemeente Zoetermeer zijn er op een aantal VVE-scholen (zie 2.8.1) ouderkamers opgericht. In deze ouderkamers krijgen ouders voorlichting over verschillende maatschappelijke onderwerpen. In de toekomst zullen wij, vanuit de ambities in het Koersplan, verder investeren in de kwaliteit van de samenwerking met ouders.

2.3 IKC-vorming

Alle OPOZ-scholen (op het SBO na) zijn in 2018 IKC geworden. Een IKC kenmerkt zich o.a. door een intensieve samenwerking tussen school en een kinderopvangorganisatie. In Zoetermeer zijn er twee grote kinderopvangorganisaties waar OPOZ mee samenwerkt. Dit zijn Kern Kinderopvang en de Drie Ballonnen. Samen met deze kinderopvangorganisaties en UNICOZ heeft OPOZ de afgelopen jaren stedelijk beleid rondom IKC-ontwikkeling ontwikkeld. Dit stedelijk beleid, dat ook zijn plaats heeft in de lokale educatieve agenda van Zoetermeer, kenmerkt zich door het 12 puntenplan. Deze 12 punten geven school en opvang binnen hun samenwerking een bepaald kader mee. We willen de samenwerking intensiveren. We gaan toewerken naar meer vormen van integraal samenwerken, zowel op inhoud en huisvesting, als op ouderbetrokkenheid en personeel. Voor iedere locatie zal deze invulling anders zijn, afhankelijk van behoefte van de kinderen en ouders/verzorgers.

2.4 Passend onderwijs

Alle OPOZ-scholen werken samen met andere basisscholen en scholen voor speciaal (basis)onderwijs binnen het samenwerkingsverband Passend Onderwijs Zoetermeer PO/VO. Het uitgangspunt is daarbij om zoveel mogelijk kinderen een plek in het reguliere basisonderwijs te bieden.

Sinds de start van Passend Onderwijs in 2014 tot en met 30 september 2019 kende het SWV een stichtingsbestuur dat was opgedeeld in een uitvoerend dagelijks bestuur (DB) en een toezichthoudend algemeen bestuur (TAB). In beide organen zaten, overeenkomstig het bepaalde in de statuten, vertegenwoordigers van de deelnemende schoolbesturen.

In 2019 is de organisatiestructuur aangepast en statutair vastgelegd. De belangrijkste reden hiervoor was het beter zichtbaar maken van de scheiding tussen bestuur en intern toezicht. Daarnaast bestond in Zoetermeer al langer de wens om de samenwerking tussen het VO en PO in de vormgeving van Passend Onderwijs te versterken. Zowel met het oog op de meerwaarde van samenhang voor de kinderen als met het oog op mogelijke efficiency. Tegen deze achtergrond is met ingang van 1 oktober 2019 een bestuurder aangesteld om beide samenwerkingsverbanden, elk voor 0.5 fte, aan te sturen. Tegelijkertijd is een vier koppige Raad van Toezicht (RvT) extern geworven. Deze RvT houdt toezicht op beide SWV'S en vervult de werkgeversfunctie voor de bestuurder.

Binnen het samenwerkingsverband zijn gezamenlijke afspraken gemaakt over het ondersteuningsaanbod van de scholen. Bij die ondersteuning wordt een onderscheid gemaakt tussen basis- en extra ondersteuning. Ten aanzien van de basisondersteuning is een standaard afgesproken dat iedere school moet aanbieden. Onderdeel van de basisondersteuning is 1) dat elke school haar basiskwaliteit op orde heeft, 2) het dagelijkse onderwijs op het kind afstemt (handelingsgericht werken), 3) een interne ondersteuningsstructuur heeft en 4) een aantal preventieve en licht curatieve interventies kan uitvoeren, zoals ondersteuning bieden bij dyslexie en dyscalculie en begeleiding bieden op het gebied van gedrag. Een interne ondersteuningsstructuur wil zeggen dat de kinderen volgens een vast schema gevolgd en besproken worden door de leerkracht en de intern begeleider.

Extra ondersteuning wordt geboden aan (individuele of groepen) leerlingen die een ondersteuningsbehoefte hebben die de basisondersteuning overstijgt. Het gaat om speciale aanpak of extra tijd of aandacht voor het kind of een groepje kinderen dat meer nodig heeft dan de basisondersteuning. Dat kan onder meer door inschakeling van ambulante begeleiding of andere ondersteuning op school (een arrangement) of (tijdelijke) plaatsing op een andere

(speciale) school. Voor extra ondersteuning kan een school via de aanvraag van een onderwijsondersteuningsarrangement (OOA) een beroep doen op het Samenwerkingsverband.

Elke school geeft vorm aan de basisondersteuning op de manier die aansluit bij de onderwijsvisie van de school (hoe/uitwerking). Dit hebben de scholen in 2020 verwoord in het schoolondersteuningsprofiel voor schooljaar 2021-2022.

In 2021 verschijnt een nieuw Ondersteuningsplan, waarin voor Zoetermeer een nieuwe, wijkgerichte aanpak uiteen wordt gezet en wordt gestreefd naar een dekkend netwerk binnen de stadsgrenzen. In 2022 zullen nieuwe schoolondersteuningsprofielen worden opgesteld passend binnen deze integrale visie.

Kort samengevat luidt die visie als volgt.

Inclusie in het onderwijs is geen doel op zich, maar een middel om te komen tot een inclusievere samenleving, een inclusievere Zoetermeer. De populatie van Zoetermeer kent een grote diversiteit. Doel is dat iedereen op zijn eigen wijze een bijdrage levert aan onze samenleving en onze maatschappij. Dit vraagt om (h)erkenning, waardering én benutting van burgers met uiteenlopende vaardigheden. Vanaf jonge leeftijd leren wij kinderen onderlinge verschillen te respecteren en te waarderen. Dat vraagt wat van ons onderwijs, van onze professionals en van onze samenwerking

In onze visie groeien kinderen in Zoetermeer samen op. Ze spelen samen. Ze leren zoveel mogelijk samen. Met elkaar werken we binnen het SWV Zoetermeer aan sociale inclusie in het onderwijs. Onze toekomstvisie is dat leerlingen met verschillende onderwijsbehoeftes en achtergronden zoveel mogelijk bij elkaar op school zitten. Zij leren met én van elkaar. Soms volledige dagen, soms delen van de dag. Daar waar het niet lukt om samen onderwijs te volgen, organiseren we de ontmoeting. We delen het schoolgebouw en/of het schoolplein en kinderen ondernemen samen activiteiten. Zodat kinderen samen opgroeien en ze van jongs af aan leren omgaan met verschillen en ieders individuele potentieel (h)erkennen.

De droom van sociale inclusie wordt niet van vandaag op morgen georganiseerd. Het vraagt wat van ons onderwijs, van onze samenwerking, van onze professionals en van onze organisaties. Bij de keuzes en afspraken die we de komende jaren met elkaar maken, stellen we onszelf en elkaar steeds de kritische vraag: hoe draagt dit bij aan onze droom van samen opgroeien in Zoetermeer? Zo zetten we met elkaar stappen naar onze gedeelde ambitie van sociale inclusie.

Passend onderwijs is goed onderwijs en begint daarmee in de klas (of andere onderwijssituatie). Alle scholen hebben in eerste instantie zelf een verantwoordelijkheid goed en passend onderwijs te realiseren voor de leerlingen in het voedingsgebied. Goed onderwijs is onderwijs dat aansluit bij de populatie, bij de eigen visie op onderwijs, bij het eigen profiel en de denominatie.

Voor de komende jaren ligt een aandachtspunt in de verbetering van de interne begeleiding en ondersteuning bij de aansturing van onderwijskwaliteit. In veel gevallen voeren deze functionarissen vooral coördinerende en leerlinggerelateerde taken uit en sturen ze in beperkte mate mee op de kwaliteit van het onderwijs. Dit laatste is wel gewenst.

2.5 Afstandsonderwijs en Covid-19

In 2020 kenden alle scholen in Nederland door het Covid-19 virus een langere periode van schoolsluiting. De scholen schakelden tijdens de schoolsluiting over op afstandsonderwijs en op het verzorgen van de noodopvang voor kinderen van ouders met cruciale beroepen.

Om te kunnen schakelen n.a.v. ontwikkelingen in de praktijk en om tegelijkertijd de kwaliteit van het onderwijs zo veel als mogelijk in stand te houden, zijn op hoofdlijnen de volgende beleidsmatige keuzes gemaakt.

1. Het inbedden van de preventieve operationele maatregelen, uitgevaardigd door het kabinet en het RIVM, in het lopende beleid en in het beleid voor het komende jaar.
2. Het proactief informeren van ouders en andere stakeholders over de genomen maatregelen en het aantal coronabesmettingen. Het uitgangspunt hierbij was om belanghebbenden zo feitelijk en zo vroeg mogelijk te informeren over voorgenomen maatregelen.
3. Invoeren van gebruik van extra hygiënemiddelen zoals schoonmaak, ontsmettingsmaterialen, schermen, etc. voor het creëren van een zo veilig mogelijke leer- en werkomgeving.
4. Extra investeringen in devices en aanpassingen in het lesprogramma die het voor kinderen en leerkrachten mogelijk maakte om zowel op school als in de privé situatie lessen te volgen en te geven.
5. Het (tijdelijk) aanpassen van de lestijden. Dit creëerde de mogelijkheid om o.a. het hybride onderwijs zo goed mogelijk te kunnen uitvoeren.
6. Het verschuiven van de afname van de methodeonafhankelijke toetsen naar momenten waarop het wel mogelijk was om inzicht te verkrijgen in de opgelopen achterstanden;
7. De oproep aan OPOZ-scholen om vooral voorzichtig en terughoudend om te gaan met externen in de school. Tevens binnen OPOZ de keuze om o.a. excursies, museumbezoeken en andere activiteiten (zoals die van de brede school) te annuleren.

2.6 Professionalisering

In het kader van deskundigheidsbevordering zijn er in 2020 diverse bijeenkomsten georganiseerd.

Onderwijsdag

De jaarlijkse Onderwijsdag voor het voltallige OPOZ-personeel stond gepland op donderdag 9 april 2020. De opzet van de Onderwijsdag week af van voorgaande jaren. De bedoeling was dat alle personeelsleden een tweetal lezingen kon volgen van gastsprekers. De Onderwijsdag heeft echter geen doorgang gevonden vanwege de lockdown door Covid-19.

OPOZ-academie

De OPOZ-academie was in het eerste halfjaar van 2020 gevuld met netwerkbijeenkomsten, scholingsbijeenkomsten en opleidingen. De netwerkbijeenkomsten zijn georganiseerd voor de verschillende taken en functies die binnen OPOZ uitgeoefend worden, zoals onderwijsassistenten, intern begeleiders, taal- en rekencoördinatoren, veiligheidscoördinatoren en administratief medewerkers. Onderwerpen die onder andere aan bod zijn gekomen tijdens deze bijeenkomsten waren: het voeren van effectieve oudergesprekken, verbeteren van het pedagogisch klimaat, met plezier en energie aan het werk en omgaan met probleemgedrag.

In het tweede halfjaar van 2020, na de start van het schooljaar 2020-2021, heeft de OPOZ-academie een andere invulling gekregen. Aanleiding hiertoe was de wens van de directeuren om het nascholingsbudget meer op teamniveau in te kunnen zetten, waarmee de scholing meer in relatie staat tot de schoolplannen. Onder de paraplu van de OPOZ academie zijn uitsluitend nog netwerkbijeenkomsten georganiseerd. Deze bijeenkomsten worden voorgezeten door een deelnemer uit het netwerk, waardoor de regie en verantwoordelijkheid over de invulling van het netwerk bij de deelnemers zelf is komen te liggen.

2.7 Samenwerkingspartners in het kader van Opleiden in de school

Opleidingsschool Zuid-West Holland

OPOZ participeert sinds 2017 als deelnemend bestuur in de Opleidingsschool Zuid-West Holland. In samenwerking met de Pabo van de Haagse Hogeschool en vier andere regionale schoolbesturen leiden we in gezamenlijke verantwoordelijkheid leraren op voor het primair onderwijs. Op dit moment heeft de Opleidingsschool Zuid-West Holland nog de aspirant status. In februari 2021 heeft de hoorzitting met NVAO plaats gevonden, in het kader van de accreditatie. De samenwerkingsovereenkomst heeft een looptijd van vier jaar en wordt medio 2021 herzien.

In aanloop naar de accreditatie is de samenwerking tussen de onderlinge partners in het kalenderjaar 2020 geïntensiveerd, onder andere door de aanstelling van een onafhankelijk programmaleider die hierin een coördinerende rol in heeft vervuld. De kwaliteit van het opleiden, de begeleiding en beoordeling van de studenten en de daarvoor benodigde professionalisering waren belangrijke terugkerend thema's in de diverse overleggen tussen verschillende gremia. Een voorbeeld van de professionalisering om de kwaliteit van het beoordelen te versterken is de assessorentraining waaraan zowel schoolopleiders als instituutopleiders hebben deelgenomen.

Inholland Den-Haag: Pabo

In september 2019 heeft OPOZ een samenwerkingsovereenkomst getekend met Pabo Inholland Den Haag. Deze samenwerkingsovereenkomst is in 2020 verlengd voor de duur van drie jaar. In de samenwerking met Inholland beoogt OPOZ om op de basisscholen leergemeenschappen te creëren waar de studenten zich maximaal kunnen ontplooiën. In het kalenderjaar 2020 is het aantal studenten dat afkomstig is van Inholland aanzienlijk toegenomen. Het streven is om ook in het kalenderjaar 2021 meer studenten vanuit Inholland te plaatsen. Om de steeds groter wordende groep studenten van goede begeleiding en beoordeling te kunnen voorzien, is het noodzakelijk om in samenwerking met Inholland ambities te stellen omtrent het samen opleiden. Hierbij wordt ook gekeken naar andere partners in de regio.

MBO Rijnland

MBO Rijnland en OPOZ zijn sinds 2018 samenwerkingspartners. In deze samenwerking levert OPOZ een bijdrage aan de ontwikkeling van modulair en certificeerbaar onderwijs, organisatorische activiteiten en projectorganisatie. De cofinanciering in uren is respectievelijk 210, 64 en 30 uur voor de duur van vier jaar (2018-2022). Ieder kwartaal wordt hier verantwoording over afgelegd richting MBO Rijnland. De uitwerking van deze samenwerking is zichtbaar in het versnelde traject tot onderwijsassistent dat MBO-studenten volgen. De studenten zijn 1 dag per week als MBO-groep aanwezig op een OPOZ-school waar ze zowel les van de docenten van MBO Rijnland krijgen als gastlessen van OPOZ-medewerkers.

Zij-instroom

Vanuit de Rijksoverheid zijn er financiële middelen beschikbaar om door middel van een zij-instroomtraject te investeren in bevoegde leraren voor onder andere het primair onderwijs. Een zij-instroomtraject beslaat een termijn van twee jaar waarin opleiden en werken gecombineerd wordt. Na twee jaar dient het zij-instroomtraject afgerond te zijn en heeft de zij-instromer een lesbevoegdheid voor het primair onderwijs.

Sinds 2019 zijn er binnen OPOZ zij-instromers werkzaam. Deze zij-instromers zijn via een individueel traject in dienst gekomen. In 2020 is het zij-instroomtraject geëvalueerd. Gebleken

is dat met name de start van de zij-instroomer op een OPOZ-basisschool en de bijbehorende begeleiding cruciale succesfactoren zijn.

Deze randvoorwaarden zijn dan ook leidend geweest voor het opstarten van een gezamenlijke zij-instroomtraject. Vanuit een gebundelde subsidieaanvraag voor een regionale aanpak personeelstekort (RAP) hebben UNICOZ, Hogeschool Inholland, Stichting PoolWest en OPOZ een plan van aanpak opgesteld om het lerarentekort in Zoetermeer terug te dringen door het werven, selecteren, begeleiden en opleiden van 16 zij-instroomers. Dit project moet worden uitgevoerd tussen 1 augustus 2020 en 1 augustus 2022. In het najaar van 2020 is er een informatieavond georganiseerd voor geïnteresseerde kandidaten. Vervolgens zijn er met 31 kandidaten selectiegesprekken gevoerd met de directeuren en betrokken partijen. Uiteindelijk zijn er eind 2020 18 kandidaten aangemeld voor het geschiktheidsonderzoek dat wordt afgenomen door de Hogeschool Inholland. Het streven is om in het tweede kwartaal te starten met de tweejarige opleiding.

2.8 Subsidies

2.8.1 Gemeentelijke subsidies

Onderwijsachterstandenbeleid (OAB)

Het onderwijsachterstandenbeleid is erop gericht om kinderen, die een risico hebben op onderwijsachterstanden, optimale kansen te bieden. Dit om de reeds opgelopen of dreigende ontwikkelingsachterstand te minimaliseren of te voorkomen. Centraal staat een integrale aanpak, gericht op een ononderbroken ontwikkelingsproces met specifieke aandacht voor de taalontwikkeling in een veilige en uitdagende omgeving.

Scholen worden in de periode 2020-2021 door de gemeente Zoetermeer aangeduid als VVE-school, als zij in de voorgaande beleidsperiode (2015-2018) voldeden aan de onderstaande criteria:

- er was sprake van minimaal 10% gewichtenleerlingen op schoolniveau; of
- er op een kleine school (< 100 leerlingen) in de groepen 1 en 2 in totaal 8 of meer doelgroepkinderen onderwijs volgden.

In februari 2021 zal de gemeente aan de hand van drie achtereenvolgende kalenderjaren de achterstandscore per school bepalen om op basis hiervan opnieuw VVE-scholen aan te wijzen per kalenderjaar 2022. Tijdens de overgangsperiode mogen de subsidiemiddelen voor onderwijsachterstanden per kalenderjaar 2021 ook ingezet worden voor taalondersteuning op scholen die in 2019 en 2020 een achterstandsscore van 80 of hoger hebben, zoals berekend door het CBS. In het kalenderjaar 2020 waren de VVE-scholen binnen OPOZ: IKC het Zwanenbos, IKC De Watersnip, IKC De Vijverburgh, IKC De Meerpaal, IKC De Triangel, IKC De Trinoom en IKC Florence Nightingale.

Over het kalenderjaar 2020 is er vanuit de gemeente een voorlopige toekenningsbeschikking afgegeven voor het onderwijsachterstandenbeleid van het bedrag € 690.084. De verantwoording van de OAB-subsidie vindt plaats aan de hand van (tussen)rapportages.

De aangeboden activiteiten, gericht op het bestrijden van onderwijsachterstanden waren:

- VVE tutoring en coaching;
Een belangrijk aspect van het VVE-programma is de inzet van een tutor. Dit is een onderwijsassistent of leerkracht die werkt met individuele of kleine groepen kleuters die extra ondersteuning op taalgebied nodig hebben.

- Schakelklassen (2 op IKC Het Zwanenbos, 1 op IKC De Meerpaal en 1 op IKC De Watersnip);
In de schakelklassen staat alles in het teken van de taalontwikkeling. Schakelklassen zijn bedoeld voor kinderen van groep 3 t/m 8 die een taalachterstand hebben en waarvan verwacht wordt dat deze achterstand door extra taalondersteuning verkleind kan worden.
- Taalklassen (2 op IKC De Meerpaal);
Voor kinderen die net in Nederland zijn komen wonen en de Nederlandse taal niet beheersen, zijn er taalklassen ingericht. Ook veel vluchtelingenkinderen maken, in de eerste periode dat ze in Nederland zijn, gebruik van deze taalklassen.
- Ouderbetrokkenheid
De rol van ouders is belangrijk bij het voorkomen en bestrijden van onderwijsachterstanden. Om de samenwerking en de betrokkenheid tussen ouders en de scholen te vergroten zijn er diverse afspraken vastgelegd. Zo functioneert er een ouderkamer op de VVE-scholen, waar voorlichtingsactiviteiten worden georganiseerd. Ouders worden goed geïnformeerd over de VVE-thema's en over de ontwikkeling van hun kind(eren) en er wordt aandacht besteed aan het belang van de thuistaal.
- Mentorproject
Het mentorproject richt zich op kinderen uit bovenbouwgroepen die functioneren in een instabiele, moeilijke thuissituatie, weinig zelfvertrouwen en/of een onduidelijk toekomstbeeld hebben. Deze kinderen krijgen een jaar lang een mentor toegewezen, die hen een extra steuntje in de rug geeft, waardoor hun ontwikkeling in het algemeen en hun taalontwikkeling in het bijzonder wordt gestimuleerd. Wekelijks ondernemen deze kinderen activiteiten met hun mentoren.

Brede school

Voor de Brede school is vanuit de gemeente Zoetermeer een voorlopige subsidie toegekend van € 173.262. Aan de subsidie zijn verplichtingen verbonden die jaarlijks worden verantwoord door middel van een inhoudelijk en financieel verslag. Met het organiseren van brede schoolactiviteiten wordt beoogd de ontwikkelingskansen van 4 tot 12-jarigen te vergroten. In samenwerking met (lokale) partners worden er activiteiten aangeboden op het gebied van taalontwikkeling, sociaal-emotionele ontwikkeling, kunst en cultuur, sport en bewegen, natuur en milieu en wetenschap, techniek en ICT. Hierdoor worden de talenten van kinderen gestimuleerd en krijgen ze zicht op een aantrekkelijke vrijetijdsbesteding. In 2020 zijn er 85 activiteiten aangeboden op de VVE-scholen waaraan 847 kinderen hebben deelgenomen. De Brede school activiteiten zijn door middel van een tevredenheidsspeiling door 182 kinderen met een gemiddeld cijfer van een 8,4 beoordeeld.

Combinatiefunctionarissen

In 2020 is er subsidiebedrag van € 67.000 verleend voor het behoud van de combinatie-functionarissen op het gebied van Dans, Muziek en Kunst & Cultuur. De combinatie-functionarissen leveren een bijdrage aan het ontwikkelen van kwalitatief en structureel onderwijs op het gebied van kunst en cultuureducatie. Hierdoor wordt gewerkt aan visievorming en duurzame meerjarenplannen, de kwaliteit van de lesinhoud en de competenties van onze leerkrachten. Onderstaande tabel laat de cijfers zien van de aangeboden activiteiten en het totale aantal deelnemers aan de activiteiten:

Specificatie activiteit	Aantal activiteiten	Aantal deelnemers
Het aantal activiteiten gericht op leerlingen	242	1742
Het aantal activiteiten in het kader van deskundigheidsbevordering (gericht op leerkrachten)	99	69
Het aantal ondersteunende activiteiten	25	43

Tabel 1.2: Activiteiten gespecificeerd naar aantal en aantal deelnemers

Schoolbegeleiding

In samenwerking met OnderwijsAdvies wordt er schoolbegeleiding geboden die vanuit de gemeente Zoetermeer gesubsidieerd wordt. Over het kalenderjaar 2020 is een subsidiebedrag van € 99.548 verstrekt. Hiermee beogen OnderwijsAdvies en OPOZ een bijdrage te kunnen leveren aan de volgende twee gemeentelijke beleidsdoelstellingen:

1. Maatwerk in spelen en leren: voor ieder kind wordt gezocht naar een passende speel-leeromgeving, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen.
2. Beperken van uitval in het onderwijs: voor ieder kind kan (maatwerk) begeleiding ingezet worden, zodat voorkomen wordt dat hij of zij uitvalt in het onderwijs.

De schoolbegeleiding bestaat uit het doen van observaties, het uitvoeren van psychologisch-didactische onderzoeken van kinderen naar aanleiding van een hulpvraag vanuit de scholen en ouders en advisering over de resultaten. Uitgesplitst zijn de volgende onderzoeken uitgevoerd:

Type onderzoek	Aantal kinderen
Lezen/dyslexie	8
Spelling/dyslexie	3
Rekenen/dyscalculie	7
Capaciteiten IQ	60
Problematiek hoogbegaafdheid	4
Problematiek anders taligheid/NT2	1
Problematiek werkhouding/concentratie	14
Executieve functies	12
Emotionele problemen	8
Sociale problemen	4
ADHD	4
ASS/PDD-NOS	1

2.8.2 Rijkssubsidie

Voor kinderen die door het Coronavirus een vertraging in de ontwikkeling hebben opgelopen, kon subsidie aangevraagd worden in het kader van de subsidieregeling inhaal- en ondersteuningsprogramma 20-21. Deze subsidie kon door het bevoegd gezag aangevraagd worden voor maximaal 10% van de leerlingen die op 1 oktober 2019 stonden ingeschreven. Voor scholen waar meer achterstanden voorkomen, zoals gedefinieerd in de regeling (i.c. scholen met een positieve achterstandsscore in het kader van de bekostiging onderwijsachterstandenbestrijding volgens opgave CBS), kon subsidie worden aangevraagd voor maximaal 20% van de per genoemde teldatum ingeschreven leerlingen. Dit laatste is bij

een aantal OPOZ-scholen het geval. Overigens wordt uitsluitend subsidie verstrekt voor het (beoogde) aantal leerlingen dat daadwerkelijk een inhaal- en ondersteuningsprogramma gaat volgen. De subsidieregeling gaat uit van een bedrag van € 900,- per leerling.

Scholen konden zelf bepalen wat de inhoud en vorm is van het inhaal- en ondersteuningsprogramma, op basis van in kaart gebrachte achterstanden en bepalen ook zelf welke kinderen in aanmerking komen. Het aangeboden programma dient tenminste gemiddeld 30 uur aan begeleiding of ondersteuning voor een kind te omvatten. Daarnaast geldt dat kinderen die het inhaal- en ondersteuningsprogramma volgen, een reëel perspectief moeten hebben op het wegwerken dan wel inhalen van opgelopen onderwijs-, leer- en ontwikkelachterstanden.

De subsidieregeling kon in drie tijdvakken aangevraagd worden. In onderstaand overzicht is opgenomen aan welke scholen subsidie is toegekend voor het inhaal- en ondersteuningsprogramma.

School	Toegekend subsidiebedrag
IKC Meester Verwers	€34.200 – 38 kinderen
De Meerpaal	€22.500 – 25 kinderen
IKC de Piramide	€15.300 – 17 kinderen
IKC Klimboom	€27.000 – 30 kinderen
IKC de Watersnip	€39.600 – 44 kinderen
IKC de Triangel	€11.700 – 13 kinderen
IKC Florence Nightingale	€18.900 – 21 kinderen
IKC Da Vinci	€13.500 – 15 kinderen
IKC de Trinoom	€10.800 – 12 kinderen

Uiteraard zal in 2021 en verder moeten worden gezien welke achterstanden uiteindelijk zijn opgelopen, wat de consequenties daarvan zijn en welke oplossingen per cohort nodig zijn.

2.9 Zaken met een politieke of maatschappelijke impact

Een beter inzichtelijk, minder complex en minder sturend bekostigingsmodel is het doel van de vereenvoudiging van de bekostiging van het primair onderwijs. De ALV van de PO-Raad heeft op 22 november 2018 ingestemd met een voorstel op basis van een aantal uitgangspunten. De vereenvoudiging van de bekostiging gaat uit van een kalenderjaarfinanciering o.b.v. de februari-telling, terwijl de huidige personele bekostiging uitgaat van een schooljaarfinanciering o.b.v. de oktobertelling. De beoogde ingangsdatum is 1 januari 2023. In paragraaf 7.6.4 wordt de vereenvoudiging van de bekostiging nader toegelicht.

De coronamaatregelen hebben veel impact gehad op het onderwijs. In paragraaf 7.10 wordt daar uitgebreid op ingegaan. In februari 2021 is door het kabinet het Nationaal Programma Onderwijs geïntroduceerd. Het Nationaal Programma Onderwijs richt zich op het herstel en de ontwikkeling van het onderwijs tijdens en na corona. Hiervoor komt in totaal € 8,5 miljard beschikbaar, waarvan € 5,8 miljard voor het primair en voortgezet onderwijs. Het programma duurt 2,5 jaar. Het programma biedt ondersteuning en richt zich op:

1. De persoonlijke en praktische ontwikkeling van leerlingen en studenten.
2. Het inhalen en goedmaken van vertraging, bijvoorbeeld door het onderwijs toe te spitsen op de kern van de vakken.
3. Extra ondersteuning van leerlingen en studenten in het onderwijs.
4. Ondersteuning voor leerkrachten en andere medewerkers in het onderwijs, bijvoorbeeld door deskundigheidsbevordering.

De tijdlijn van het Nationaal Programma Onderwijs, zoals deze door OCW is opgesteld ziet er als volgt uit:

1. Februari 2021: bekendmaking Nationaal Programma Onderwijs
2. Maart 2021: scholen ontvangen brief met nadere informatie
3. April 2021: scholen brengen in kaart via een scan welke problemen en behoeftes er zijn bij leerlingen en school
4. Mei 2021: scholen kiezen op basis van de scan uit een keuzemenu welke maatregelen ze gaan nemen
5. Juni 2021: scholen horen welk budget er per leerling beschikbaar is vanuit het Nationaal Programma Onderwijs
6. Voor start schooljaar 2021/2022: scholen hebben een schoolprogramma opgesteld met alle maatregelen voor de schooljaren 2021/2022 en 2022/2023. De medezeggenschapsraad moet hiermee instemmen (juli 2021).
7. Start schooljaar 2021/2022: budget wordt uitgekeerd, start uitvoering schoolprogramma
8. Jaarverslag: scholen rapporteren over aanpak en resultaten

In paragraaf 3.2 wordt verder ingegaan op het Nationaal Onderwijsprogramma.

Per 1 augustus 2021 zal een nieuw Onderzoekskader in werking treden. De uitgangspunten blijven onveranderd: het stimuleren vormt samen met het waarborgen van onderwijskwaliteit de kern van het toezicht door de Inspectie. Met de aanscherping van het Onderzoekskader wil de Inspectie het onderscheid tussen beoordelen en stimuleren duidelijker verankeren. In paragraaf 3.2 wordt nader ingegaan op het nieuwe onderzoekskader.

3. Kwaliteitszorg

3.1 Toezicht Inspectie

De inspectie maakt in haar toezicht onderscheid in twee functies: 1) waarborgfunctie en 2) stimuleringsfunctie.

Vanuit haar waarborgfunctie ziet de inspectie toe op de naleving van wettelijke deugdelijkheidseisen. Het Onderzoekskader bevat deugdelijkheidseisen ten aanzien van onderwijsinhoud, kwaliteitszorg, passend onderwijs, personeelsbeleid en de bestuurlijke inrichting en verantwoordelijkheden. De inspectie toetst of een school en/of bestuur voldoet aan deze eisen van zogenaamde 'basiskwaliteit'.

Vanuit haar stimuleringsfunctie daagt de inspectie scholen en besturen uit om aanvullende ambities en doelen te stellen die verder reiken dan de basiskwaliteit. Deze worden (vrijwillig) op initiatief van het schoolbestuur geformuleerd in eigen aspecten van kwaliteit. De inspectie onderzoekt in hoeverre deze eigen aspecten bijdragen aan (duurzame verbetering van) de onderwijskwaliteit. Voor die ambities baseert de Inspectie zich op hetgeen de scholen hierover in hun schoolplan hebben vermeld. Zij toetst daartoe eerst in hoeverre er eigen aspecten van kwaliteit voldoende zijn uitgewerkt (op papier) en vervolgens de mate waarin deze ook zichtbaar zijn in de praktijk.

Deze twee functies komen zichtbaar tot uitdrukking in hoe de kwaliteitsstandaarden in het Onderzoekskader zijn geoperationaliseerd. In het kader wordt namelijk een onderscheid gemaakt tussen deugdelijkheidseisen ten behoeve van basiskwaliteit en eigen aspecten van kwaliteit die de (aanvullende) ambitie van bestuur en scholen tot uitdrukking brengen.

De norm voor basiskwaliteit is dat een bestuur en zijn scholen voldoen aan de deugdelijkheidseisen rond de onderwijskwaliteit, de kwaliteitszorg en het financieel beheer. De inspectie kan concluderen dat een school van basiskwaliteit is, 'onvoldoende' of 'zeer zwak' is.

De inspectie stelt zich ten doel om alle besturen vierjaarlijks te onderzoeken. Bovendien worden alle scholen vierjaarlijks bezocht, op verschillende manieren. Het zogenaamde vierjaarlijks onderzoek bestuur en scholen heeft bij OPOZ in 2018 plaatsgevonden en zal in 2022 naar verwachting opnieuw plaatsvinden.

Jaarlijkse prestatieanalyse

Daarnaast analyseert de Inspectie jaarlijks alle scholen. De Inspectie gaat na of wet- en regelgeving wordt nageleefd. Aan de hand van het bestuursverslag wordt gekeken naar risico's voor de financiële continuïteit en de financiële rechtmatigheid. Bovendien wordt gecontroleerd of alle verplichte documenten zijn ingediend, zoals de schoolgidsen. Tot slot worden de opbrengsten meegenomen. Mocht de Inspectie risico's zien, dan zal de Inspectie aanvullende informatie opvragen bij het bestuur en eventueel met het bestuur in gesprek gaan. Ook kan de prestatieanalyse dan leiden tot een eventueel kwaliteitsonderzoek bij een school.

N.a.v. de prestatieanalyse zijn door de nieuwe contactinspecteur in oktober 2020 aanvullende vragen aan het bestuur gesteld over de volgende OPOZ-scholen: IKC De Klimboom, IKC De Meerpaal, IKC Meester Verwers en IKC De Piramide (allen vanwege het niet voldoen aan de meldingsplicht t.a.v. de sociale veiligheidsmonitor in 18/19) en IKC De Trinoom (aangezien de resultaten van de veiligheidsmonitoring uit 18/19 op deze school een risico lieten zien in het welbevinden van leerlingen). Op basis daarvan heeft de Inspectie besloten tot een kwaliteitsonderzoek bij IKC De Trinoom. Dit onderzoek zal medio 2021 plaatsvinden.

Themaonderzoeken 2020

Jaarlijks verricht de Inspectie ook zogenaamde themaonderzoeken. In 2020 was het thema 'kwaliteitsverbetering in samenhang met de leerpopulatie' van het themaonderzoek in het PO. Met dit themaonderzoek beoogde de Inspectie de motieven, doelen en (voorgenomen) evaluatie van belangrijke thema's voor kwaliteitsverbetering in kaart te brengen en met scholen te reflecteren op de vraag hoe deze thema's samenhangen met doelgroepen binnen de school, zoals onderwijsachterstanden, leerlingen met hulp binnen de basisondersteuning en leerlingen met extra ondersteuning.

Deze themaonderzoeken zijn in 2020 (digitaal) uitgevoerd bij SBO De Vuurtoren, IKC Meester Verwers en IKC De Edelsteen. De directies van de betrokken scholen hebben aangegeven dat zij terugkijken op een prettig gesprek met de (voormalig) contactinspecteur en dat deze had geconstateerd dat er sprake was een verband tussen de thema's voor kwaliteitsverbetering en de leerlingpopulatie van de school, maar ook dat de scholen met de goede prioriteiten aan de slag zijn gegaan.

Beoordeling resultaten

Met ingang van schooljaar 20/21 beoordeelt de Inspectie aan de hand van een nieuw onderwijsresultatenmodel de resultaten van het primair onderwijs. Daarbij wordt rekening gehouden met de leerlingenpopulatie van de school (schoolweging). Er worden twee indicatoren onderscheiden:

1. Het percentage leerlingen dat aan het einde van het basisonderwijs het fundamentele niveau 1F haalt voor taal en rekenen. In principe zou elke leerling dit niveau aan het einde van de basisschool moeten beheersen.
2. Het percentage leerlingen dat aan het einde van het basisonderwijs het hogere niveau (streefniveau) 1S voor rekenen en 2F voor taalverzorging en lezen haalt. Het streven moet zijn dat zoveel mogelijk leerlingen dit niveau beheersen.

In schooljaar 19/20 zijn er door Covid-19 geen eindtoetsen afgenomen in het basisonderwijs. De Inspectie heeft recent laten weten dat de resultaten van 20/21 niet beoordeeld zullen worden bij een onderzoek op school. Wel worden de resultaten van 20/21 meegenomen in de jaarlijkse prestatieanalyse van de Inspectie.

3.2 Ontwikkelingen

Nieuw Onderzoekskader Inspectie per 1 augustus 2021

Per 1 augustus 2021 zal een nieuw Onderzoekskader in werking treden. De uitgangspunten blijven onveranderd: het stimuleren vormt samen met het waarborgen van onderwijskwaliteit de kern van het toezicht door de Inspectie. Met de aanscherping van het Onderzoekskader wil de Inspectie het onderscheid tussen beoordelen en stimuleren duidelijker verankeren. De Inspectie verwacht dat besturen, meer dan nu, waarborgen dat de kwaliteit van het onderwijs op de scholen in orde is én dat besturen in samenwerking met hun scholen ambities voor beter onderwijs waarmaken.

Besturen zullen nog nadrukkelijker worden gestimuleerd om na te denken over hun eigen ambities. Via het 'Vierjaarlijks onderzoek bij bestuur en scholen' zal de Inspectie de mate onderzoeken waarin het bestuur zorgt voor besturing van de onderwijskwaliteit op de scholen en voor een goede organisatie- en kwaliteitscultuur. Er komt een apart kwaliteitsgebied 'Besturing, kwaliteitszorg en ambitie' om als Inspectie te kunnen oordelen op het niveau van het

bestuur; het onderzoek naar de kwaliteitszorg en -cultuur op de scholen wordt beoordeeld in het kwaliteitsgebied 'Sturing, kwaliteitszorg en ambitie'. Met dit onderscheid beoogt de Inspectie het toezicht beter te laten aansluiten bij de verschillende verantwoordelijkheden en werkwijzen van besturen en scholen ten aanzien van het proces naar continue kwaliteitsverbetering.

De waarborgfunctie wordt versterkt door meer en beter gebruik te maken van signalen en andere gegevens en informatie, waaronder schooleigen informatie zoals het schoolplan. Het toezicht op individuele scholen is daarmee ook aanvullend op wat het bestuur zelf uitvoert en waarover het bestuur zich verantwoordt.

Nationaal Programma Onderwijs

De maanden van onderwijs op afstand zijn een uitdaging geweest voor de scholen. Het ministerie van OCW heeft onder de noemer van het NPO (Nationaal Programma Onderwijs) fors extra gelden beschikbaar gesteld voor het primair en voortgezet onderwijs, om achterstanden weg te werken die leerlingen mogelijk hebben opgelopen. Dat vraagt de komende periode extra aandacht van bestuur en scholen. Allereerst is het van belang om goed inzicht te verkrijgen in de opgelopen achterstanden op cognitief, sociaal en emotioneel gebied. Op basis van die analyse kunnen scholen zich vervolgens beraden over de gewenste interventies maar ook over de vraag welke ondersteuning leerkrachten nodig hebben en/of welke externe expertise noodzakelijk is.

De komende jaren is het extra van belang van de ontwikkelingen van leerlingen goed te blijven monitoren. De verwachting is dat de Inspectie ook in haar toezicht nadrukkelijk aandacht zal besteden aan de vraag op welke wijze een school zicht krijgt/heeft op de invulling en het effect van de interventies, maar ook hoe een school de ontwikkeling van het kind analyseert, in kaart brengt en aantoonbaar en planmatig volgt.

Daarnaast wordt het belang van handelen vanuit een goede visie op onderwijs (wat verstaan wij onder goed onderwijs en welke kennis en vaardigheden willen wij onze kinderen meegeven?) zowel vanuit het nieuwe Onderzoekskader als vanuit het NPO onderstreept. Dit vraagt om aanscherping van visie en van ambities, zowel stichtingsbreed als op schoolniveau. Het is van belang dat de komende periode bestuur/intern toezicht/(G)MR/schooldirecties elkaar weten te versterken om een duurzame verbetering van het onderwijs te realiseren.

4. HR

4.1 Personeelsbeleid

De beleidsontwikkeling van OPOZ krijgt gestalte vanuit het Koersplan 2020-2024. Het Koersplan is voor de komende vier jaar het kompas voor de richting, cultuurverandering en beleidsontwikkeling van onze organisatie. Eén van onze ambitie is 'professionele cultuur'. Centraal in de realisatie van die ambitie staan kennisdeling, een lerende houding, feedback en rekenschap en verantwoording. In de komende jaren leidt dat tot de ontwikkeling van beleid op het gebied van onder meer HRM. Begin 2020 is een HRM-beleidsmedewerker aangesteld om hier uitvoering aan te geven.

Optimaliseren HR-processen

Op basis van de managementletter 2019, de accountantscontrole dit jaar en de komst van de HRM-beleidsmedewerker zijn diverse knelpunten en risico's op het gebied van HR vastgesteld. Naar aanleiding hiervan is in 2020 veel aandacht besteed aan het op orde brengen van de personeelsdossiers en HR-processen. Met behulp van ingehuurd expertise en in nauwe afstemming met het administratiekantoor zijn nagenoeg alle HR-processen uitgewerkt en beschreven. Deze processen zijn zo ingericht dat wordt voldaan aan wet- en regelgeving, waaronder de WNRA die op 1 januari 2020 is ingegaan, en risico's zoveel als mogelijk worden ondervangen. Daarnaast dragen de nieuwe processen, mede door digitalisering, bij aan een efficiëntere manier van werken.

Ontwikkeling functiebouwwerk

In 2020 is het generieke functiebouwwerk van OPOZ tot stand gekomen. Het doel van het functiebouwwerk is om collega's duidelijkheid en inzicht te geven als het gaat om functie-inhoud, salaris en loopbaanmogelijkheden. Daarnaast is een functiebouwwerk vereist op basis van de cao primair onderwijs. Voor alle voorkomende functies in onze organisatie zijn generieke functieprofielen gemaakt. Eind 2020 hebben alle medewerkers met terugwerkende kracht vanaf 1 augustus 2020 een generieke functie aangeboden gekregen. Hiermee is de implementatie van het functiebouwwerk gerealiseerd volgens planning.

Samenwerking PoolWest

Per 1 oktober 2020 is OPOZ een samenwerking aangegaan met PoolWest. PoolWest is een regionale vervangingspool voor het primair onderwijs, zonder winstoogmerk. Deze is in 2016 opgericht door een aantal schoolbesturen in de regio. Uitgangspunt van de samenwerking is het organiseren van goede vervanging voor de aangesloten scholen in geval van ziekte van een medewerker of bij een tijdelijke vacature. De invalpool heeft als doel zoveel mogelijk groepen van een leerkracht te voorzien. PoolWest fungeert hierbij als intermediair en heeft zelf geen medewerkers in dienst. Het gezamenlijk organiseren van een invalpool heeft als voordeel dat scholen worden ontlast bij het vinden en regelen van vervanging. Daarnaast kunnen we beter voldoen aan regelgeving rondom het aantal maximaal toegestane tijdelijke contracten (ketenregeling). In de periode 1 oktober 2020 tot 1 januari 2021 is via PoolWest voldaan aan 51% van alle vervangingsverzoeken.

Duurzame inzetbaarheid

Als eerste stap naar duurzame inzetbaarheidsbeleid is in 2020 geïnvesteerd in het optimaliseren van de verzuimbegeleiding. Daartoe is een nieuw verzuimprotocol ontwikkeld en is extra ondersteuning geboden aan leidinggevenden bij een juiste toepassing van de Wet Verbetering

Poortwachter en het correct registreren van verzuim. Daarnaast hebben gesprekken met de ARBO-dienst plaatsgevonden ter verbetering van de dienstverlening en samenwerking. In 2021 zal OPOZ onderzoek doen naar eventuele andere mogelijke samenwerkingspartners of een gedeeltelijke inbesteding en zullen verdere stappen worden gezet om de kanteling te maken van curatief naar preventief verzuimbeleid. Duurzame inzetbaarheid omvat meer dan gezondheid alleen. Het gaat ook over de motivatie, betrokkenheid en wendbaarheid van medewerkers en hun competenties. In dat licht is een nieuwe gesprekscyclus in ontwikkeling en zal het huidige mobiliteitsbeleid worden herijkt.

Aantrekkelijk werkgeverschap

Voldoende en gekwalificeerde professionals zijn nodig om de ambities van OPOZ waar te maken. Daarom is het van belang dat we goede kandidaten werven en aan ons weten te binden. Zeker gezien de krapte op de arbeidsmarkt. Dat begint bij een goede selectieprocedure, een professioneel en vlot aannamebeleid en een aantrekkelijk onboardingsprogramma. De eerste indrukken en ervaringen met onze organisatie moeten goed zijn en bijdragen aan het succes en de betrokkenheid van nieuwe collega's. Eind 2020 is een expertgroep gestart met de opdracht om OPOZ te profileren als aantrekkelijk werkgever voor aankomende en nieuwe medewerkers. Parellel hieraan wordt met externe expertise gewerkt aan een nieuwe OPOZ-website met een aansprekende 'werken bij'-pagina als visitekaartje voor potentiële nieuwe medewerkers. Een ander initiatief dat is genomen om nieuwe onderwijspersoneel aan te trekken en te behouden, is het gezamenlijk werven en opleiden van zij-instromers met UNICOZ. In 2021 worden deze initiatieven verder uitgewerkt.

4.2 Personeelsbestand

In het verslagjaar 2020 telde OPOZ 513 personeelsleden (peildatum 31/12), 385,9 fte (1-1-2020: 375,6 fte), 15% mannen en 85% vrouwen. Van alle medewerkers was 83% in vaste dienst, 17% had een tijdelijke aanstelling. 72% van de medewerkers werkte parttime, 28% werkte fulltime.

De opbouw van het personeelsbestand op 1-1-2020 en 31-12-2020 staat in tabel 4.1 weergegeven. In de tellingen zijn medewerkers die voor vervanging werden ingezet meegerekend. Stagiaires zijn buiten beschouwing gelaten.

Het gemiddelde aantal fte was in 2020 384 en in 2019 364. De stijging van het gemiddeld aantal fte houdt verband met extra subsidies (inhaal en ondersteuningsprogramma), groeitelling en extra ziektevervanging (Coronagerelateerd) en nieuwe collega's op het bestuursbureau.

Functies	Aantal 1/1	%	FTE 1/1	Aantal 31/12	%	FTE 31/12
Directie	30	6,1 %	28,1	29	5,7 %	26,9
Leraar in opleiding	7	1,4 %	3,4	5	1,0 %	3,5
Onderwijs ondersteunend personeel (zonder lesgebonden taken)	22	4,4%	17,3	22	4,3 %	15,7
Onderwijs ondersteunend personeel	88	17,8 %	63,6	94	18,3 %	66,6
Onderwijzend personeel	341	68,9%	257,8	350	68,2 %	262,8
Zij-instromer	7	1,4 %	5,5	13	2,5 %	10,5
Eindtotaal	495	100%	375,6	513	100%	385,9

Geslacht	Aantal 1/1	%	FTE 1/1	Aantal 31/12	%	FTE 31/12
Man	71	14%	60,9	78	15%	65,5
Vrouw	424	86%	314,7	435	85%	320,4
Eindtotaal	495	100%	375,6	513	100%	385,9

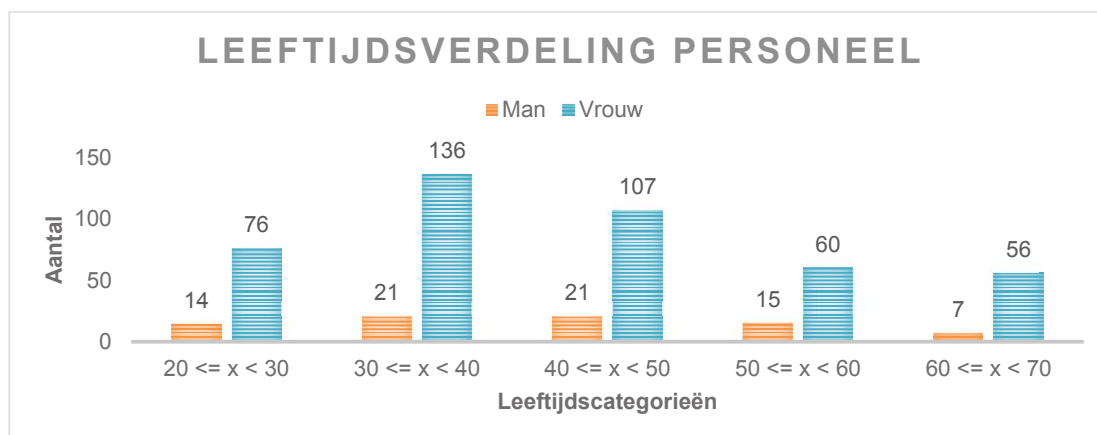
Dienstverband	Aantal 1/1	%	FTE 1/1	Aantal 31/12	%	FTE 31/12
Vast	414	84%	316,1	428	83%	320,7
Tijdelijk	81	16%	59,5	85	17%	65,2
Eindtotaal	495	100%	375,6	513	100%	385,9

Arbeidsomvang	Aantal 1/1	%	FTE 1/1	Aantal 31/12	%	FTE 31/12
Fulltime	143	29%	139,3	145	28%	143,5
Parttime	352	71%	236,3	368	72%	242,4
Eindtotaal	495	100%	375,6	513	100%	385,9

Tabel 4.1: Personeelsbestand OPOZ peildatum 1-1-2020 en 31-12-2020

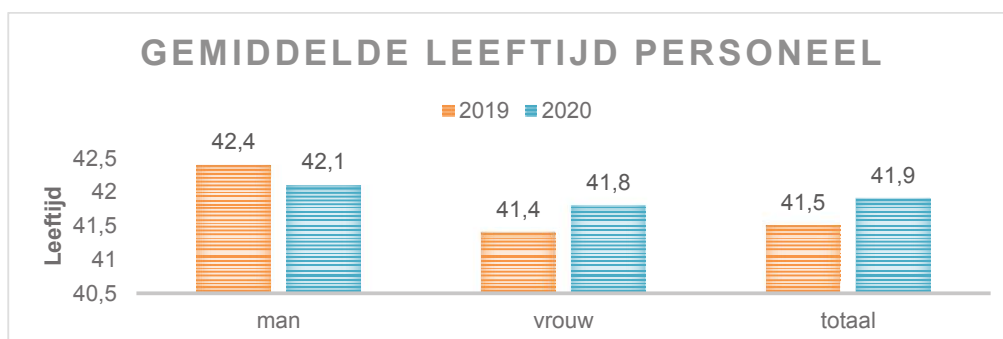
4.3 Leeftijdsopbouw

De leeftijdsverdeling van het personeel is in tabel 4.2 grafisch weergegeven. De leeftijdscategorieën 30 tot 40 jaar en 40 tot 50 jaar zijn binnen OPOZ het meest vertegenwoordigd. Dat is vergelijkbaar met vorig jaar en de leeftijdsopbouw in het basisonderwijs in zijn totaliteit (DUO: Onderwijspersoneel po in fte 2011-2019).

Tabel 4.2: Leeftijdverdeling personeel, peildatum 31-12-2020

De gemiddelde leeftijd van het personeel op 31 december 2020 is 41,9 jaar. Ten opzichte van vorig jaar is de gemiddelde leeftijd met vier maanden toegenomen. De gemiddelde leeftijd van mannen valt met 42,1 jaar drie maanden lager uit ten opzichte van dezelfde periode vorig jaar (2019: 42,4). De gemiddelde leeftijd van vrouwen is vier maanden toegenomen van 41,4 jaar 2019 naar 41,8 jaar in 2020.

Tabel 4.2: Gemiddelde leeftijd personeel, peildatum 31-12-2020

4.4 Verzuim

Het ziekteverzuim in 2020 was 8,17% (exclusief zwangerschapsverlof). De meldingsfrequentie (het aantal ziekmeldingen gedeeld door het aantal werknemers) bedroeg 1,28. Ten opzichte van het jaar 2019 zijn zowel het verzuimpercentage (2019: 5,64%) als de meldingsfrequentie (2019: 1,14) toegenomen. Het percentage nulverzuim (het aandeel werknemers dat zich niet ziek heeft gemeld) nam af met ruim 6%. De gemiddelde verzuimduur is met 16,37 dagen nagenoeg gelijk gebleven (2019: 16,98 dagen). Een kanttekening hierbij is dat de gerapporteerde verzuimcijfers mogelijk een vertekend beeld geven, omdat het ziekteverzuim niet altijd op de juiste wijze is geregistreerd. Hier wordt momenteel een verbeterslag in gemaakt.

Opvallend is de sterke toename van het verzuim sinds maart 2020. Het is gebruikelijk dat het verzuim vanaf september oploopt en vervolgens weer in het voorjaar daalt. Zie tabel 4.5 (verzuimtrend). De gebruikelijke daling in het voorjaar was in 2020 echter niet zichtbaar. De Corona-uitbraak begin 2020 is hiervoor een logische verklaring. De toename van het verzuim

doet zich vooral voor bij onderwijzend en onderwijsondersteunend personeel met lesgevende taken.

Verzuimgegevens	2018	2019	2020
Verzuimpercentage	6,15	5,64	8,17
- Directie	1,08	2,66	2,38
- Onderwijsondersteunend personeel (zonder lesgebonden taken)	10,13	15,62	16,44
- Onderwijsondersteunend personeel	4,55	4,04	7,01
- Onderwijzend personeel	6,62	5,48	8,40
Meldingsfrequentie	1,32	1,14	1,28
- Directie	0,62	0,53	0,48
- Onderwijsondersteunend personeel (zonder lesgebonden taken)	2,56	2,08	1,92
- Onderwijsondersteunend personeel	1,86	1,47	1,72
- Onderwijzend personeel	1,19	1,05	1,21
Nulverzuim in %	37,59	43,74	37,28
- Directie	56,67	63,33	70,37
- Onderwijsondersteunend personeel (zonder lesgebonden taken)	13,04	22,73	22,73
- Onderwijsondersteunend personeel	31,03	42,19	44,74
- Onderwijzend personeel	39,26	43,52	34,82
Gemiddelde verzuimduur in dagen	16,92	16,98	16,37
- Directie	6,69	13,69	26,42
- Onderwijsondersteunend personeel (zonder lesgebonden taken)	5,96	15,43	25,66
- Onderwijsondersteunend personeel	7,57	4,80	9,81
- Onderwijzend personeel	21,55	20,64	17,00

Tabel 4.4: Verzuimcijfers 2018 - 2020

Tabel 4.5: Trend verzuimpercentage 2018-2020

Verzuim naar leeftijd

In grote lijnen kan worden gezegd dat het verzuim met de leeftijd oploopt. Vanaf de leeftijd van 30 jaar zien we een bovengemiddeld hoog verzuim. Opvallend is het hoge verzuim in de leeftijdscategorie 40 tot 50 jaar. Vergeleken met voorgaande jaren steekt deze groep er significant boven uit.

Leeftijdscategorie	Fte t.b.v. verzuim	Fte verzuim	Verzuim%	Verzuim% norm	Kort	Middel	Lang	Langer dan 1 jr.
Totaal	312,2633	25,5157	8,17%	5,00%	1,50%	1,56%	4,27%	0,85%
10 <= x < 20	0,1333	0,0066	4,92%	5,00%	4,92%			
20 <= x < 30	51,5091	2,4148	4,69%	5,00%	1,46%	0,88%	2,17%	0,19%
30 <= x < 40	97,5949	6,6097	6,77%	5,00%	1,27%	1,30%	3,59%	0,61%
40 <= x < 50	75,5846	9,8826	12,81%	5,00%	1,56%	2,31%	7,83%	1,12%
50 <= x < 60	43,0659	3,4547	8,02%	5,00%	2,00%	1,56%	2,68%	1,78%
60 <= x < 70	44,3754	3,3467	7,54%	5,00%	1,42%	1,61%	3,72%	0,79%

Tabel 4.6: Verzuimpercentage naar leeftijdscategorie 2020

Bij de leeftijdscategorie 50 – 60 jaar is de hoge meldingsfrequentie opvallend. Vaak is de meldingsfrequentie juist lager bij medewerkers boven de veertig jaar en hoger bij jongere medewerkers.

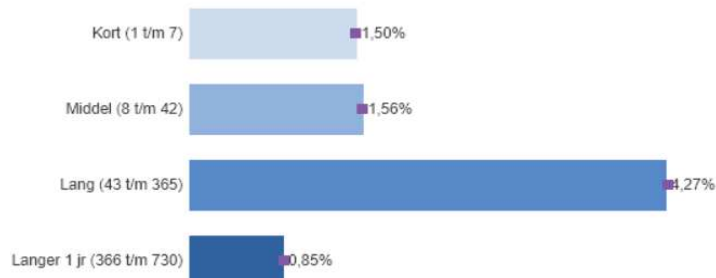
Leeftijdscategorie	Aantal mdw. verzuim (gemiddeld)	Aantal ziekmeldingen	Verzuim frequentie	Verzuim frequentie norm	% Nulverzuim
Totaal	412,00	527	1,28	1,50	37,28%
10 <= x < 20	0,17	1	6,00	1,50	0,00%
20 <= x < 30	62,25	83	1,33	1,50	45,24%
30 <= x < 40	131,83	150	1,14	1,50	44,94%
40 <= x < 50	103,92	131	1,26	1,50	35,25%
50 <= x < 60	58,75	99	1,69	1,50	31,94%
60 <= x < 70	55,08	63	1,14	1,50	50,77%

Tabel 4.7: Meldingsfrequentie naar leeftijdscategorie 2020

Verzuimduur

Het verzuimpercentage van OPOZ in 2020 is grotendeels toe te schrijven aan langdurig verzuim (43 t/m 365 dagen). Ten opzichte van vorig jaar was verhoudingsgewijs sprake van meer kort verzuim (0-7 dagen) en verzuim langer dan een jaar. Door het Coronavirus hebben meer medewerkers zich het afgelopen jaar, vaak kortdurend, ziek gemeld.

Wat is het verzuimpercentage per verzuimduurklasse?

Tabel 4.8: Verzuimpercentage naar verzuimduur 2020

WIA

In 2020 hebben drie WIA-beoordelingen plaatsgevonden. Dit heeft geresulteerd in één WIA-uitkering. In een ander geval stelde het UWV een arbeidsongeschiktheidspercentage van minder dan 35% vast en werd geen WIA-uitkering toegekend. In het derde geval oordeelde het UWV dat het re-integratieverslag ontoereikend was. Op basis hiervan heeft het UWV de WIA-beoordeling opgeschort en een loonsanctie opgelegd.

Re-integratie

OPOZ heeft de arbodienstverlening, waaronder de bedrijfsgezondheidszorg en de re-integratie van zieke werknemers, uitbesteed aan Perspectief EU. De verzuimbegeleiding ligt grotendeels in handen van een externe verzuimconsulent. In het overzicht hieronder staan de afgenomen diensten bij Perspectief ten aanzien van de verzuimbegeleiding in 2020 weergegeven.

Afgenomen ARBO diensten	Aantal 2019	Aantal 2020
Eerste consult re-integratieconsulent	32	53
Vervolgconsult re-integratieconsulent	64	161
Re-integratie spoor 2 (gericht op passend werk extern)	3	6
Individuele coaching	2	16
Consult bedrijfsarts	45	46

Tabel 4.9: Afgenomen ARBO diensten 2020

Ten opzichte van 2019 is het aantal afgenomen consulten bij de re-integratieconsulent meer dan verdubbeld. Dit hangt logisch samen met het toegenomen verzuim. Ook zijn twee keer zoveel spoor 2-trajecten ingezet. Het aantal consulten bij de bedrijfsarts is nagenoeg gelijk gebleven. Ten aanzien van individuele coaching is sprake van een forse toename. Dit kan duiden op meer 'psychisch' verzuim. De wisseling van re-integratieconsulenten in 2020 is echter ook van invloed geweest op het aantal doorverwijzingen voor coaching.

4.5 RI&E

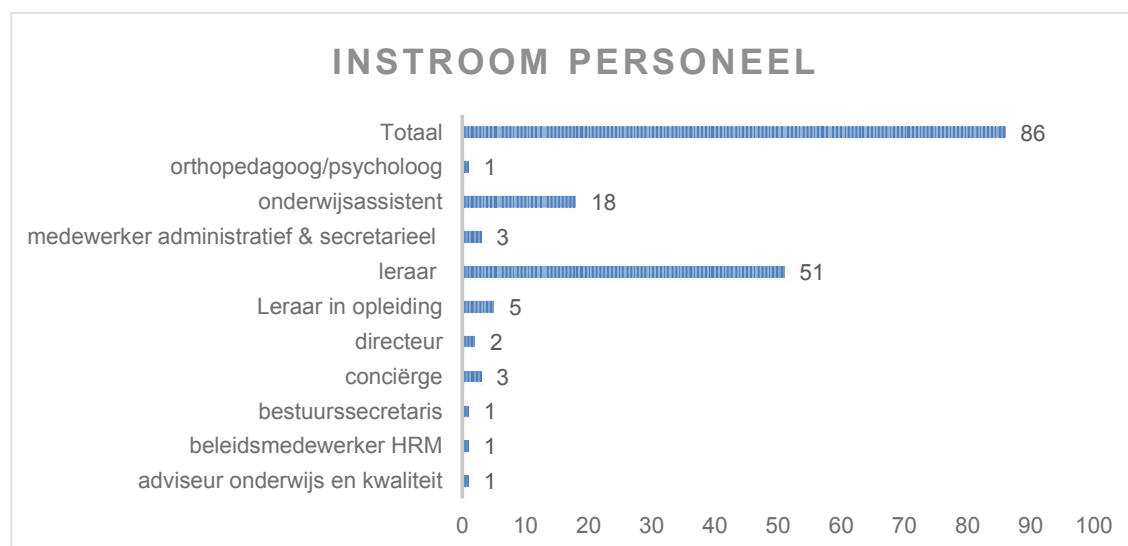
Medio 2020 zijn door Perspectief op vier scholen een toetsing risico-inventarisatie en -evaluatie (RI&E) uitgevoerd. De RI&E is opgesteld om zicht te krijgen op de risico's op het gebied van veiligheid, gezondheid en psychosociale arbeidsbelasting in de werksituatie. Uit de toetsingen zijn geen noemenswaardige risico's naar voren gekomen. Er is vastgesteld dat de scholen nadrukkelijk bezig zijn geweest met het zorgvuldig uitvoeren van de RI&E en het plan van aanpak. In sommige gevallen was het SMART formuleren van maatregelen in het plan van aanpak een punt van aandacht. De andere scholen zullen in de tweede en derde tranche in de loop van 2021 de RI&E uitvoeren.

Daarnaast heeft Perspectief in opdracht van OPOZ in de maand juni vier scholen bezocht om risicochecks microbiologische agentia uit te voeren. Tijdens het uitvoeren van deze risicocheck heeft Perspectief beoordeeld in hoeverre de organisatie maatregelen heeft getroffen om de verspreiding van bacteriën en virussen, zoals bijvoorbeeld het Coronavirus tegen te gaan. Uit deze toetsing is gebleken dat OPOZ nadrukkelijk bezig geweest met het nemen van maatregelen om verspreiding van bacteriën en virussen tegen te gaan. Als verbeterpunt kwam naar voren dat er op sommige scholen meer aandacht moet komen voor het naleven van de regels en het realiseren van een aanspreekcultuur.

4.6 Mobiliteit

Instroom

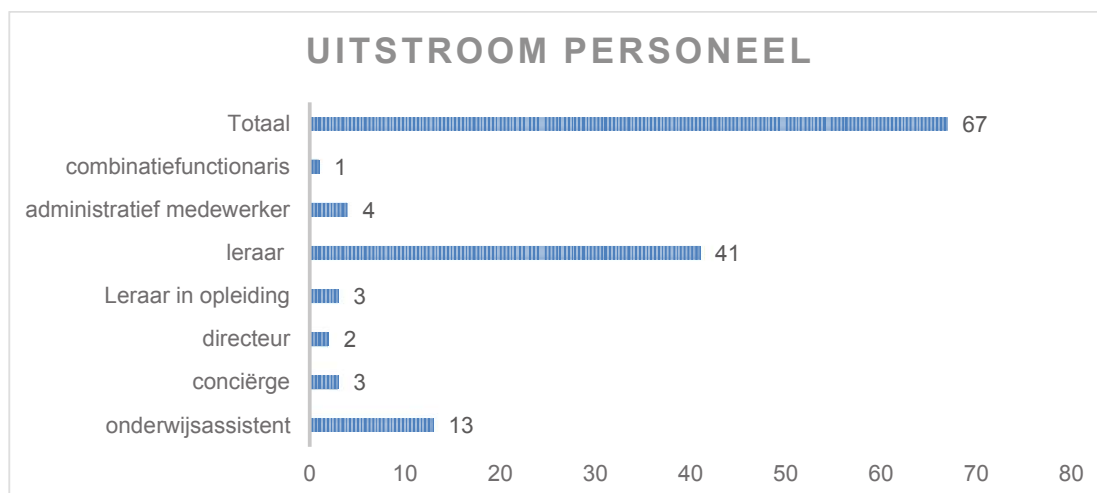
In 2020 zijn in totaal 86 nieuwe medewerkers in dienst getreden (inclusief 35 medewerkers die zijn aangesteld voor vervanging). Ruim de helft hiervan was onderwijzend personeel. In totaal zijn 49 nieuwe leerkrachten aangesteld, waarvan 12 ten behoeve van vervanging.

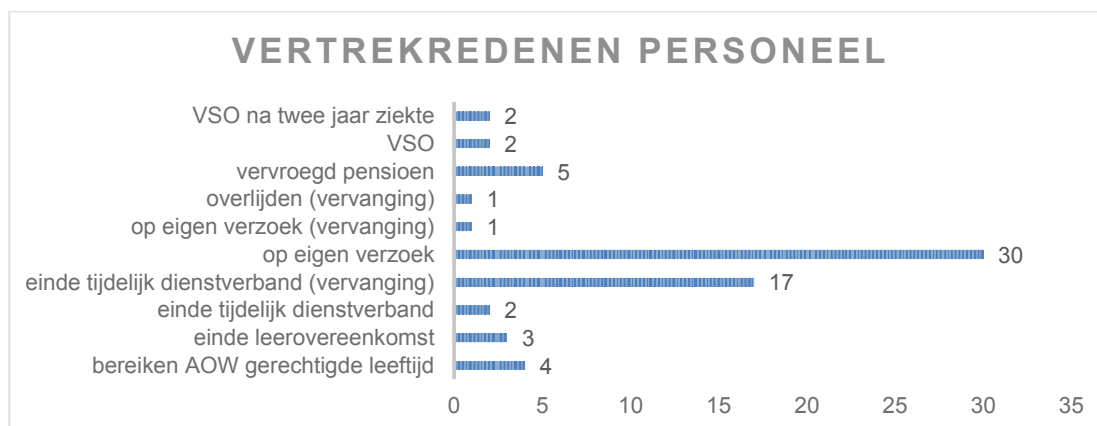
Tabel 4.10: Instroom medewerkers 2020

Uitstroom

In 2020 zijn 67 medewerkers uit dienst gegaan, overwegend leerkrachten en onderwijsassistenten. Het merendeel van de medewerkers ging uit dienst op eigen verzoek (45%) of vanwege beëindiging van het vervangingscontract (25%). Daarnaast zijn negen medewerkers vertrokken in verband met (vroeg)pensioen. Bij vier medewerkers is het dienstverband via een vaststellingsovereenkomst beëindigd, waarvan twee wegens vastgestelde arbeidsongeschiktheid door het UWV. In totaal is € 27.783,60 euro uitgekeerd aan transitievergoedingen. Het behoud van medewerkers heeft aandacht binnen de ontwikkeling van de nieuwe gesprekkencyclus voor medewerkers, een programma voor 'onboarding' en het mobiliteitsbeleid.

Tabel 4.11: Uitstroom medewerkers 2020

Tabel 4.12: Vertrekredenen uitgestroomde medewerkers 2020

5 Financiën

5.1 Inleiding

In dit hoofdstuk worden de exploitatie- en balansgegevens van de OPOZ over kalenderjaar 2020 toegelicht.

Continuïteit

Het financiële beheer van OPOZ is erop gericht om de financiële continuïteit, doelmatigheid en rechtmatigheid van de organisatie te waarborgen. Het uitgangspunt is dat OPOZ opereert binnen de kaders van de 'Governancecode', wet- en regelgeving en een strikte scheiding van privaat en publiek vermogen. OPOZ kent alleen een publiek vermogen.

De Inspectie heeft onderzocht of instellingen inzicht hebben in hun private activiteiten. In juli 2017 heeft zij hier een specifieke webpagina voor gemaakt. Het begrip 'private activiteiten' wordt niet in alle correspondentie van de Inspectie éénduidig gebruikt. In het geval van toepassing van de meest enge definitie worden hiermee alleen de activiteiten bedoeld die leiden tot privaat vermogen. Indien private activiteiten in een breder kader worden gezien, zouden ook andere overige baten (zoals medegebruik en detacheringen) hieraan toegerekend kunnen worden.

De overige baten van OPOZ in kalenderjaar 2020 bestaan voornamelijk uit medegebruik (€ 98.000), sponsoring (€ 6.000, o.a. goede doelen), ouderbijdragen (€ 104.000) en overige inkomsten (€ 136.000).

De ouderbijdrage is vrijwillig en dient ter dekking voor kleine schoolactiviteiten. Het medegebruik betreft verhuur van onderwijsruimtes en sportzalen door de scholen. De post overige inkomsten is een verzameling van kleine bedragen. Alle overige baten worden door OPOZ als publieke middelen verantwoord.

Het beleid rondom ouderbijdrage en medegebruik zal komend jaar gecontinueerd blijven. Er is bij OPOZ, naast genoemde activiteiten, verder geen sprake van andere contract- of 3^e geldstroomactiviteiten.

OPOZ streeft ernaar om te werken met een sluitende begroting uitgaande van een stabiel leerlingaantal. Binnen het primaire onderwijs vindt de personele bekostiging plaats op schooljaar en de materiële bekostiging op kalenderjaar. De personele bekostiging wordt door OCW beschikbaar gesteld op basis van de zogenaamde T-1-systematiek. Dit betekent dat de leerlingen per 1 oktober 2019 m.b.t. de personele bekostiging per 1 augustus 2020 gefinancierd worden. In geval van groei van het leerlingaantal is er dan sprake van voorfinanciering en indien het leerlingenaantal daalt, ontstaat het tegenovergestelde effect. Wel ontvangen PO-instellingen jaarlijks groeibekostiging boven een bepaald percentage instroom.

OPOZ heeft als beleid om de uitgaven inzake uitkeringen na ontslag te beheersen. De uitgaven van de WIA en WW zijn per 31 december 2020 in beeld gebracht. De uitkeringsgerechtigden worden periodiek gemonitord. Bij mogelijke vacatures wordt bij WW'ers bekeken of de functie passend is.

Het onderhoud en de investeringen moeten binnen de kaders van de meerjarig opgestelde plannen blijven. In de MJB 2021-2025 is voor de dotatie aan de onderhoudsvoorziening uitgegaan van € 750.000 (2020: € 410.000) en voor de investeringen is gemiddeld jaarlijks een bedrag van € 500.000 over de genoemde begrotingsperiode gereserveerd.

Verder streeft OPOZ ernaar om beleid en middelen zoveel mogelijk te koppelen. In de MJB 2020-2024 is voor het eerst op schoolniveau begroot. De komende jaren zal de schoolleiding steeds meer integraal verantwoordelijk worden voor zowel de onderwijsresultaten als de toegekende budgetten. Daarbij wordt het principe gehanteerd dat elke schoolleiding binnen de met het CvB afgesproken begroting blijft.

Exploitatie 2020

In 2020 wordt gewerkt met een bestemmingsreserve van € 861.000. Het genormaliseerde resultaat in 2020 is € 647.000 negatief. Het niet genormaliseerde resultaat is € 1.508.000.

5.2 Toelichting exploitatie

In deze paragraaf wordt de exploitatie 2020 op hoofdlijnen toegelicht t.o.v. de door het CvB vastgestelde begroting 2020.

Zoals in paragraaf 5.1 staat vermeld, is het niet genormaliseerde resultaat in 2020 afgerond € 1.508.000 negatief.

Omdat eind 2019 een bestemmingsreserve is gevormd van € 861.000 t.b.v. de CAO-afspraken is het meest inzichtelijk te werken met een genormaliseerd resultaat. Rekening houdend met deze bestemmingsreserve is het genormaliseerde resultaat in 2020 € 647.000 negatief (zie tabel 5.1). Dat is € 506.000 negatiever dan begroot (begroot voor 2020: € 141.000 negatief).

De belangrijkste overschrijdingen van de gerealiseerde resultaat t.o.v. de begroting 2020 als volgt te verklaren:

1. Er is een cao-verhoging geweest per 1 januari 2021 waardoor zowel de baten als de personele lasten hoger zijn als begroot. Er was begroot met een cao-verhoging van 2,75%; de daadwerkelijk verhoging was 4,5%, exclusief een extra eindejaarsuitkering van 0,7 % € 185.000 (totaal 1,75% hoger € 460.000 + € 185.000 extra) eindejaarsuitkering). Hier staat ook prijscompensatie tegenover vanuit OCW.
2. Hogere loonkosten door de eenmalige uitkering in februari 2020. Deze lasten gaan t.l.v. de bestemmingsreserve nabetaling cao 2019. Deze bestemmingsreserve is hiervoor eind december 2019 gecreëerd.
3. Per saldo is er een lagere subsidie van de gemeente ontvangen (€ 40.000) vanwege het stopzetten van trajecten in het 2^e halfjaar 2020 als gevolg van coronamaatregelen.
4. Extra vervangingsinzet n.a.v. het Coronavirus. Met name in het vierde kwartaal hebben de besmettingen en tests een hoge vlucht genomen. OPOZ werd in september met het eerste Coronageval onder het personeel geconfronteerd. Na de herfstvakantie liepen de besmettingen fors op en dat betekende een toename van het verzuim. Een collega met klachten was met de afspraak voor de test en het wachten op de uitslag al snel vier dagen afwezig. Het verzuim is in 2020 gestegen van 5,62% in 2019 naar 8,17% in 2020. Waar in het verleden klassen vaak werden samengevoegd bij afwezigheid van een leerkracht, was dit door het Protocol (besmettingsgevaar) geen optie meer. Omdat het reguliere onderwijs en tijdens de lockdown het afstandsonderwijs en de noodopvang, gewoon doorgang moesten vinden, zijn de kosten van verzuim door het Coronavirus flink gestegen. De toename van het verzuim van 2,55% zorgt voor een toename van de vervangingskosten van € 350.000 op jaarbasis. Voor 2021 is vanuit OCW een extra subsidie beschikbaar gesteld van € 330.000 voor meer handen in de klas. Voor 2020 was deze subsidie niet beschikbaar.
5. Extra afschrijvingslasten (€ 55.000) n.a.v. de afschrijvingslasten m.b.t. de investeringen in het laatste kwartaal 2019. Deze afschrijvingslasten waren 'lopend' tijdens het opstellen van de begroting 2020. In de eerste 9 maanden van 2019 zijn veel

- investeringen 'on hold' gezet. Daarnaast zijn er in maart 2020 veel extra laptops aangeschaft voor leerkrachten vanwege het afstandsonderwijs, waardoor de afschrijvingslasten 9 maanden ten laste van 2020 kwamen.
6. Extra schoonmaakkosten als gevolg van het Coronavirus (€ 40.000) en hogere kosten voor medegebruik (€ 190.000). Daarentegen zijn de overige huisvestingslasten lager uitgevallen (€ 45.000).
 7. De dotatie aan de onderhoudsvoorziening is bijgesteld van € 750.000 naar € 410.000, omdat bij de dotatie zowel rekening is gehouden met klein- en groot onderhoud. Klein onderhoud wordt rechtstreeks in de exploitatie geboekt en gaat niet ten laste van de onderhoudsvoorziening. Dit betreft een onderschrijding t.o.v. de begroting.
 8. Extra advieskosten als gevolg van extra inzet voor het PvA Bedrijfsvoering om de HR-processen in te richten n.a.v. de jaarrekeningcontrole 2019, ondersteuning bij aanbestedingstrajecten (€ 33.000), om het functiebouwwerk op te stellen (€ 33.000), inhuur voor de personeelsadministratie in de periode tussen het vertrek van 2 administratieve krachten voor 1,3 fte (€ 105.000) en de start van een nieuwe collega (0,4 fte per 1 januari 2021 oplopend naar 1 fte op 1 april 2021), extra ondersteuning vanuit het administratiekantoor (€ 50.000), extra accountantskosten (€ 20.000) en extra inzet t.b.v. de implementatie van de AVG (€ 11.000).
 9. Extra PR-kosten (€ 35.000, o.a. voor ondersteuning Koersplan en communicatie-trajecten op de scholen), hogere lasten voor o.a. leerlingenzorg (€ 75.000) als gevolg van corona, onvoorziene lasten o.a. als gevolg van corona (€ 35.000) en per saldo hogere ICT-gerelateerde lasten (€ 130.000).

Resumerend onderstaand de belangrijkste onder- en overschrijdingen:

		Structureel	Incidenteel	Totaal
3.	Lagere subsidie van de gemeente		€ 40.000	€ 40.000
	Per saldo lagere ouderbijdragen door coronamaatregelen		€ 90.000	€ 90.000
4.	Extra loon- en inhuurkosten voor vervanging door de Coronamaatregelen		€ 375.000	€ 375.000
	Lagere P-kosten door vrijval P-voorzieningen en lagere overige P-lasten		€ 225.000 -/-	€ 225.000 -/-
5.	Hogere afschrijvingslasten	€ 55.000		€ 55.000
6.	Extra schoonmaak als gevolg van de Coronamaatregelen		€ 40.000	€ 40.000
6.	Per saldo hogere huisvestingslasten i.v.m. medegebruik	€ 135.000		€ 135.000
7.	Lagere dotatie aan de onderhoudsvoorziening		€ 330.000 -/-	€ 330.000 -/-
8.	Extra advieskosten		€ 270.000	€ 270.000
9.	Extra PR-kosten		€ 35.000	€ 35.000
	Leerlingenzorg, ICT en overige onvoorziene lasten	€ 120.000	€ 120.000	€ 240.000
	Per saldo lagere lasten voor reises en activiteiten door coronamaatregelen		€ 220.000 -/-	€ 220.000 -/-
	Totaal	€ 310.000	€ 195.000	€ 505.000

Staat van baten en lasten over 2020

	2020 EUR	Begroting 2020 EUR	2019 EUR
Baten			
Rijksbijdragen OCW	30.188.408	28.904.563	28.812.214
Overige overheidsbijdragen	960.636	1.000.000	949.457
Baten werk i.o.v. derden			
Overige baten	343.203	433.509	457.830
Totaal baten	31.492.247	30.338.072	30.219.501
Lasten			
Personeelslasten	27.770.087	25.477.471	23.776.837
Afschrijvingen	724.639	670.271	710.668
Huisvestingslasten	1.902.149	2.057.006	2.216.350
Overige lasten	2.601.240	2.281.987	2.507.804
Totaal lasten	32.998.115	30.486.735	29.211.659
Saldo baten en lasten	-1.505.868	-148.663	1.007.841
Financiële baten en lasten	-1.847	7.585	11.450
	-1.847	7.585	11.450
Resultaat	-1.507.715	-141.078	1.019.292
Resultaat na belastingen	-1.507.715	-141.078	1.019.292
Totaal resultaat	-1.507.715	-141.078	1.019.292

Tabel 5.1: Cijfermatige onderbouwing verschil resultaat 2020 t.o.v. begroting 2020 en resultaat 2019

Toelichting kolommen:

1. Realisatie 2020 EUR: dit betreft de gerealiseerde baten en lasten in 2020 in euro's.
2. Begroting 2020 EUR: dit betreft de door het CvB vastgestelde begroting 2020 in euro's.
3. Realisatie 2019 EUR: dit betreft de gerealiseerde baten en lasten in 2019 in euro's.

5.2.1 Toelichting baten

In deze paragraaf wordt het verschil verklaard van de gerealiseerde baten 2020 t.o.v. de begroting 2020.

Rijksbijdragen OCW

De Rijksbijdragen OCW staan in tabel 5.2 gespecificeerd.

Rijksbijdragen	2020 EUR	Begroting 2020 EUR	2019 EUR
Rijksbijdrage OCW/EZ	27.323.319	26.220.569	25.980.876
Overige subsidies OCW	1.370.572	1.210.269	1.379.102
Inkomensoverdrachten van rijksbijdragen	1.494.516	1.473.725	1.452.236
Totaal rijksbijdragen OCW	30.188.408	28.904.563	28.812.214

Tabel 5.2: Cijfermatige onderbouwing Rijksbijdrage OCW

De Rijksbijdrage OCW/EZ (realisatie 2020: € 27.323.000) bestaat in 2020 uit de personele lumpsum, de materiële instandhouding, subsidie voor personeels- en arbeidsmarktbeleid, aanvullende bekostiging onderwijsachterstandenbeleid en een eenmalige bijzondere en aanvullende bekostiging.

Daarnaast ontvangt OPOZ overige subsidies OCW (realisatie 2020: € 1.371.000) die worden verantwoord onder de Rijksbijdragen OCW. Deze overige subsidies bestaan in 2020 uit subsidie voor studieverlof, subsidie voor zij-instromers, Prestatiebox, subsidie inhaal- en ondersteuningsprogramma (toegekend als gevolg van corona) en bekostiging asielzoekerskinderen.

Verder worden de middelen vanuit het Samenwerkingsverband (realisatie 2020: € 1.495.000) onder de Rijksbijdragen verantwoord.

Rijksbijdrage OCW/EZ

De Rijksbijdrage OCW/EZ is € 1.103.000 hoger dan begroot. De definitieve bekostiging voor schooljaar 2019-2020 laat een stijging zien van rond de 3,5%. De prijscompensatie vanuit OCW voor schooljaar 2020-2021 is 1,64% t.o.v. de definitief vastgestelde bedragen voor het schooljaar 2019-2020.

Voor de in kalenderjaar 2019 ontvangen prijsindexatie (deels) en incidentele bekostiging is een bestemmingsreserve gevormd t.b.v. cao-afspraken die begin 2020 zijn gemaakt. Hiervan zijn de eenmalige uitkeringen conform de nieuwe cao PO in februari 2020 aan de medewerkers uitbetaald.

Overige subsidies OCW

De realisatie 2020 van de overige subsidies OCW ligt € 160.000 hoger dan de begroting. Dit betreft de extra subsidie voor het inhaal- en ondersteuningsprogramma (i.v.m. Corona-achterstanden) en een hogere subsidie voor zij-instromers.

Baten SWV

De baten vanuit het SWV liggen ongeveer € 20.000 hoger dan begroot. In de begroting 2020 is een schatting gemaakt o.b.v. de reeds toegezegde bedragen en o.b.v. historische gegevens.

Overige overheidsbijdragen

De overige overheidsbijdragen van OPOZ in kalenderjaar 2020 bestaan uit gemeentelijke bijdragen en liggen € 40.000 lager dan begroot. Vanwege de coronamaatregelen kon een aantal programma's op het gebied van onderwijsachterstandenbeleid niet worden uitgevoerd.

OPOZ heeft in 2020 van de gemeente Zoetermeer subsidies ontvangen voor onderwijsachterstandenbeleid (OAB), brede school, combinatiefunctionarissen en schoolbegeleiding.

Overige baten

De begroting 2020 van de overige baten van OPOZ bestaat uit baten voor medegebruik (€ 98.000, o.a. verhuur van ruimte aan kerkgemeenschappen, kinderdagverblijven en verhuur gymzalen), ouderbijdragen (€ 104.000) en overige bijdragen (€ 136.000, diversen inkomsten zoals sponsoring, bijdragen visueel gehandicapten en opleidingsvergoeding).

De realisatie van de overige baten in 2020 (met name ouderbijdragen) is € 95.000 lager dan begroot. Voor kalenderjaar 2020 zijn er minder inkomsten voor ouderbijdragen binnengekomen i.v.m. de Coronabeperkingen. Het effect voor 2020 is € 175.000. Hier staan ook lagere lasten tegenover (zie overige lasten). Daarentegen zijn er meer overige bijdragen (vanuit de Haagse Hogeschool voor de inzet van schoolleiders t.b.v. Opleidingsschool en inkomsten vanuit het Participatiefonds i.v.m. een afrekening).

5.2.2 Toelichting lasten

In deze paragraaf wordt het verschil verklaard van de gerealiseerde lasten 2020 t.o.v. de begroting 2020.

Personeelslasten

	2020 EUR	Begroting 2020 EUR	2019 EUR
Loonkosten	26.393.898	23.906.258	22.525.969
Dotaties personele voorzieningen	-87.567	80.000	225.522
Personeel niet in loondienst	654.139	536.241	138.340
Overig	1.096.744	1.154.972	1.143.240
Ontvangen vergoedingen	-287.127	-200.000	-256.233
Totaal	27.770.087	25.477.471	23.776.837

Tabel 5.3: Cijfermatige onderbouwing personeelslasten

De personeelslasten bestaan uit de loonkosten, dotaties aan de voorzieningen, personeel niet in loondienst en de overige personele lasten. De totale gerealiseerde personele lasten in 2020 zijn € 27.770.000 en voor 2020 was € 25.477.000 begroot. Er is in kalenderjaar 2020 € 2.293.000 meer gerealiseerd dan begroot. De loonkosten zijn € 2.487.000 hoger dan begroot. Een bedrag van € 861.000 is gereserveerd in een bestemmingsreserve per 31 december 2019, een bedrag van € 1.276.000 wordt gecompenseerd door hogere Rijksbijdragen en het aandeel van Corona in dit bedrag is € 370.000 voor extra ziektevervanging (inclusief inhuur). Zoals eerder aangegeven werd OPOZ in september met het eerste Coronageval onder het personeel

geconfronteerd. Na de herfstvakantie liepen de besmettingen fors op en dat betekende een toename van het verzuim. Het verzuim is in 2020 gestegen van 5,62% in 2019 naar 8,17% in 2020. De toename van het verzuim van 2,55% zorgt voor een toename van de vervangingskosten.

De overige personele lasten bestaan o.a. uit de WKR, reiskosten, wervingskosten, kosten voor Schoolmaatschappelijk werk (SMW), Schoolbegeleidingsdienst, kantinekosten personeel, nascholing, kosten voor begeleiding zijinstroom, de bedrijfsarts en overige personele kosten.

Loonkosten

De realisatie van de lonen en salarissen is in 2020 € 2.487.000 hoger dan begroot. Er is een eenmalige uitkering in februari betaald voor € 762.000 plus € 115.000 aan sociale lasten die niet begroot zijn voor kalenderjaar 2020. De baten (prijsindexatie en incidentele bekostiging zijn vanuit OCW) zijn in kalenderjaar 2019 gerealiseerd en hiervoor is een bestemmingsreserve per 31 december 2019 gecreëerd van € 861.000. De loonsverhoging per 1 januari 2020 bedroeg 4,5% en er is in de begroting 2020 rekening gehouden met 2,75%. Zoals eerder vermeld is de prijscompensatie vanuit OCW in de realisatie van de Rijksbijdragen verwerkt. Verder is er meer personeel ingezet voor ziekte- en zwangerschapsvervanging; het aandeel van Corona daarin is € 270.000 (exclusief inhuur). De berekening daarvan is gecalculerd op basis van het verschil in verzuim tussen 2019 en 2020 (van 5,62% naar 8,17%) voor de periode van half maart t/m eind december. Ook de toename van de externe inhuur boven de begroting van het OP (1,5% van de brutoloonkosten) kan hier worden genoemd. Daarnaast is er meer inzet voor vervanging voor studieverlof, inzet voor het inhaal- en ondersteuningsprogramma en extra inzet n.a.v. groei- (telling). In de begroting was rekening gehouden met 2,5% van de loonkosten voor vervangingen. In december 2020 heeft er een eenmalige uitkering plaatsgevonden van 0,7% aan de medewerkers conform de cao-afspraken.

Dotaties personele voorzieningen

Dit betreffen in 2020 de dotaties/onttrekkingen/vrijval aan de personele voorzieningen t.b.v. de voorziening jubilea, voorziening langdurig zieken en de voorziening WGA.

Er heeft per 31 december 2020 een vrijval WGA-voorziening plaatsgevonden (€ 123.000). Deze voorziening is per 31 december 2019 gecreëerd, maar kan vrijvallen omdat de kosten door de verzekeringsmaatschappij worden vergoed. Verder hebben er een dotatie van € 52.000 en een vrijval/onttrekking plaatsgevonden aan de voorziening langdurig zieken van € 57.000 (per saldo (€ 5.000 lager) en een dotatie van € 28.000 en een onttrekking van 29.000 (via de salarisbetalingen verwerkt) m.b.t. de voorziening jubilea. Er heeft tevens een dotatie van € 13.000 plaatsgevonden aan de voorziening werkloosheidsbijdragen.

Personeel niet in loondienst

Voor personeel niet in loondienst is in 2020 € 654.000 gerealiseerd en € 536.000 begroot. Dit betreft voornamelijk (ziekte)vervanging van leraren of invulling van vacatures. Deze overschrijding is geheel coronagerelateerd.

Voor personeel niet in loondienst heeft OPOZ in de begroting 2020 een budget van 1,5% van de loonkosten per school opgenomen.

Overige personele lasten

De overige personele lasten zijn per saldo met ongeveer € 58.000 onderschreden. Dit wordt veroorzaakt door lagere kosten voor de schoolbegeleidingsdienst, wervingskosten personeel en overige personele lasten.

Daarnaast is er een aantal kosten overschreden, zoals de WKR-kosten en reiskosten woon-werk. Tijdens het opstellen van de begroting 2020 was er geen goed zicht op de besteding van deze kosten en was er rekening gehouden met een post onvoorzien in de overige personele lasten. Deze post is in 2020 onderschreden.

Afschrijvingslasten

De afschrijvingslasten betreffen de jaarlijkse lasten die betrekking hebben op de afschrijvingstermijnen op investeringen die in 2020 en in eerdere jaren zijn gedaan. Voor kalenderjaar 2020 is € 500.000 aan investeringen begroot.

Er is in 2020 voor € 605.000 geïnvesteerd; € 295.000 aan investeringen in ICT (Probooks, notebooks voor de leerkrachten vooral i.v.m. de coronacrisis), € 90.000 aan investeringen in meubilair (o.a. meubilair voor een aantal scholen), € 22.000 aan inventaris & apparatuur, € 63.000 aan leermethoden, de aanpassing van het bestuursbureau (€ 55.000) en het Morapad (€ 60.000) en € 20.000 aan overige investeringen. Het Morapad betreft een nevenvestiging voor vijf jaar voor twee groepen van IKC De Waterlelie.

De afschrijvingen liggen in 2020 boven begroting omdat er parallel aan opstellen van de begroting eind 2020 nog investeringen in 2019 zijn gedaan, die eerder dat jaar 'on hold' waren gezet voor de wisseling van het CvB. Verder zijn er extra chromebooks in maart 2020 aangeschaft t.b.v. de leerkrachten in het kader van het afstandsonderwijs.

De extra afschrijvingslasten ter hoogte van € 55.000 waren niet verwerkt in de begroting 2020.

Huisvestingslasten

De huisvestingslasten betreffen de lasten voor medegebruik, onderhoud, energie & water, schoonmaak, dotatie aan de groot onderhoudsvoorziening en de belastingen & heffingen vanuit de gemeente. De huisvestingslasten zijn in 2020 per saldo € 155.000 onderschreden.

De kosten van het medegebruik zijn in 2020 fors hoger dan begroot (+ € 200.000). Het medegebruik wordt door de gemeente voor het grootste deel pas aan het einde van het kalenderjaar doorbelast. Daarmee was dit niet meegenomen in de laatste eindejaarsprognose. Het medegebruik betreft voornamelijk het gebruik van accommodaties (voornamelijk kosten voor medegebruik van extra lokalen en noodlokalen). Om meer zicht te krijgen op het medegebruik en de doorbelaste kosten daarvan, gaat OPOZ in het 2e kwartaal 2021 met de gemeente in gesprek.

De energielasten zijn in 2020 hoger dan begroot. De schoonmaakkosten in 2020 vallen ook hoger uit dan begroot als gevolg van extra Coronamaatregelen. Het gaat hier om een bedrag van € 40.000.

Daarentegen zijn de overige huisvestingslasten met € 55.000 onderschreden. Tijdens het opstellen van de begroting 2020 was er bij een aantal posten onvoldoende zicht op de hoogte van de kosten. Er is toen een post onvoorzien begroot.

In de huidige MJOP is zowel rekening gehouden met het planmatig en dagelijks onderhoud. Het dagelijks onderhoud wordt direct ten laste van de exploitatie gebracht. De dotatie is in 2020 om deze reden van € 750.000 naar € 410.000 gebracht. Per saldo is er in 2020 € 340.000 minder gedoteerd dan begroot. In de MJB 2021-2025 is meerjarig rekening gehouden met een jaarlijkse dotatie van € 750.000. Tevens is er jaarlijks in de MJB een klein bedrag (€ 40.000) in de exploitatie gereserveerd voor dagelijks onderhoud. Tijdens het opstellen van de MJB was al rekening gehouden met het feit dat in de dotatie ook een bedrag voor dagelijks onderhoud is verwerkt. In de 2^e helft 2021 vindt er, in samenwerking met de gemeente, een review plaats op de MJOP.

Huisvestingslasten

	2020 EUR	Begroting 2020 EUR	2019 EUR
Kosten Medegebruik	499.462	300.000	493.276
Onderhoud	97.657	159.570	124.259
Energie en water	306.540	255.000	303.575
Schoonmaakkosten	518.111	481.951	474.277
Belastingen en heffingen	52.970	40.485	53.067
Dotatie onderhoudsvoorziening	410.000	750.000	750.000
Overige huisvestingslasten	17.408	70.000	17.896
Totaal huisvestingslasten	1.902.149	2.057.006	2.216.350

Tabel 5.4: Cijfermatige onderbouwing huisvestingslasten

Overige lasten

Overige lasten

	2020 EUR	Begroting 2020 EUR	2019 EUR
Administratie- en beheerslasten	778.374	402.704	481.644
Inventaris en apparatuur	677.867	472.846	560.315
Leer- en hulpmiddelen	468.406	442.637	514.222
Dotatie overige voorzieningen			
Overige	676.593	963.800	951.623
Totaal overige instellingslasten	2.601.240	2.281.987	2.507.804

Tabel 5.5: Cijfermatige onderbouwing overige instellingslasten

De overige lasten bestaan uit:

- Administratie- en beheerslasten: kosten voor het administratiekantoor, accountantskosten, deskundigheidsbevordering, drukwerk, kantoor, telefonie, kosten RvT en beheer & bestuurskosten.
- inventaris & apparatuur: dit betreffen kopieerkosten en ICT-gerelateerde uitgaven zoals ICT-licenties, klein hardware en overige ICT-kosten
- Leer- en hulpmiddelen: dit betreffen de leermiddelen (gebruiksmiddelen) op de scholen en de ICT-gerelateerde kosten.
- Overige instellingslasten: abonnementen, contributies, representatie, PR en marketing, verzekeringen, sportdagen & vieringen, reizen & excursies, leerlingenzorg, testen & toetsen, schoolzwemmen, reproductie scholen, mediatheek/bibliotheek en aanschaf klein inventaris. In de begroting is daarnaast rekening gehouden met een post onvoorzien van € 377.000. Deze post is in de loop van 2020 lager geworden omdat de lasten vanaf januari 2020 nauwkeuriger zijn geboekt op de grootboekrekeningen in de

financiële administratie. Daartegenover staat dat begrote lasten op een aantal andere grootboekrekeningen overschreden worden. Dit betreft dus een verschuiving naar andere grootboekrekeningen.

De realisatie in 2020 van de overige lasten is € 2.601.000 en er is € 2.281.000 begroot.

Administratie & beheerlasten

De administratie- en beheerslasten zijn met € 375.000 overschreden door extra ondersteuning voor de verbetering HR-processen n.a.v. de jaarcontrole (€ 72.000), functiewaardering (€ 33.000), begeleiding vijf (deels onvoorzien) Europese aanbestedingen (€ 33.000), kosten voor de implementatie van de AVG (€ 11.000) en hogere kosten voor het administratiekantoor (€ 50.000).

Er is o.b.v. het PVA Bedrijfsvoering een 1^e analyse gemaakt van de administratieve HR-processen. Er hebben in het laatste kwartaal 2020 intern en extern (met het administratiekantoor) overleggen plaatsgevonden op welke wijze de HR-processen verder geoptimaliseerd kunnen worden. Een aantal HR-processen binnen OPOZ is inmiddels geoptimaliseerd en OPOZ is hierbij ondersteund door een senior HR-adviseur. Daarnaast is er inhuur van een trainee (€ 33.000) geweest in de periode tussen het vertrek van 2 administratieve krachten op het bestuursbureau (voor 1.3 fte) en start van een nieuwe collega (voor 1 fte per 1 april 2021).

Verder zijn de lasten voor PR en marketing overschreden (o.a. begeleidingskosten voor het opstellen van het koersplan en een communicatietraject op de scholen). De kosten m.b.t. het Koersplan betreffen eenmalige kosten.

Inventaris & apparatuur

De inventaris & apparatuur zijn in 2020 € 205.000 hoger dan begroot. In de begroting is bij de overige instellingslasten rekening gehouden met een post onvoorzien. De post onvoorzien komt in 2020 lager uit, omdat de lasten vanaf januari 2020 nauwkeuriger worden geboekt op de juiste grootboekrekeningen in de financiële administratie.

Leermiddelen & hulpmiddelen

De leermiddelen zijn in 2020 met ongeveer € 25.000 overschreden. Dit betreffen onder andere de jaarbestellingen die door de scholen rond de zomer worden gedaan.

Overige instellingslasten

De leerling gerelateerde activiteiten (schoolreisjes, sportdagen, culturele vorming) liggen fors lager i.v.m. de coronacrisis.

Er zijn minder activiteiten voor leerlingen geweest in 2020 i.v.m. Coronabeperkingen en deze worden (deels) doorgeschoven naar volgende jaren (€ 225.000 lager dan begroot). Daarentegen zijn de baten van de ouderbijdrage (t.b.v. reisjes en excursies) ook fors onderschreden (zie overige baten). Zoals bij de overige onderwijslasten is aangegeven, is in de begroting onder de post 'overige instellingslasten' rekening gehouden met een post onvoorzien (onderschrijding: € 230.000). Deze lasten zijn in 2020 lager uitgekomen, omdat de lasten vanaf januari 2020 nauwkeuriger worden geboekt op de juiste grootboekrekeningen in de financiële administratie.

Verder zijn er hogere lasten voor o.a. leerlingenzorg, contributies, abonnementen en verzekeringen.

Financiële baten en lasten

Dit betreft het saldo van de financiële baten en lasten. De financiële baten bestaan uit rentebaten uit de financiële vaste activa (couponrente en koersresultaat financiële vaste activa) m.b.t. de effecten/obligaties (€ 19.000) en de rentelasten (€ 21.000, kosten financiële vaste activa/effecten, afwaardering effecten, negatieve rente en bankkosten).

5.3 Vergelijking met de cijfers van 2020 versus 2019

Het exploitatieresultaat in 2020 was € 1.507.715 negatief. Het exploitatieresultaat in 2019 was € 1.019.292 positief.

Staat van baten en lasten over 2020

	2020 EUR	2019 EUR
Baten		
Rijksbijdragen OCW	30.188.408	28.812.214
Overige overheidsbijdragen	960.636	949.457
Baten werk i.o.v. derden		
Overige baten	343.203	457.830
Totaal baten	31.492.247	30.219.501
Lasten		
Personeelslasten	27.770.087	23.776.837
Afschrijvingen	724.639	710.668
Huisvestingslasten	1.902.149	2.216.350
Overige lasten	2.601.240	2.507.804
Totaal lasten	32.998.115	29.211.659
Saldo baten en lasten	-1.505.868	1.007.841
Financiële baten en lasten	-1.847	11.450
	-1.847	11.450
Resultaat	-1.507.715	1.019.292
Resultaat na belastingen	-1.507.715	1.019.292
Totaal resultaat	-1.507.715	1.019.292

Tabel 5.6: Cijfermatige onderbouwing realisatie 2020 versus 2019

Rijksbijdragen

De realisatie van de Rijksbijdragen ligt in kalenderjaar 2020 € 1.376.000 hoger dan in 2019.

Toelichting stijging Rijksbijdragen:

1. De personele bekostiging in het primair onderwijs wordt beschikbaar gesteld op basis van de zogenaamde T-1 systematiek. De materiële bekostiging wordt op kalenderjaar gefinancierd (o.b.v. de telling per 1 oktober 2018 vindt bekostiging plaats per 1 januari 2019). Het leerlingaantal per 1 oktober 2017 bedraagt 4.605 (de basis voor de personele bekostiging voor schooljaar 2018-2019), het aantal leerlingen per 1 oktober 2018 bedraagt 4.669 (de basis voor de personele bekostiging voor schooljaar 2019-2020) en het aantal leerlingen per 1 oktober 2019 bedraagt 4.731 (de basis voor de personele bekostiging voor schooljaar 2020-2021). De stijging van het aantal leerlingen heeft een verhogend effect op de Rijksbijdragen in 2020 t.o.v. 2019.
2. Er is in 2019 een prijscompensatie van OCW ontvangen over de schooljaren 2019-2020 en 2020-2021. Deze prijscompensatie heeft een verhogend effect op de personele bekostiging voor kalenderjaar 2020.
3. OPOZ heeft in 2020 een hogere subsidie ontvangen voor de aanvullende bekostiging voor het onderwijsachterstandenbeleid.
4. OPOZ heeft € 160.000 meer ontvangen in 2020 voor de overige subsidies OCW (studieverlof, zij-instromers, bekostiging asielzoekers en de prestatiebox).
5. Er is in december 2019 incidentele bekostiging (€ 460.000) vanuit OCW ontvangen. Dit heeft een verlagend effect in 2020 t.o.v. kalenderjaar 2019.

Overige overheidsbijdragen

De overige overheidsbijdragen in kalenderjaar 2020 liggen € 10.000 hoger dan in 2019 en daarmee nagenoeg op hetzelfde niveau als 2019.

Overige baten

De overige baten in kalenderjaar 2020 liggen € 114.000 lager dan in 2019, omdat er minder ouderbijdrage is ontvangen in 2020 vanwege de coronamaatregelen.

Personeelslasten

De personeelslasten liggen in kalenderjaar 2020 € 3.994.000 hoger dan in 2019. In kalenderjaar 2020 zijn gemiddeld 20 fte's (gemiddeld 364 in 2019 en 384 in 2020) meer ingezet dan in 2019. Er is een hoger ziekteverzuim als gevolg van corona. Tijdens de coronaperiode kunnen de klassen niet verdeeld worden. In 2020 zijn er geen extra middelen beschikbaar gesteld voor extra handen in de klas. Voor 2021 heeft OPOZ een beschikking ontvangen van € 330.000. Daarnaast is er sprake geweest van groeitelling, zijn verschillende subsidies ontvangen vanuit OCW om leerachterstanden weg te werken waar personeel voor is ingezet en zijn nieuwe collega's aangesteld op het bestuursbureau.

Verder is er in 2020 sprake geweest van eenmalige uitkeringen in februari en december, een 4,5% cao-verhoging in 2020 en is er sprake van de jaarlijkse periodieken waardoor de gemiddelde loonkosten stijgen. Totaal zijn de loonkosten in kalenderjaar 2020 met € 3.868.000 gestegen t.o.v. 2019. Deels is deze verhoging opgevangen vanuit de bestemmingsreserve (€ 861.000).

Het personeel niet in loondienst is in kalenderjaar 2020 € 516.000 hoger dan in 2019. Zoals eerder vermeld, bestaan de kosten in 2020 voornamelijk uit de inhuur van vervanging en inzet

op formatie op de scholen. Verder vindt er jaarlijks inhuur plaats voor ICT-ondersteuning en netwerkbeheer en de inhuur van de Functionaris Gegevensbescherming.

In kalenderjaar 2020 zijn er meer uitkeringen vanuit het UWV ontvangen (€ 31.000 hoger dan in 2019).

In 2019 is er per saldo € 225.000 gedoteerd aan de personele voorzieningen en in 2020 per saldo € 88.000 onttrokken. Een verschil van € 313.000 (gunstiger effect op het resultaat in 2020 t.o.v. 2019). Er is in 2019 een bedrag van € 123.000 gedoteerd aan de voorziening eigen risico WGA. Dit bedrag is in 2020 alsnog ontvangen van de verzekeringsmaatschappij.

De overige personele lasten

De overige personele lasten in kalenderjaar 2020 zijn per saldo € 46.000 lager dan in 2019. Voor de WKR, reiskosten, zij-instroom en bedrijfsarts zijn de kosten in 2020 hoger dan in 2019. De kosten voor werving personeel, SMW en overige personele lasten zijn lager uitgevallen.

Afschrijvingen

De afschrijvingen zijn in kalenderjaar 2020 € 14.000 hoger dan in 2019. Zowel in kalenderjaar 2018 (€ 1.515.000) als in 2019 (€ 1.147.000) hebben er hoge investeringen plaatsgevonden in de materiële vaste activa, zoals meubilair, ICT en leermethoden waardoor de (toekomstige) afschrijvingen hoger uitvallen. Het investeringsniveau in 2020 lag met € 605.000 lager dan in 2018 en 2019.

Huisvestingslasten

De huisvestingslasten in kalenderjaar 2020 zijn per saldo € 314.000 lager dan in 2019. Enerzijds zijn er hogere kosten voor energie & water en schoonmaak (als gevolg van het Coronavirus) en anderzijds is de dotatie aan de MJOP in 2020 bijgesteld van € 750.000 naar € 410.000. In de huidige MJOP is zowel rekening gehouden met het planmatig als het dagelijks onderhoud. Het dagelijks onderhoud wordt direct ten laste van de exploitatie gebracht. De dotatie is in 2020 om deze reden van € 750.000 naar € 410.000 gebracht. Per saldo is er in 2020 € 340.000 minder gedoteerd dan in 2019.

Overige instellingslasten

De realisatie van de overige instellingslasten in kalenderjaar 2020 ligt € 93.000 hoger dan in 2019. Er hebben t.o.v. 2019 verschuivingen plaatsgevonden tussen de posten onderling. Zoals eerder aangegeven waren de advieskosten in 2020 fors hoger dan in 2019 vanwege de extra kosten voor de implementatie van het Plan van Aanpak Bedrijfsvoering (€ 270.000). Dit Plan van Aanpak loopt tot medio 2022.

De kosten voor reizen en excursies liggen in 2020 lager i.v.m. de coronamaatregelen. Daarnaast is er een verschuiving te zien van de kosten van de overige instellingslasten ('overige onderwijslasten') naar inventaris & apparatuur, omdat er vanaf januari 2020 nauwkeuriger wordt geboekt op de juiste grootboekrekeningen in de financiële administratie.

Financiële baten en lasten

Het saldo financiële baten en lasten in kalenderjaar 2020 ligt lager dan in 2019 door de negatieve rente die banken in rekening brengen op spaarsaldo's.

5.4 Begroting 2021

	Begroting 2021	Realisatie 2020	Begroting 2020	Realisatie 2019
	EUR	EUR	EUR	EUR
Baten				
3.1 Rijksbijdragen OCW	30.274.922	30.188.408	28.904.556	28.812.214
3.2 Overige overheidsbijdragen	1.111.889	960.636	1.000.000	949.457
3.4 Baten werk i.o.v. derden				
3.5 Overige baten	457.266	343.203	433.509	457.830
Totaal baten	31.844.077	31.492.247	30.338.065	30.219.501
Lasten				
4.1 Personeelslasten	26.686.571	27.770.087	25.477.468	23.776.837
4.2 Afschrijvingen	750.203	724.639	670.268	710.668
4.3 Huisvestingslasten	1.928.991	1.902.149	2.057.006	2.216.350
4.4 Overige lasten	2.565.056	2.601.240	2.281.985	2.507.804
Totaal lasten	31.930.821	32.998.115	30.486.727	29.211.659
Saldo baten en lasten	-86.744	-1.505.868	-148.662	1.007.842
Financiële baten en lasten	-20.006	-1.847	7.585	11.450
Resultaat	-106.750	-1.507.715	-141.077	1.019.292

Tabel 5.7: Cijfermatige onderbouwing begroting 2021, realisatie 2020, begroting 2020 en realisatie 2019

Rijksbijdragen

De Rijksbijdragen OCW bestaan uit de personele lumpsum, de materiële instandhouding, subsidie voor personeels- en arbeidsmarktbeleid en aanvullende bekostiging onderwijsachterstandenbeleid. Daarnaast ontvangt OPOZ overige subsidies OCW die worden verantwoord onder de Rijksbijdragen OCW. Deze overige subsidies bestaan in 2020 uit subsidie voor studieverlof, subsidie voor zij-instromers, Prestatiebox en bekostiging asielzoekerskinderen. Verder worden de middelen vanuit het Samenwerkingsverband onder de Rijksbijdragen verantwoord.

De Rijksbijdragen OCW zijn berekend op basis van het leerlingaantal van respectievelijk 1 oktober 2019 (4.731 leerlingen, relevant voor de periode januari-juli) en 1 oktober 2020 (4.708 leerlingen relevant vanaf augustus 2021).

De verwachting is dat er gedurende het schooljaar 2020-2021 een groei is van het aantal leerlingen. Voor deze verwachte groei van 315 leerlingen krijgt OPOZ groeibekostiging. Door uitstroom in de zomermaanden (groep 8) zal het aantal leerlingen weer dalen.

De bijdrage van het Samenwerkingsverband voor het eerste deel van het kalenderjaar is gebaseerd op de reeds afgegeven beschikkingen. OPOZ heeft op dit moment geen reden om te verwachten dat de bijdrage voor het passend onderwijs in de komende jaren daalt.

Overige overheidsbijdrage

De overige overheidsbijdragen bestaan voornamelijk uit gemeentebijdragen voor onderwijsachterstandenbeleid (OAB), brede school, combinatiefunctionarissen en schoolbegeleiding. De opgenomen gemeentelijke subsidie is gebaseerd op de van de gemeente

ontvangen informatie. De beschikkingen waren op het moment van vaststellen van deze begroting nog niet ontvangen.

Overige baten

De overige baten bestaan uit verschillende posten waarvan het gebruik van ruimte en de ouderbijdragen de belangrijkste zijn. Deze zijn zoveel mogelijk aan de scholen toegerekend.

De begroting 2021 van de overige baten van OPOZ bestaat uit baten voor medegebruik (€ 100.000, o.a. verhuur van ruimte aan kerkgemeenschappen, kinderdagverblijven en verhuur gymzalen), ouderbijdragen (€ 278.000) en bijdragen derden (€ 80.000, diversen inkomsten zoals sponsoring, bijdragen visueel gehandicapten en opleidingsvergoeding).

De verwachting is dat de ouderbijdrage vanaf 2021 voor het grootste gedeelte weer geïnd kan worden. Hiervoor zijn ook de daaraan gelieerde lasten opgenomen. In 2020 waren deze bijdragen lager vanwege de coronamaatregelen.

Personeelslasten

De salariskosten zijn gebaseerd op de formatie van het najaar 2020. Er is een doorrekening gemaakt van de loonkosten naar de toekomst waarbij de premiepercentages (sociale lasten en pensioenen) gelijk zijn gebleven aan het niveau van 2020. Indien deze aangepast worden, zal compensatie met Rijksbekostiging volgen. Er zijn ruim 364 fte's begroot voor 2021 t.b.v. de reguliere formatie. Dit is exclusief ziekte- en zwangerschapsvervanging. Ten opzichte van 2020 zijn de salariskosten lager. In 2020 is een aantal eenmalige uitkeringen (in februari en december) uitbetaald en er zijn meerkosten aan vervanging door het Coronavirus (€ 350.000).

Ten opzichte van de formatie van het najaar 2020 is rekening gehouden met tijdelijke uitbreiding van de formatie op diverse scholen in verband met de verwachte groei gedurende het schooljaar. Daarnaast is er vacatureruimte op het bestuursbureau.

Er is geen rekening gehouden met een stijging van de cao-lonen en werkgeverslasten. Er is nog geen cao-akkoord. Het uitgangspunt is dat een stijging van de loonkosten volledig wordt gecompenseerd door OCW.

In de loonkosten is rekening gehouden met een budget voor vervangingen. Dit budget bedraagt 2,5% van de loonkosten en is op schoolniveau beschikbaar. OPOZ werkt sinds kort samen met PoolWest: een niet commerciële 'makelaar'.

In het meerjarenperspectief stijgen de loonkosten doordat periodieken zullen worden toegekend.

Onder de overige personele kosten (exclusief uitkeringen) zijn de niet salaris gerelateerde kosten opgenomen.

Het budget voor de arbodienst ligt met € 177.500 op het niveau van 2020. Deze post is bij de kostenplaats 'gezamenlijk' opgenomen.

Het budget voor deskundigheidsbevordering is in 2021 € 366.000. OPOZ vindt deskundigheidsbevordering cruciaal om de kwaliteit van het onderwijs op een goed niveau te houden en verder te versterken. De budgetten van de scholen zijn gerelateerd aan de schoolplannen. Daarnaast houdt OPOZ budget op de kostenplaats 'gezamenlijk' om onvoorziene zaken te kunnen opvangen.

OPOZ merkt dat het moeilijker is om regulier personeel aan te kunnen trekken en dat er vaker een beroep gedaan moet worden op ZZP'ers en bureaus. Dat brengt hogere kosten met zich mee. Voor deze hogere kosten heeft OPOZ een budget van 1,5% van de loonkosten per school opgenomen. Daarnaast heeft OPOZ een budget voor de inhuur van personeel opgenomen. Voor inhuur personeel is een budget opgenomen van € 428.000. Het bedrag in de begroting van de schoolbegeleidingsdienst is verlaagd van € 276.000 in 2020 naar € 96.200 (hier staan ook gemeentelijke subsidies tegenover) in 2021, deels door de verlaging van de gemeentelijke subsidie en deels door het decentraliseren van de deskundigheidsbevorderingsbudgetten.

De post uitkeringen betreft uitkeringen die OPOZ van het UWV ontvangt als bijdrage voor o.a. zwangerschaps- en bevallingsverlof.

In de begroting is rekening gehouden met eventuele kosten (€ 80.000) voor langdurig zieken en werkloosheidsuitkeringen die voor rekening van OPOZ komen. Hiervoor dient een voorziening te worden gevormd.

Afschrijvingen

De afschrijvingen zijn gebaseerd op de tot en met 2020 geïnvesteerde bedragen waarbij tevens is ingeschat wat nog in 2020 te verwachten is.

In het meerjarenperspectief nemen de afschrijvingslasten af omdat het investeringsniveau de komende jaren lager ligt dan de afschrijvingslasten. Alle scholen hebben een investeringsbegroting voor de komende jaren ingediend.

Huisvestingslasten

Per 1 december 2020 heeft OPOZ een nieuw schoonmaakcontract. De bedragen in de begroting zijn op basis van dit contract verwerkt.

De dotatie aan de onderhoudsvoorziening voor de komende jaren is bepaald op € 750.000. Zoals eerder in de verslag aangegeven is de dotatie voor 2020 bijgesteld naar € 410.000. OPOZ is met de gemeente in gesprek over de meerjaren onderhoudsbegroting en ook de voorschriften voor het vormen van de onderhoudsvoorziening worden aangepast. Hierbij geldt een overgangperiode tot 2023. Nadat dit bekend is, wordt opnieuw bepaald hoeveel de voorziening dient te bedragen voor het meerjarenonderhoudsplan (MJOP) en welke dotatie daarbij jaarlijks hoort. Tevens is OPOZ in gesprek met de gemeente en Unicoz met betrekking tot de Integrale HuisvestingsPlannen (IHP's) voor de komende periode.

De overige huisvestingslasten en klein onderhoud zijn naar beneden bijgesteld. De verwachting is dat de onderhoudskosten de komende jaren voor het grootste deel t.l.v. de onderhoudsvoorziening komen. Het medegebruik is in 2021 ongeveer € 200.000 lager begroot dan de realisatie in 2020. OPOZ gaat in gesprek met de gemeente over het medegebruik en de daaraan gerelateerde doorbelaste kosten.

Overige lasten

De overige lasten bestaan uit:

- Administratie- en beheerlasten: kosten voor het administratiekantoor, accountantskosten, deskundigheidsadvies, drukwerk, kantoor, telefonie, kosten RvT en beheer & bestuurskosten.
- Inventaris & apparatuur: dit betreffen kopieerkosten en ICT-gerelateerde uitgaven zoals ICT-licenties, klein hardware en overige ICT-kosten.
- Leer- en hulpmiddelen: dit betreffen de leermiddelen (gebruiksmiddelen) op de scholen.

-
- Overige instellingslasten: abonnementen, contributies, representatie, PR en marketing, verzekeringen, sportdagen & vieringen, reizen & excursies, leerlingenzorg, testen & toetsen, schoolzwemmen, reproductie scholen, mediatheek/bibliotheek en aanschaf klein inventaris.

Financiële baten en lasten

De financiële baten en lasten betreffen het saldo van de bankkosten, de negatieve rente en de rendementen van de beleggingsportefeuille. De beleggingsportefeuille zal OPOZ de komende jaren afbouwen. Het spaarsaldo levert naar verwachting in 2021 negatieve rente op.

5.5 Toelichting balans

Balans per 31-12-2020 na resultaatbestemming

Activa	31-12-2020 EUR	31-12-2019 EUR
Vaste activa		
Materiële vaste activa	3.922.915	4.043.332
Financiële vaste activa	1.779.199	1.882.755
Totaal vaste activa	5.702.115	5.926.087
Vlottende activa		
Vorderingen	1.720.145	1.549.656
Effecten	100.000	0
Liquide middelen	5.437.793	6.538.306
Totaal vlottende activa	7.257.939	8.087.962
Totaal activa	12.960.053	14.014.050
Passiva		
Eigen vermogen	6.529.151	8.036.866
Voorzieningen	2.638.633	2.763.067
Kortlopende schulden	3.792.268	3.214.118
Totaal passiva	12.960.053	14.014.050

Tabel 5.8: balans per 31 december 2020 versus 31 december 2019

5.5.1 Toelichting activa

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa liggen ultimo 2020 ongeveer € 120.000 lager dan ultimo 2019, omdat de investeringen in 2020 lager zijn dan de afschrijvingslasten.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa betreffen de waarde van de obligaties per 31 december 2020 conform onderstaande tabel (inclusief het kortlopende deel van kalenderjaar 2021 van € 100.000).

Soort obligatie	nominaal	jaar aankoop	jaar aflossing	Bal 31/12 20	Koerswaarde 31-12-2020
1,25% DexiaCLF 2014/2024	100.000,00	2017	2024	0	0
0,5% Nederland 2016/2026	50.000,00	2017	2026	50.034	53.316
0,5% Nordrhein-westfalen 2017/2027	100.000,00	2017	2027	99.269	106.154
0,875% Van Lanschot 2017-2027	100.000,00	2017	2027	99.663	107.065
4,125% Rabobank 2010/2025	100.000,00	2017	2025	113.691	119.607
1,25% Rabobank 2016/2026	100.000,00	2017	2026	101.244	107.073
2,0000% Duitsland 2011-2022	50.000,00	2012	2022	50.058	51.395
2,0000% Duitsland 2011-2022	50.000,00	2013	2022	50.321	51.395
1,6250% Finland 2012-2022	100.000,00	2013	2022	99.989	104.070
2,8750% Council of Europe 2011-21	100.000,00	2013	2021	100.000	102.291
0,4500% KBC Bank 2015-2022	200.000,00	2015	2022	199.991	202.140
1% Ned. Waterschapsbank 2015/2025	100.000,00	2016	2025	102.032	107.008
0,625% ABN-AMRO 2016/2022	100.000,00	2016	2022	100.142	101.485
0,75% Nederland 2017-2028	150.000,00	2018	2028	152.121	165.594
0,25% Duitsland 2017-2027	100.000,00	2018	2027	100.086	106.154
0,375% Aegon 2017-2024	100.000,00	2018	2024	99.000	103.059
0,375% Achmea 2017-2024	100.000,00	2018	2024	98.950	103.017
3,5% OEBB Infrastructuur 2011-2026	50.000,00	2019	2026	58.571	61.520
0,75% Frankrijk 2017/2028	100.000,00	2020	2028	105.145	110.074
4,5% ING Groep 2012/2022	100.000,00	2020	2022	0	0
0,2% BNG 2017-2024	100.000,00	2018	2024	98.892	102.821
				1.879.200	1.965.237

Vorderingen

De vorderingen per 31 december 2020 zijn € 1.720.000 en liggen € 171.000 hoger t.o.v. 31 december 2019 door een stijging van de vordering op het Ministerie OCW (hoger leerlingenaantal, prijsindexatie en asielzoekersmiddelen) en een stijging van de vooruitbetaalde kosten (vooruitbetaalde licenties en abonnementen). De vorderingen betreffen voornamelijk een vordering op het Ministerie OCW voor het PO (€ 1.439.000). Dit is een verschil in het betalingsritme vanuit DUO gedurende het schooljaar en de daadwerkelijke gerealiseerde baten in het kalenderjaar 2020. Het PO wordt gefinancierd vanuit OCW op basis van schooljaar, waardoor door de afsluiting van het kalenderjaar een vordering ontstaat door het moment van uitbetalen van de OCW-bijdrage. Dit is een jaarlijks terugkerend fenomeen. Daarnaast is er voor € 267.000 aan vooruitbetaalde kosten (o.a. licenties en abonnementen) onder de vorderingen opgenomen. Dit zijn kosten die in 2020 betaald zijn maar betrekking hebben op kalenderjaar 2021. Verder bestaat de post overige vorderingen uit debiteuren (€ 2.000) en overige vorderingen (€ 12.000).

Effecten

De effecten zijn per 31 december 2020 € 100.000. Dit betreft het kortlopende deel dat in 2021 verkocht/liquide wordt gemaakt.

Liquide middelen

Dit zijn de banktegoeden en kasmiddelen per 31 december 2020. De liquide middelen zijn per 31 december 2020 t.o.v. 31 december 2019 voornamelijk gedaald vanwege het negatieve exploitatiesaldo in 2020.

5.5.2 Toelichting passiva

Eigen vermogen

Algemene reserve

Het exploitatieresultaat is per 31 december 2020 € 1.508.000 negatief. Dit exploitatieresultaat is conform tabel 5.9 verdeeld.

Bestemmingsreserves

De bestemmingsreserves in het eigen vermogen zijn opgebouwd door middel van publieke gelden. Er is per 31 december 2019 een bestemmingsreserve 'nabetaling cao' gecreëerd.

Het ministerie van OCW heeft eind 2019 met de vakbonden afspraken gemaakt over de indexatie/prijscompensatie op de salarissen in het PO. De besturen in het PO hebben hiervoor over schooljaar 2018-2019 en schooljaar 2019-2020 prijscompensatie ontvangen en in december 2019 een eenmalige bate van het Ministerie OCW ontvangen (Regeling bijzondere en aanvullende bekostiging PO en VO 2019). Zowel over de financiële verantwoording van de baten (in 2019 als bestemmingreserve voor vrijval in 2020) als de doeleinden (eenmalige uitkeringen) zijn in de nieuwe cao (maart 2019-november 2020) tussen de werkgever- en werknemersorganisaties afspraken gemaakt.

Per 31 december 2020 is er een bestemmingsfonds ouderbijdragen gecreëerd. Dit betreffen de gereserveerde ouderbijdragen van een aantal scholen van OPOZ.

Het eigen vermogen per 31 december 2020 na resultaatbestemming is als volgt te specificeren:

Eigen vermogen

Groepsvermogen

	31-12-2020 EUR	31-12-2019 EUR
Algemene reserve		
Begin boekjaar	7.175.775	7.017.574
Resultaat	-723.621	158.201
Overige mutaties		
Eind boekjaar	6.452.154	7.175.775

Bestemmingsreserve publiek

	31-12-2020 EUR	31-12-2019 EUR
Bestemmingsreserve Nabetaaling CAO		
Begin boekjaar	861.091	0
Resultaat	-861.091	861.091
Overige mutaties		
Eind boekjaar	0	861.091

	31-12-2020 EUR	31-12-2019 EUR
Bestemmingsfondsen ouderbijdragen		
Begin boekjaar	0	
Resultaat	76.997	
Overige mutaties		0
Eind boekjaar	76.997	0
Totaal eigen vermogen	6.529.151	8.036.866

Specificatie bestemmingsreserve ouderbijdragen per school

		Stand per 31-12-2020
16CC	De Watersnip	3.655
16GD01	IKC Klimboom (A.M.G. Schmidt)	10.048
16HN	De Tjalk	5.831
16KB01	De Springplank (vh Segwaert)	4.929
16KB02	De Triangel	4.338
16ND	De Baanbreker	8.660
19KH	De Vuurtoren	1.144
24CP01	De Waterlelie	1.536
24CP02	De Edelsteen	11.285
27MG	De Trinoom	2.052
28AL01	Florence Nightingale	2.663
28AL02	Da Vinci	20.855
		76.997

Tabel 5.9: Eigen vermogen OPOZ per 31 december 2020

Voorzieningen

De stand per 31 december 2020 van de voorzieningen (zie ook tabel 5.10) staat gespecificeerd in de jaarrekening 2020.

Voorziening langdurig zieken

De voorziening langdurig zieken is opgenomen ter dekking van toekomstige loonkosten van personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend, geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid. Er hebben in 2020 een dotatie en een vrijval plaatsgevonden. Per saldo is de voorziening per 31 december 2020 € 5.100 lager dan ultimo het jaar daarvoor.

Voorziening jubilea

De jubileumvoorziening betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen. Er heeft in 2020 een dotatie van € 27.621 en een onttrekking van € 29.022 plaatsgevonden.

Voorziening eigen risico WGA

Voor de toekomstige WGA-verplichtingen is per 31 december 2019 een voorziening gevormd. Dit bedrag is in zijn geheel vrijgevallen omdat dit bedrag in 2020 alsnog is uitgekeerd door de verzekeringsmaatschappij.

Voorziening werkloosheidsbedragen

De voorziening werkloosheidsuitkeringen is per 31 december 2020 een voorziening gevormd voor werkloosheidsuitkeringen die niet vergoed worden door het Participatiefonds. Er is in 2020 een bedrag gedoteerd van € 13.316.

Voorziening onderhoud gebouwen

Voorziening onderhoud gebouwen is opgenomen op basis van een algehele schouw van alle gebouwen en is verwerkt in een meerjaren onderhoudsbegroting tegen de nominale kosten. Er heeft in 2020 een dotatie plaatsgevonden van € 410.000 en een onttrekking van € 402.041.

De voorzieningen zijn als volgt te specificeren:

Personele voorzieningen	2.2.1.3 Voorziening eigen risico WGA	2.2.1.4 Voorziening jubilea	2.2.1.5 Voorziening werkloosheidsb ijdragen	2.2.1.6 Voorziening langdurig zieken	2.2.1 Personele voorzieningen
Stand per 1-1-2020	123.351	458.185	0	72.758	654.293
Dotaties 2020	0	27.621	13.316	52.095	93.032
Onttrekking 2020	123.351	29.022	0	57.249	209.622
Vrijval 2020					0
Saldo 31-12-2020	0	456.784	13.316	67.604	537.704

Onderhoudsvoorzieningen	Voorziening	Totaal
Stand per 1-1-2020	2.108.774	2.763.067
Dotaties 2020	410.000	503.032
Onttrekking 2020	417.845	627.466
Vrijval 2020	0	0
Saldo 31-12-2020	2.100.929	2.638.633

Tabel 5.10: Specificatie voorzieningen

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden per 31 december 2020 zijn € 3.792.000 en zijn € 578.000 hoger dan 31 december 2019. Dit komt omdat er een hoger bedrag per 31 december 2020 is aan crediteuren (betaalritme) en aan vooruit ontvangen subsidies OCW (o.a. inhaal- en ondersteuningsprogramma). Daarnaast zijn de premie- en belastingafdrachten en de reservering voor het vakantiegeld per 31 december 2020 t.o.v. 31 december 2019 hoger omdat de loonkosten in 2020 zijn gestegen en er een eenmalige uitkering in december 2020 heeft plaatsgevonden. De schulden aan de gemeente zijn afgenomen, omdat er in 2020 een bedrag over 2019 is terugbetaald aan de gemeente.

De kortlopende schulden betreffen schulden aan de gemeente (€ 464.000, vooruitbetaalde subsidies voor kalenderjaar 2021), crediteuren (€ 426.000), belastingen, premies sociale verzekeringen en pensioenen (€ 1.563.000, belastingen, pensioenpremies en premies over de maand december 2020 en zijn in januari 2021 betaald), overige kortlopende schulden (€ 176.000, o.a. nog te betalen kosten voor kalenderjaar 2020), vooruit ontvangen subsidies OCW (€ 257.000, o.a. inhaal- en ondersteuningsprogramma, subsidie studieverlof en zijinstroom), vooruit ontvangen bedragen (€ 42.000) en nog te betalen vakantiegeld en vakantiedagen (€ 862.000).

5.6 Kengetallen

Voor de beoordeling van de financiële positie gelden twee aspecten: het vermogensbeheer en het budgetbeheer.

5.6.1 Vermogensbeheer OPOZ

Bij de beoordeling van het vermogensbeheer kan gekeken worden naar het kengetal solvabiliteit. Dit kengetal geeft aan in welke mate de organisatie op lange termijn aan zijn betalingsverplichtingen kan voldoen. De solvabiliteit 2 kent een signaleringswaarde OCW van 30%. Voor de solvabiliteit 1 heeft OCW geen signaleringswaarde gedefinieerd.

Solvabiliteit 1 OPOZ

Solvabiliteit 1 is gedefinieerd als eigen vermogen / totaal vermogen. De solvabiliteit is in 2020 gedaald naar 50,4% (2019: 57,3%). Het eigen vermogen is gedaald door het negatieve exploitatieresultaat in 2020.

Solvabiliteit 2 OPOZ

De solvabiliteit 2 is gedefinieerd als (eigen vermogen + voorzieningen) / totaal vermogen. Deze bedraagt 70,7% (2019: 77,1%). Enerzijds is het eigen vermogen gedaald en anderzijds zijn en de voorzieningen gestegen.

Weerstandsvermogen OPOZ

Het weerstandsvermogen is het eigen vermogen / totale baten en kan worden omschreven als het vermogen dat kan worden aangewend om onvoorziene tegenslagen op te vangen (risicobuffer). Het weerstandsvermogen is in 2020 gedaald van 26,6% naar 20,7%. Dit komt door de afname van het eigen vermogen per 31 december 2020 (negatief exploitatieresultaat).

Normatief eigen vermogen

In 2020 is door de Onderwijsinspectie een nieuwe indicator van het normatief eigen vermogen bepaald, die als signaleringswaarde geldt en vanaf 2020 in het jaarverslag moet worden

opgenomen en toegelicht. Deze signaleringwaarde is tot stand gekomen, doordat er de laatste jaren bij schoolbesturen structureel geld overblijft. Hierdoor vragen stakeholders zich af of de reserves niet te groot zijn, vanuit de gedachte dat gereserveerd geld niet wordt uitgegeven aan leerlingen. Het doel van deze waarde is om te bepalen wat een maximaal aanvaardbare reserve is en welk deel van het publiek eigen vermogen bovenmatig lijkt te zijn. Het normatief eigen vermogen voor OPOZ is als volgt berekend:

Normatief EV (signaleringswaarde doelmatigheid)	Factor	Bedrag	Index	Totaal
0,5 x aanschafwaarde gebouwen x 1,27	0,5		1,27	€ -
+ boekwaarde resterende materiële vaste activa		€ 3.922.915		€ 3.922.915
+ omvangafhankelijke rekenfactor x totale baten	0,05	€ 31.492.247		€ 1.574.612
				€ 5.497.527
Ratio EV				
Publiek EV / normatief EV	118,8%			
Publiek EV OPOZ per 31-12-2020	€ 6.529.151			
Normatief EV	€ 5.497.527			
Vershil	€ 1.031.624			
Het berekende weerstandsvermogen o.b.v. risicoanalyse	€ 4.274.000			

Het normatief eigen vermogen van OPOZ is per 31 december 2020 € 5.497.000. Een analyse van het normatief eigen vermogen t.o.v. het gerealiseerde eigen vermogen is opgenomen in de continuïteitsparagraaf.

Kengetallen vermogensbeheer	31-12-2020	31-12-2019	Signaleringswaarde OCW
Solvabiliteit 1:	50,4%	57,3%	n.v.t.
Solvabiliteit 2:	70,7%	77,1%	< 30%
Weerstandsvermogen	20,7%	26,6%	< 5%
Normatief eigen vermogen	€ 5.497.000	€ 5.554.000	

Tabel 5.11: Kengetallen vermogensbeheer

5.6.2 Budgetbeheer OPOZ

Bij het beoordelen van het budgetbeheer wordt een aantal kengetallen gehanteerd. Voor een beoordeling van de liquiditeitspositie kennen we het kengetal current ratio. Dit kengetal geeft aan in welke mate OPOZ aan haar verplichtingen op korte termijn kan voldoen.

Aan de hand van het kengetal rentabiliteit wordt gekeken welk deel van de totale baten overblijft na aftrek van de lasten.

Liquiditeit (current ratio) OPOZ

De liquiditeit is gedefinieerd als vlottende activa / kortlopende schulden en bedraagt 1,9 (2019: 2,5). De daling van deze ratio wordt veroorzaakt door de daling van de liquide middelen per 31 december 2020.

Rentabiliteit OPOZ

De rentabiliteit wordt gedefinieerd als resultaat gewone bedrijfsvoering / totale baten uit gewone bedrijfsvoering (totale baten) x 100%. De rentabiliteit is in 2020 +/- 4,8% (3,4% in 2019). Dit wordt veroorzaakt door het negatieve exploitatieresultaat.

Huisvestingsratio OPOZ

De huisvestingsratio is (huisvestingslasten + afschrijvingen gebouwen en terreinen) / totale lasten). De huisvestingsratio is in 2020 met 1,8% gedaald t.o.v. 2019. De huisvestingslasten liggen in 2020 € 155.000 lager dan in 2019. Dit wordt veroorzaakt door de lagere dotatie in 2020 aan de voorziening onderhoud.

Kengetallen budgetbeheer	31-12-2020	31-12-2019	Signalerings- waarde OCW
Liquiditeit (current ratio):	1,9	2,5	< 0,75
Rentabiliteit:	-/- 4,8%	3,4%	driejarig < 0 tweejarig < -0,05 eenjarig < -0,10
Huisvestingsratio	5,8%	7,6%	>10%

Tabel 5.12: Kengetallen budgetbeheer

Reserves

Het CvB streeft er naar het eigen vermogen op zodanig niveau te handhaven dat de continuïteit van OPOZ gewaarborgd blijft. Het streven is dat het exploitatieresultaat bij een stabiel aantal leerlingen minimaal € 0 is.

Per 31-12-2020 is het eigen vermogen van OPOZ gedaald van € 8.036.867 naar € 6.529.151. Dit wordt veroorzaakt door het negatieve exploitatieresultaat van € 1.507.715, inclusief de resultaatbestemming vanuit de bestemmingsreserve.

5.7 Prestatiebox

Voor de Prestatiebox heeft OPOZ in kalenderjaar 2020 € 952.000 ontvangen van het Ministerie OCW.

De minister van Onderwijs heeft voor vijf schooljaren (2015/2016 tot en met 2019/2020) per schooljaar bijzondere bekostiging via de Prestatiebox beschikbaar gesteld voor het realiseren van afspraken uit het bestuursakkoord en in het kader van het programma Cultuureducatie met Kwaliteit.

Na 2020 is het voorstel van de minister om de Prestatiebox voor een belangrijk deel toe te voegen aan de lumpsum voor het primair onderwijs. Het andere deel van het geld zou dan via een aanvullende bekostigingsregeling naar de scholen gaan.

Het bevoegd gezag van een school ontvangt de middelen van de Prestatiebox. Dit vloeit voort uit diverse afspraken uit het Bestuursakkoord 2012, het Regeerakkoord en het Nationaal Onderwijsakkoord. De vier actielijnen uit het bestuursakkoord zijn:

1. Talentontwikkeling door uitdagend onderwijs
2. Een brede aanpak voor duurzame onderwijsverbetering

3. Professionele scholen
4. Doorgaande ontwikkelijnen

Het uitgangspunt bij de aanwending van deze middelen is dat dit enerzijds moet passen binnen het vastgestelde OPOZ-strategisch beleid en anderzijds binnen de kaders die het rijk en de landelijke onderwijsorganisaties hebben aangegeven. Daarbij gaat het met name om de volgende aspecten:

- Vervanging van methodes voor rekenen en taal lezen
- Inzet extra schoolmaatschappelijk werk
- Onderwijs aan hoog-intelligente leerlingen
- Vergroting van de ouderbetrokkenheid
- Interne deskundigheidsbevordering van het personeel
- Versterking kunst & cultuur
- Versterking wetenschap & techniek
- Motorische remedial teaching (MRT)
- Samenwerking met de kinderopvang
- Versterking ICT
- Vernieuwende onderwijsactiviteiten
- De aanstelling van jonge leerkrachten
- De uitbreiding van formatie voor administratie en conciërge

De middelen uit de Prestatiebox zijn in het verleden op aanvraag van de (individuele) scholen door het CvB toegekend indien ze voldeden aan inhoudelijke en financiële criteria. In de nieuwe besturingsfilosofie worden deze middelen direct aan de scholen toebedeeld, waarbij in de schoolplannen de beleidsdoelstellingen dienen te worden geformuleerd.

5.8 Personeels- & Arbeidsmarktbeleid

Personeels- & Arbeidsmarktbeleid

Voor het personeels- & arbeidsmarktbeleid (P&A-budget) heeft OPOZ in kalenderjaar 2020 € 3.948.000 ontvangen van het Ministerie OCW. Het bedrag wordt beschikbaar gesteld o.b.v. een bedrag per leerling (€ 795 voor schooljaar 2020-2021) en een vast basisbedrag per school (€ 19.461). Dit bedrag wordt door OCW o.a. beschikbaar gesteld voor nascholing, integraal personeelsbeleid en management & ondersteuning.

De middelen zijn in schooljaar 2019-2020 en 2020-2021 aangewend voor extra directieformatie, administratieve ondersteuning, schoolmaatschappelijk werk, nascholing & professionalisering, bedrijfsgezondheidszorg, marketing & communicatie, personeelsactiviteiten, extra conciërges, vakonderwijs gymnastiek en kunst & cultuur.

Werkdrukmiddelen

Sinds schooljaar 2018-2019 zijn de werkdrukgeden (€ 155 per leerling) ondergebracht binnen het P&A-budget. Voor schooljaar 2020-2021 is er een bedrag van € 243 (basisonderwijs) en € 365 (speciaal basisonderwijs) per leerling beschikbaar (2019-2020: € 225 per leerling). De werkdrukmiddelen zijn in het bedrag per leerling van het P&A-budget verwerkt. De in 2020 ontvangen middelen zijn gebruikt voor het terugdringen van de werkdruk bij het personeel en is voor 100% toegevoegd aan het budget van de schoolformaties. In overleg met de schoolteams is gedeeltelijk gekozen voor uitbreiding van het onderwijzend personeel en gedeeltelijk voor extra onderwijsondersteunend personeel. Daarnaast zijn er professionaliseringstrajecten (zie

paragraaf 2.6) geweest en zijn er materieel gerelateerde uitgaven geweest. In onderstaande tabel zijn de uitgaven in 2020 t.l.v. de werkdrukmiddelen op hoofdlijnen gespecificeerd.

Bestedingscategorie	Besteed bedrag (kalenderjaar)	Eventuele toelichting
Personeel	€ 780.000	Uitbreiding onderwijzend en ondersteunend personeel
Materieel	€ 52.000	O.a. ICT-gerelateerde aanschaf
Professionalisering	€ 156.000	Nascholing, team- en individuele coaching en OPOZ-brede trajecten in kader van het nieuwe Koersplan, netwerkbijeenkomsten
Overig	€ 52.000	O.a. aanschaf laptops leraren
<u>Totaal in 2020</u>	<u>€ 1.040.000</u>	

6. Bedrijfsvoering

6.1 Organisatieontwikkeling

OPOZ is in transitie. De komende jaren zal het samenspel tussen scholen onderling en tussen scholen en bestuursbureau een andere dimensie krijgen. De besturingsfilosofie is veranderd en het bestuursbureau heeft een dienstverlenende en faciliterende rol binnen de organisatie gekregen.

In het nieuwe Koersplan, dat als kompas voor de komende vier jaar geldt, zijn vier kernwaarden geformuleerd die de basis vormen van het handelen van iedereen binnen OPOZ:

- Samen
- Ontwikkeling
- Vertrouwen
- Verantwoordelijkheid

Het is onze opdracht om kinderen te begeleiden bij hun ontwikkeling en hen voor te bereiden op een volgende stap in hun leven. Dit vraagt om eigentijds en inspirerend onderwijs, ontwikkeld vanuit ruimte voor innovatie. Samen met ouders en maatschappelijke partners werken we vanuit hoge verwachtingen en met een (zelf) reflecterende en lerende houding. De Zoetermeerse jeugd groeit anno 2021 op in een steeds sneller veranderende samenleving, waarin de complexiteit toeneemt.

In de besturingsfilosofie krijgen de scholen beleidsvrijheid om zich de komende jaren te ontwikkelen tot 'autonoom' opererende scholen, waarbij de directies gestimuleerd zullen worden hierin het voortouw en de verantwoordelijkheid te nemen in het licht van nieuw, toekomstig en professioneel leiderschap.

Gelijktijdig is het wenselijk dat de scholen meer samenwerken. Dat betekent dat de komende jaren de samenwerking tussen de scholen en tussen de collega's wordt gestimuleerd, waarbij wordt gewerkt vanuit vertrouwen in wat de collega's kunnen. Het is een gezamenlijke verantwoordelijkheid om de zorg en de brede en optimale ontwikkeling van kinderen van 0 tot 13 jaar te realiseren.

Binnen OPOZ leren de collega's van en met elkaar: dat geldt voor de kinderen en voor ons als professionals. Ontwikkelen en leren zien we als een dagelijkse bezigheid voor iedereen. We maken daarbij gebruik van elkaars kennis, expertise en ervaringen. Daarbij is ons motto: 'Samen in ontwikkeling'.

Beleidsontwikkeling en de professionalisering van de bedrijfsvoering dienen als randvoorwaarden voor onze corebusiness. Daarbij wordt gestreefd naar een continue verbetering van ons handelen en dus ons onderwijs, waardoor we goede leeropbrengsten en resultaten behalen.

Alle scholen hebben in 2020 een nieuw schoolplan geschreven. Ze hebben hiervoor de kaders van het Koersplan gebruikt. Dit geeft op schoolniveau nieuwe kansen, ruimte en mogelijkheden. Het schoolplan zorgt er ook voor dat de komende jaren de begroting beleidsrijker zal worden. De directies van de scholen zijn integraal verantwoordelijk voor de kwaliteit van het onderwijs maar ook voor personeel en financiën. Bewust ligt deze verantwoordelijkheid lager in de organisatie. Dit past binnen de nieuwe besturingsfilosofie. Uiteindelijk zal het op de scholen moeten gebeuren.

Het bestuursbureau is daarin faciliterend en dienstverlenend. Binnen OPOZ is het belangrijk dat er een nauwkeurig en transparante verantwoording komt van gemaakte keuzes. Dat is op schoolniveau maar ook op stichtingsniveau onze maatschappelijke plicht.

In de begroting 2021 en de meerjarenbegroting 2021-2025 wordt sober, doelmatig en rechtmatig met de middelen omgegaan. De komende jaren zullen er meer middelen worden vrijgemaakt voor de kwaliteit van ons primaire proces, professionalisering en deskundigheidsbevordering. Hierbij staat ontwikkeling centraal: ontwikkeling van onze leerlingen, onze collega's, onze scholen en van OPOZ als organisatie. Centraal in onze organisatie staan de leerkrachten die het primaire proces verzorgen. De onderwijsondersteunende collega's zetten zich elke dag in om dat proces te faciliteren en te ondersteunen. Samen staan we voor de uitdaging en maatschappelijke opdracht om ons onderwijs elke dag te verbeteren om onze gezamenlijke ambities te realiseren.

De interim-controles 2019 en 2020, uitgevoerd in november 2019 en 2020, hebben aanleiding gegeven om alle processen onder de loep te nemen en over te gaan tot een adequate beschrijving van de administratieve organisatie en maatregelen te nemen om de interne beheersing te professionaliseren. Die opdracht heeft het College van Bestuur zichzelf gegeven en wordt uitgevoerd aan de hand van het Plan van Aanpak Bedrijfsvoering.

6.2 Code Goed bestuur

OPOZ opereert binnen de gestelde kaders van wet- en regelgeving, sectorbeleid, en Code Goed Bestuur in het primair onderwijs. Er is in november 2020 een nieuwe Code Goed Bestuur voor het primair onderwijs opgesteld en deze code geeft schoolbesturen een leidraad bij het realiseren van goed bestuur. De Code Goed Bestuur PO is opgebouwd uit vier principes:

1. Het bestuur zorgt voor goed onderwijs aan alle kinderen.
2. Het bestuur werkt voortdurend in verbinding met de maatschappelijke context.
3. Het bestuur werkt actief aan de professionaliteit van de organisatie en van zichzelf.
4. Het bestuur werkt integer en transparant.

Schoolbesturen en intern toezichthouders toetsen de bestuurlijke inrichting en het bestuurlijk functioneren aan de principes van de code. Zo is de Code ook een instrument voor reflectie. Bij de vier principes hoort het beginsel 'doen en verantwoorden'. Dit betekent dat bestuur en intern toezicht zichtbaar maken hoe zij de code toepassen in hun handelen. Hoe zij deze toepassen is dus contextafhankelijk en daarom is het van nadrukkelijk belang dat bestuur, intern toezicht en andere belanghebbenden het gesprek erover voeren. Zo wordt recht gedaan aan de veelzijdigheid van bestuur en organisatie in het primair onderwijs en wordt bijgedragen aan een adequaat en betrouwbaar beeld van de manier waarop de sector invulling geeft aan zijn maatschappelijke opgave.

Bij ieder principe is een aantal uitwerkingen beschreven. Deze zijn behulpzaam bij het invulling geven aan de principes en de verantwoording hierover. Sommige van deze uitwerkingen zijn direct toepasbaar in veel onderwijsorganisaties, terwijl andere vooral bedoeld zijn als startpunt voor het onderlinge gesprek. Daar waar, in een specifieke context, een eigen uitwerking beter is, stimuleert de code deze te formuleren, uit te voeren én zichtbaar te maken. De verplichtende bepalingen zijn hiervan uitgezonderd. Dit zijn eenduidig geformuleerde minimumeisen van integer en transparant bestuurlijk handelen, die op alle leden van de PO-Raad van toepassing zijn.

OPOZ onderschrijft de code Goed Bestuur PO.

6.3 Medezeggenschap

In het kader van de Wet Medezeggenschap op Scholen (WMS) is binnen Stichting Openbaar Primair Onderwijs Zoetermeer (OPOZ) een GMR ingesteld. Deze GMR denkt met het bestuur mee, brengt advies uit en stemt in met OPOZ-brede regelingen en beleid. De GMR bestaat uit 19 leden; vanuit elke school-MR is een ouder of personeelslid afgevaardigd.

Terugblik op het afgelopen jaar

2020 was voor OPOZ een belangrijk jaar dat in het teken stond van een nieuw Koersplan, de AVG, het functiebouwhuis voor het personeel en o.a. beleid op overleg- en besluitvormingsstructuur op basis van het Koersplan. Bij deze stukken had de GMR een adviserende rol maar ook instemmingsrecht. In alle gevallen is de GMR er in overleg met het College van Bestuur op een opbouwende en positieve manier uitgekomen. Vanwege de Corona maatregelen heeft een groot deel van de vergaderingen dit jaar digitaal plaatsgevonden via Teams.

In 2020 heeft er een wisseling van het voorzitterschap plaatsgevonden binnen de GMR. De nieuwe voorzitter is verdergegaan met de professionalisering van de GMR als orgaan. In 2021 zal worden besloten hoe de professionalisering van de GMR kan worden gewaarborgd via een lidmaatschap bij een online academie. Bovendien zal er goed worden gekeken naar de rol van de GMR binnen en 'buiten' de organisatie. Ook zijn enkele werkgroepen opgestart die zich in kleinere setting verdiepen in bepaalde door de GMR gekozen thema's. Hier zal in 2021 ook een vervolg aan worden gegeven.

Feiten en cijfers

Iedere school binnen OPOZ is, op basis van het uitgangspunt 'zonder last of ruggespraak', vertegenwoordigd in de GMR. Aangezien OPOZ uit 19 scholen bestaat, betekent dit dat er 19 vertegenwoordigers in de GMR zitting hebben. In 2020 is de GMR op de volgende momenten bijeengekomen:

- 27 januari 2020 – 2e ronde, schooljaar 2019/2020
- 28 mei 2020 – extra informatieve sessie n.a.v. niet doorgaan 3e GMR-vergadering op de geplande datum vanwege corona. De 3e ronde is uiteindelijk op 21 juni 2020 afgesloten via schriftelijke communicatie
- 29 juni 2020 – 4e ronde, schooljaar 2019/2020
- 12 oktober 2020 – 1e ronde, schooljaar 2020/2021
- 7 december 2020 – 2e ronde, schooljaar 2020/2021

6.4 AVG

In het kader van de AVG werden in 2019 concrete vervolgstappen gezet. Na een inventarisatie van uit te voeren activiteiten in samenspraak met een externe adviseur werd in eerste instantie de interne informatieverspreiding en voorlichting ter hand genomen. Vervolgens is een werkgroep AVG aan de slag gegaan om op onderdelen afspraken vast te leggen en documenten te stroomlijnen. In 2020 is een nieuwe externe FG aangesteld en samen met hem zijn de nog resterende noodzakelijke stappen bepaald.

Het onderwijs is in toenemende mate afhankelijk van informatie en ICT. De hoeveelheid informatie, waaronder persoonsgegevens, neemt toe door o.a. ontwikkelingen als gepersonaliseerd leren met ICT. Het is belangrijk om informatie goed te beschermen en veilig

en verantwoord met persoonsgegevens om te gaan. De afhankelijkheid van ICT en persoonsgegevens brengt nieuwe kwetsbaarheden en risico's met zich mee, ook voor de privacy van de betrokkenen. Het goed regelen van informatiebeveiliging en privacy (afgekort tot IBP) in een IBP-beleid is noodzakelijk om de gevolgen van deze risico's tot een aanvaardbaar niveau te reduceren en de voortgang van het onderwijs en de bedrijfsvoering optimaal te kunnen waarborgen.

De implementatie van de AVG heeft vanaf het derde kwartaal van 2019 een versnelling gekregen. Begin 2020 is een actieplan t.b.v. de implementatie van de AVG opgesteld. Allereerst zijn achtereenvolgens het IBP-beleid, het Privacyreglement, gedragscode en vervolgens zijn de Privacyverklaring en het Protocol Informatiebeveiligingsincidenten en datalekken opgesteld. Deze documenten zijn in 2020 na instemming van de GMR vastgesteld en deels op de site gepubliceerd. In 2021 zal de AVG verder worden geïmplementeerd en dat zal leiden tot een geactualiseerd verwerkingsregister, een IT -beveiligingsbeleid en richtlijnen voor archiveren.

Naast het vaststellen van diverse documenten heeft de bewustwording binnen de scholen aandacht gekregen, onder andere via e-learning en bijeenkomsten voor IB 'ers en administratief medewerkers. Deze bewustwording zal continu aandacht blijven vragen. De sleutel tot een verantwoord AVG-beleid ligt vooral in de bewustwording van de omgang met persoonsgegevens.

6.5 Huisvesting

Optimale huisvesting is een belangrijke voorwaarde voor goed onderwijs. Medewerkers moeten zich thuis en veilig voelen. Kinderen moeten zich er goed kunnen ontwikkelen. Samen met belangrijke partners als de gemeente Zoetermeer (IHP) en de kinderopvang (IKC) zijn we kritisch op huidige en toekomstige gebouwen en ontwikkelingen. Hierbij is van belang dat we gebouwen integraal kunnen benutten. Samen een gebouw betrekken met andere maatschappelijke partners en voorzieningen heeft onze voorkeur.

Een belangrijk thema in de komende jaren wordt de regulering van leerlingstromen binnen het onderwijs. Samen met andere schoolbesturen en de gemeente Zoetermeer zullen we oplossingen moeten aandragen om leerlingstromen op sommige scholen te reguleren.

De staat van sommige gebouwen op leeftijd, de energietransitie en de verduurzaming van onze accommodaties vragen veel van de budgetten van OPOZ. De gemeente, verantwoordelijk voor de huisvesting (grote renovaties en nieuwbouw) in het primair onderwijs, is daarin een cruciale actor. OPOZ heeft, samen met Unicoz, bij de gemeenten meer aandacht gevraagd voor de langetermijnvisie op onderwijshuisvesting. De ambities van de gemeente, de Schaalsprong om in 2040 150.000 inwoners te huisvesten, vragen nu reeds overdenkingen over de toekomstige huisvesting van onderwijs en de afstemming met andere besturen over de te maken keuzes op de korte termijn.

De review van het huidige huisvestingsbeleid zal plaatsvinden op basis van de kadernotitie en overleggen die plaatsvinden met de gemeente en Unicoz over een nieuwe visie m.b.t. het onderwijshuisvestingsbeleid in Zoetermeer wat in de loop van 2022 moet leiden tot nieuwe IHP's voor de periode 2022-2040.

Verder vindt er in 2021, in samenwerking met de gemeente Zoetermeer, een externe review plaats van het meerjarig onderhoud. De aanbesteding van deze review vindt in Q2-2021 plaats. De herijking van de MJOP, het toekomstbestendig maken in relatie met de nieuwe IHP's, de stelselwijziging naar de componentenmethode en het dotatiebeleid, vinden in Q3-2021 plaats.

In 2021 zal de nieuwbouw worden gestart van de Meester Verwers.

Ventilatie

Sinds de uitbraak van de COVID-19 epidemie is de aandacht voor het binnenklimaat in schoolgebouwen vergroot. Het ministerie van OCW heeft in het derde kwartaal van 2020 aangegeven dat alle scholen in Nederland moesten nagaan of de ventilatiesystemen in hun schoolgebouwen voldoen aan wet- en regelgeving.

OPOZ en Unicoz hebben hieraan invulling gegeven en vinden het belangrijk om samen met de gemeente Zoetermeer te werken aan de verbetering van het binnenklimaat in hun schoolgebouwen. De eerste stap bij het verbeteren van het binnenklimaat is het inventariseren van de huidige situatie. Deze inventarisatie bestond onder meer uit het uitvoeren van metingen van de gevelopeningen en de luchtkwaliteit. Op basis van deze inventarisatie is een beeld ontstaan van het binnenklimaat in de schoolgebouwen en is naar voren gekomen waar de urgentie ligt. Bij deze gebouwen heeft een vervolgonderzoek plaatsgevonden.

Het verbeteren van het binnenklimaat vraagt maatwerk. Naast een goede analyse en het in beeld brengen van oplossingen, is het managen van de verwachtingen van belang. Niet alle gewenste ingrepen zijn mogelijk en/of haalbaar. Dan kan te maken hebben met technische beperkingen, maar ook met beschikbare middelen. Uitgangspunt is dat onze middelen efficiënt besteed worden binnen de mogelijkheden van wet- en regelgeving.

SUVIS is een uitkering die eind 2020 in het leven is geroepen om het binnenklimaat van bestaande schoolgebouwen te verbeteren. De uitkering is bedoeld voor schoolbesturen om het binnenklimaat op hun scholen op orde te brengen. Om in aanmerking te komen voor de SUVIS subsidie dient aan specifieke voorwaarden te worden voldaan en moet tevens een verbeterplan worden opgesteld. Bij toekenning van de subsidie worden 30% van de kosten vergoed (met een maximum o.b.v. het aantal leerlingen). In 2021 is voor 2 schoolgebouwen van OPOZ een aanvraag ingediend.

6.6 Inkoop

OPOZ is van mening dat het inkopen van producten en diensten veelal centraal dient te geschieden om zo de publieke middelen zo efficiënt en doelmatig mogelijk in te zetten. Daarnaast biedt het de mogelijkheid aan wet- en regelgeving te voldoen en verantwoording af te leggen over inkooptransacties.

Indien dat organisatievoordelen inhoudt, zal OPOZ gezamenlijk met andere scholen of met brancheorganisaties (PO-Raad, VOS/ABB) producten en/of diensten inkopen.

Het was wenselijk én vereist de inkoopfunctie binnen OPOZ te professionaliseren. Om die professionaliteit en kwaliteit van onze inkoopactiviteiten te borgen, koos OPOZ ervoor om een standaardwerkwijze te ontwikkelen op het gebied van inkoop. Op deze wijze handelt OPOZ op een voor (potentiële) leveranciers eenduidige, voorspelbare en transparante manier.

In 2020 heeft OPOZ Inkoopbeleid opgesteld, inclusief algemene inkoopvoorwaarden. Daarnaast is er in 2020 gestart met het opstellen van een contractregister en de eerste versie is in het 1^e kwartaal 2021 gereed. Een contractenregister is een bestand met alle afgesloten contracten van een organisatie. Op elk moment moet bekend zijn aan welke verplichtingen we moeten voldoen, wat de aflooptdata zijn en de opzegtermijnen zijn en of het contract nog actief is dan al verlopen. Onze administratieve organisatie moet voorzien in een procedure waarin alle

verplichtingen worden vastgelegd in het contractenregister direct na het aangaan van deze verplichtingen.

In 2020 is er een aantal Europese aanbestedingstrajecten afgerond. Zo is er een nieuw kopieercontract per 1 januari 2021 voor de komende jaren afgesloten met ARP Nederland BV. Per 1 december 2020 maakt OPOZ gebruik van een nieuw schoonmaakcontract. De dienstverlener Effectief zal de komende jaren de schoonmaak verzorgen. Verder is er een Europese aanbesteding in 2020 geweest voor leermiddelen, ICT-hardware en meubilair.

Het contract met Datapas voor de begrotings- en prognose module Capisci is in het 1e kwartaal 2020 getekend en de implementatie is in het derde kwartaal afgerond. Het contract is ondergebracht bij het administratiekantoor IJK. Vanaf het jaarrekeningtraject 2020 is Horlings de nieuwe accountant van OPOZ. Het contract heeft een looptijd van twee jaar. De besprekingen over een verlenging van het contract met het administratiekantoor IJK zijn in 2020 afgerond. Dit heeft geleid tot een nieuw 1-jarig contract met SLA per 1 januari 2021.

6.7 Horizontale verantwoording

In de transitie van OPOZ zal ook de horizontale verantwoording worden geprofessionaliseerd. Publieke verantwoording en medezeggenschap zijn binnen de nieuwe besturingsfilosofie kernbegrippen. In een goede en professionele organisatie ligt de sleutel in cultuur en gedrag van medewerkers, medezeggenschap, schoolleiding, bestuur en toezichthouders en de onderlinge professionele dialoog. Medezeggenschap van medewerkers, ouders en leerlingen is vanzelfsprekend en tegenspraak wordt gestimuleerd. Horizontale en verticale verantwoording vinden plaats en wij verantwoorden ons publiekelijk voor ons handelen en de besteding van middelen (via Vensters PO).

In het kader van de horizontale verantwoording worden de contacten met alle belangrijke interne en externe stakeholders verder uitgebreid en bestendigd. Intern gaat het om de (G)MR, ouders en kinderen (leerlingraden).

Extern gaat het om de volgende belangrijke stakeholders: collega-besturen in het Zoetermeerse onderwijs en de regio, de gemeente, partners in de Kinderopvang, het Samenwerkingsverband, de Opleidingsschool, alle ondersteunende instanties, zoals Jeugdzorg, de Inspectie, de PO-Raad en OCW.

Wij vinden het belangrijk dat externe, onafhankelijke, partijen ons feedback geven op ons onderwijs en onze bedrijfsvoering. OPOZ publiceert reeds diverse documenten op de website vanuit de principes van transparantie en open(baar)heid. Op de website zullen in de loop van 2020/2021 meer documenten te vinden zijn. Hieronder volgt een volledig overzicht van wat gepubliceerd zal worden:

- Bestuursverslagen
- Statuten
- Koersplan 2020-2024
- Reglementen CvB en RvT
- Toezichtkader RvT
- Treasurystatuut
- Klachtenregeling
- Klokkenluidersregeling
- Inkoopbeleid en integriteitscode

6.8 Samenwerking en verbonden partijen

Samenwerking is één van de vijf ambities van OPOZ. Samen met zijn maatschappelijke partners heeft OPOZ een verantwoordelijkheid voor het Zoetermeerse kind van 0 tot 13 jaar. OPOZ ziet kansrijke trends en uitdagende ontwikkelingen op zich afkomen die van invloed zijn op het onderwijs en waar de scholen – samen met ouders en de maatschappelijke partners – een antwoord op willen geven. Denk aan de steeds sneller veranderende samenleving, het lerarentekort, de verruiming van de maatschappij, de technologie en de stadsontwikkeling van Zoetermeer. In de beleidsontwikkeling blijft het kind echter altijd centraal staan.

Alle OPOZ-scholen zijn IKC geworden. Een IKC kenmerkt zich o.a. door intensieve samenwerking tussen school en een kinderopvangorganisatie. In Zoetermeer zijn er twee grote kinderopvangorganisaties waar OPOZ mee samenwerkt. Dit zijn Kern Kinderopvang en de Drie Ballonnen. Samen met deze kinderopvangorganisaties en UNICOZ heeft OPOZ de afgelopen jaren stedelijk beleid rondom IKC-ontwikkeling gerealiseerd. Dit stedelijk beleid, dat ook zijn plaats heeft in de lokale educatieve agenda van Zoetermeer kenmerkt zich door het 12 puntenplan. Deze 12 punten geven school en opvang binnen hun samenwerking een bepaald kader mee. OPOZ concludeert dat de samenwerking er op iedere school is. In de komende jaren wordt vanuit het Koersplan ingezet op de kwaliteit van die samenwerking. Er wordt toegewerkt naar meer vormen van integraal samenwerken. Zowel op inhoud, huisvesting, ouderbetrokkenheid en personeel. Voor iedere locatie zal deze invulling anders zijn, afhankelijk van behoefte van de kinderen en ouders/verzorgers.

De afgelopen jaren heeft OPOZ met diverse maatschappelijke partners op verschillende manieren samengewerkt. Deze samenwerking kenmerkt zich vooral door samen te werken aan de ontwikkeling van kinderen van OPOZ. Een goed voorbeeld hiervan is de samenwerking met de bibliotheek. Op diverse scholen van OPOZ is er een schoolbibliotheek gevestigd. Dit stimuleert het leesplezier en zorgt voor betere leesvaardigheden op school. Uiteraard werpt ook de samenwerking met de kinderopvangpartners zijn vruchten af. De samenwerking met de kinderopvang zorgt voor doorgaande leerlijnen die eerst niet realiseerbaar waren.

Ook is er een langdurige samenwerking met de gemeente Zoetermeer. Vanuit het openbare karakter is OPOZ nog meer aan de gemeente gelinkt dan andere schoolbesturen. In de komende jaren zal die samenwerking verder worden geïntensiveerd. De stad Zoetermeer wordt voor grote uitdagingen gesteld en heeft ambitieuze plannen om binnen twee decennia van 125.000 naar 150.000 inwoners te groeien. Kwalitatief goed onderwijs en kwalitatieve en duurzame huisvesting zijn in die ambitie daarbij onontbeerlijk. OPOZ en UNICOZ hebben de handen ineengeslagen om samen een robuust toekomstscenario vorm te geven dat de onderwijshuisvesting op een hoger plan brengt.

We zullen nieuwe keuzes maken en willen ook de positie van de scholen in de wijk versterken tot brede scholen met een netwerkfunctie. Dat doet OPOZ graag met zijn partners in de stad en de wijk. De uitspraak “It takes a village to raise a child” is hierbij toepasbaar: samenwerking rondom het kind.

6.9 Risicomanagement

Om te komen tot een nieuwe risicoanalyse zijn bij OPOZ in maart 2021 twee bijeenkomsten gehouden. Bij deze bijeenkomsten waren twee leden van de Raad van Toezicht, twee beleidsmedewerkers van het bestuursbureau, vier schooldirecteuren, twee leden van de GMR en het College van Bestuur aanwezig. Deze bijeenkomsten kregen de vorm van een workshop met vier doelstellingen:

- een gezamenlijke start maken met risicomanagement;

-
- bewust worden van en inzicht krijgen in de strategische en tactische risico's van OPOZ;
 - inzicht verkrijgen in de kans en impact van een top 7 aan strategische risico's en de financiële consequenties voor het benodigde weerstandsvermogen;
 - werken aan het besef dat risicomanagement vooral een kwestie is van met elkaar zaken oppakken.

Vooraf is een register met 21 potentiële risico's opgesteld en verstuurd aan de deelnemers. Alle deelnemers hebben per risico de kans erop en de impact ervan aangegeven met behulp van een score 1 tot en met 5. Daarnaast was de vraag aan de deelnemers of zij naast die 21 nog meer risico's zagen. Vervolgens is de lijst met risico's met elkaar besproken en beoordeeld. Hoe groot is de kans dat dit risico zich daadwerkelijk voordoet? Wat is de impact ervan het risico, nadat het zich heeft gemanifesteerd? Uiteindelijk bleven zeven risico's over. Op basis van deze risico's zijn beheersmaatregelen geformuleerd en is het benodigde weerstandsvermogen berekend.

In de Continuïteitsparagraaf zijn de risico's uitgewerkt en zijn de financiële consequenties voor het weerstandsvermogen berekend.

6.10 Klachten

In het kalenderjaar 2020 is een tweetal formele klachten binnengekomen bij het College van Bestuur. Deze klachten waren klachten van ouders. De externe vertrouwenspersoon is daar niet bij ingeschakeld door de ouders.

In beide gevallen betrof het klachten van ouders over de handelwijze van collega's van OPOZ. Beide klachten zijn in de driehoek ouders-school-bestuur naar tevredenheid opgelost.

In één geval heeft de klacht geleid tot een verbetering van de interne procedure en warme overdracht als een kind van school wisselt. In het andere geval heeft de klacht geleid tot een reflectie op de handelwijze voordat de klacht ontstond en de wijze waarop meer de-escalerend kan worden gehandeld.

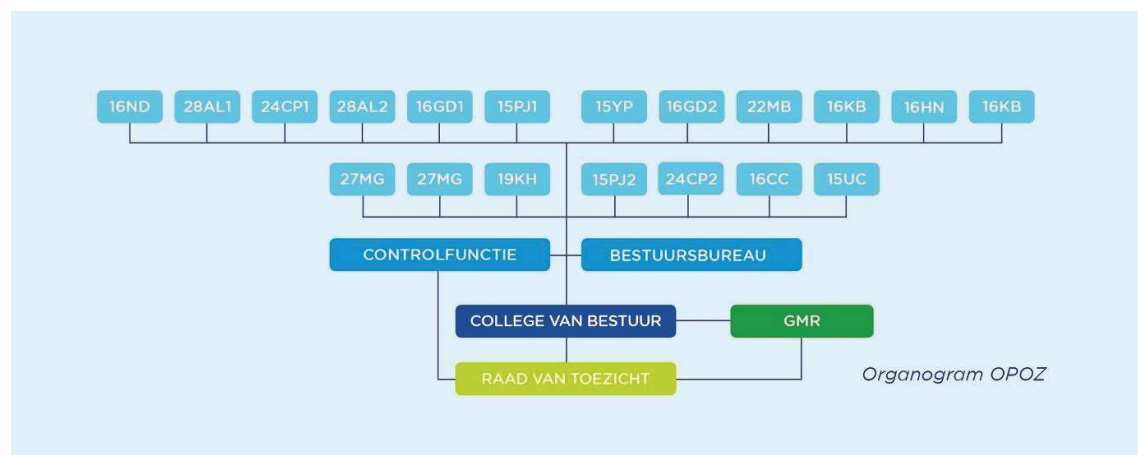
7 Continuïteitsparagraaf

7.1 Inleiding

In december 2020 is de meerjarenbegroting (MJB) 2021-2025 vastgesteld door het CvB.

Het proces van de begroting 2021 is gestart in september 2020. Er lag in 2019 de ambitie om de begrotingssystematiek te kantelen. Waar voorheen gewerkt werd met één OPOZ-begroting heeft OPOZ vanuit de besturingsfilosofie ervoor gekozen te werken met 19 schoolbegrotingen, een begroting voor het bestuursbureau en een begroting voor de gezamenlijke activiteiten. In 2020 is deze begrotingssystematiek t.b.v. de MJB 2021-2025 verder ontwikkeld.

Vanuit deze filosofie legt OPOZ de verantwoordelijkheid daar waar die hoort, namelijk laag in de organisatie op de scholen. Daarnaast geeft deze begroting OPOZ inzicht in en maakt OPOZ transparant waar keuzes gemaakt zijn. In het onderstaande organogram geeft OPOZ weer hoe de verantwoordelijkheid wordt gezien. De medewerkers van het bestuursbureau en het College van Bestuur zijn ondersteunend, dienstverlenend en faciliterend aan de scholen.

Figuur 7.1: Organogram OPOZ

De begroting is opgedeeld in een beleidsdeel en een financieel deel.

In 2020 is het nieuwe Koersplan van OPOZ vastgesteld. Met het proces hiervan is OPOZ in september 2019 gestart. Vooraf waren twee uitgangspunten voor OPOZ belangrijk. Alle medewerkers, kinderen en ouders zijn op de hoogte van het nieuwe Koersplan en iedereen kan op een moment in het proces meedenken en meepraten over de nieuwe koers. In 2020 is OPOZ hiermee verdergegaan en aan het eind van het tweede kwartaal is het Koersplan OPOZ 2020-2024 vastgesteld.

De scholen hebben in 2020 het proces gestart voor de totstandkoming van een nieuw schoolplan. Ze hebben hiervoor de kaders van het Koersplan gehanteerd. De schoolplannen zijn in het 3^e kwartaal van 2020 vastgesteld. Dit geeft op schoolniveau nieuwe perspectieven, kansen en mogelijkheden voor een nieuwe koers voor de komende 4 jaar. De schoolplannen zorgen er ook voor dat de komende jaren de begroting beleidsrijker zal worden. De directies van de scholen zijn integraal verantwoordelijk voor de kwaliteit van het onderwijs maar ook voor personeel en financiën. Bewust legt het College van Bestuur deze verantwoordelijkheid

lager in de organisatie. Dit past binnen de besturingsfilosofie van OPOZ. OPOZ vindt het belangrijk dat er een nauwkeurige en transparante verantwoording komt van gemaakte keuzes.

In de meerjarenbegroting 2021-2025 gaat OPOZ sober, doelmatig en rechtmatig om met de middelen. De komende jaren zal OPOZ meer middelen vrijmaken voor de kwaliteit van het primaire proces; professionalisering en deskundigheidsbevordering. Hierbij staat ontwikkeling centraal: ontwikkeling van kinderen, collega's, scholen en van OPOZ als organisatie.

7.2 Allocatie van middelen

De begroting is vanuit kostenplaatsen opgebouwd. Elke school is een kostenplaats, er is een kostenplaats voor het bestuursbureau en er is een kostenplaats 'gezamenlijk'.

Kostenplaats bestuursbureau

Op de kostenplaats bestuursbureau zijn alle kosten begroot die te maken hebben met de locatie Blauw-roodlaan (huisvesting, personeel, kosten RvT, bestuurskosten, etc.).

Kostenplaats 'gezamenlijk'

Op de kostenplaats gezamenlijk zijn kosten van posten begroot waarvan OPOZ ook in de toekomst de lasten gezamenlijk blijft dragen (denk aan administratiekantoor, bedrijfsarts/arbo, dotaties aan de voorzieningen en gemeenschappelijke activiteiten).

De kostenplaatsen gezamenlijk en bestuursbureau kennen niet of nauwelijks extra inkomsten. Deze uitgaven worden gedekt door een bijdrage vanuit alle scholen waarbij deze kostenplaatsen met nihil sluiten. De verdeelsleutel is het leerlingaantal, omdat de bekostiging van de scholen daar ook op is gebaseerd. Extra inkomsten op schoolniveau vanuit het Samenwerkingsverband en de gemeente leiden dus niet tot een hogere afdracht.

OPOZ streeft ernaar in 2021 inzicht te verkrijgen voor een goede toerekening van kosten naar scholen zodat de omvang van deze kostenplaats 'gezamenlijk' kleiner wordt. Dat geldt maar deels voor de afschrijvingslasten. In het verleden zijn vrijwel alle investeringen op een bovenschoolse kostenplaats geboekt, hierdoor komen ook de afschrijvingslasten op een bovenschoolse kostenplaats. OPOZ heeft voor het recente verleden (2018 en 2019) nagezocht voor welke school deze investeringen zijn gedaan waardoor deze afschrijvingskosten aan de desbetreffende school kunnen worden toegerekend. OPOZ heeft ervoor gekozen om voor oudere investeringen dit niet uit te zoeken en deze langzaam te laten wegglopen in de loop der jaren vanuit de kostenplaats 'gezamenlijk'.

OPOZ onderkent dat deze systematiek voor 2020 en 2021 tot een mogelijk deels vertekend van de exploitatie van de scholen leidt. OPOZ beschouwt 2020 en 2021 dan ook als transitiejaren waarin gegevens worden verzameld voor een beter inzicht voor 2021 en verder. De individuele resultaten op schoolniveau zijn voornamelijk minder van belang op dit moment. De aannames betreffen vooral kosten die niet de primaire formatie betreffen. De personele lasten betreffen ongeveer 84% van de totale baten. Daarmee is het ook een gegeven dat bijstelling van de aannames niet tot grote verschuivingen leidt.

Binnen OPOZ gaan alle middelen vanuit OCW en de gemeente dus rechtstreeks naar de scholen ('geld volgt de leerling'). De scholen doen een afdracht voor de bijdrage voor de centrale kosten. De centrale lasten worden binnen de schoolbegroting op de personele en materiële lumpsum in mindering gebracht.

De (meerjaren)begroting is besproken met de GMR.

7.3 Onderhoud (MOP)

Met 19 schoolgebouwen en de verantwoordelijkheid van groot onderhoud heeft OPOZ met de huisvesting een kritisch dossier in handen. De staat van sommige gebouwen op leeftijd, de energietransitie en de verduurzaming van onze accommodaties vragen veel van onze budgettaire ruimte. De gemeente, verantwoordelijk voor de huisvesting (grote renovaties en nieuwbouw) in het primair onderwijs, heeft te kampen met bezuinigingen en beschikt over een beperkt budget om de schoolgebouwen in het primair onderwijs op basis van het Masterplan te vernieuwen waar dat nodig is. Dat betekent dat we zeer kritisch naar onze MeerjarenOnderhoudsPlannen (MJOP's) moeten kijken. Dat zal in 2021 leiden tot een actualisering en aanscherping. Dat geschiedt mede in het licht van een wijziging van de regelgeving met betrekking tot het aanhouden van deze voorziening. Die wordt vanaf 2023 van kracht.

7.4 Investerings (MIP)

Ten behoeve van de benodigde jaarlijkse investeringsruimte en de bijbehorende afschrijvingslasten heeft in 2021 een volledige inventarisatie plaatsgevonden van alle leermethodes, al het meubilair en alle ICT-middelen. Zo'n inventarisatie was niet voor handen en die is vereist om inzicht te krijgen in de verwachte investeringskosten in de komende jaren.

Dit heeft OPOZ gecombineerd met de meerjaren investeringen die zijn voorzien op basis van de nieuwe schoolplannen. Op deze wijze voert OPOZ regie op de jaarlijkse investeringsruimte en verwachte afschrijvingslasten. Het doel is om de afschrijvingslasten meerjarig in evenwicht te krijgen, zodat uitschieters worden vermeden. Dat zorgt voor een 'zachte landing' in de meerjaren exploitatie.

7.5 Kengetallen

7.5.1 Ontwikkeling leerlingenaantallen en fte's

De leerlingenaantallen en het aantal fte's (per ultimo) ontwikkelen zich naar verwachting de komende jaren als volgt:

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Aantal leerlingen per 1-10	4.731	4.708	4.766	4.826	4.801	4.814
Personele bezetting in FTE (ultimo)*	387,0	364,8	363,6	362,6	363,6	367,2
- Bestuur / Management	26,9	27,2	27,2	27,2	27,2	27,2
- Personeel Primair Proces	277,4	257,1	256,0	255,0	256,0	259,5
- Ondersteunend Personeel	82,7	80,5	80,5	80,5	80,5	80,5

*realisatie 2020 is incl. ziekte- en zwangerschapsvervangings en incl. LIO (3,5 fte), stagiair (0,6 fte) en zijinstroom (10,5 fte).

Vanaf 2021 is excl. ziekte- en zwangerschapsvervangings en excl. LIO, stagiair en zijinstroom.

Tabel 7.1: Ontwikkeling leerlingaantal OPOZ 2020 - 2025

7.5.2 Baten

De belangrijkste inkomsten voor OPOZ bestaan uit de Rijksbijdragen. Op basis van het aantal leerlingen op 1 oktober wordt jaarlijks de Rijksbijdrage voor de personele en materiële lumpsum berekend. De Rijksbijdragen (personele bekostiging) voor 2020 zijn gebaseerd op het aantal leerlingen per 1 oktober 2019 (4.731 leerlingen, relevant voor de periode januari-juli) en 1 oktober 2020 (4.708 leerlingen relevant vanaf augustus 2021). De materiële lumpsum wordt bekostigd op kalenderjaar (telling van 1 oktober 2019). De verwachting is dat het aantal

leerlingen en fte's de komende jaren redelijk stabiel blijft. Het aantal gerealiseerde fte's in 2020 betreft het gemiddelde aantal fte inclusief ziekte- en zwangerschapsvervangings. Het aantal begrote fte's vanaf kalenderjaar 2021 is exclusief ziekte- en zwangerschapsvervangings. Voor ziekte- en zwangerschapsvervangings is een bedrag in euro's begroot.

Voor 2021 e.v. is geen indexatie van bekostiging opgenomen omdat de hoogte ervan nog ongewis is. Als er een bijstelling komt dan is deze bijstelling bestemd om toegenomen kosten te dekken (bijvoorbeeld stijging van pensioenpremies).

De bekostiging is volledig toegerekend aan de scholen waarvoor het rijk de bekostiging betaalt.

De verwachting is dat de baten van het SWV stabiel blijven en meebewegen met het leerlingenaantal.

In de MJB is rekening gehouden met een lichte daling van de gemeentelijk subsidies en een stabiele ontwikkeling van de overige baten.

7.5.3 Personeel

Aan de lastenkant vormen de personele uitgaven de grootste kostenpost. Dit betreft het personeel t.b.v. het primaire en ondersteunende proces. De personele lasten in 2021 liggen rond de 84% van de totale baten (2020: 88,2%). Het hogere percentage in 2020 is te verklaren omdat in 2020 een aantal eenmalige uitkeringen aan de medewerkers heeft plaatsgevonden, waarvoor de middelen vanuit OCW (deels) in 2019 zijn betaald. Er is in de begroting van de loonkosten rekening gehouden met een budget voor vervangings. Dit budget bedraagt 2,5% van de loonkosten en is op schoolniveau beschikbaar. Daarnaast is er een budget (dotatie aan de personele voorziening) en overige personele lasten opgenomen voor eventuele kosten voor langdurig zieken en werkloosheidsuitkeringen.

7.5.4 Afschrijvingen

In het meerjarenperspectief dalen de afschrijvingen van OPOZ, omdat het investeringsniveau de komende jaren lager ligt dan de jaarlijkse afschrijvingen.

7.5.5 Huisvesting

OPOZ heeft in 2020 meer inzicht gekregen in de werkelijke kosten per school en een aantal huisvestingslasten vanaf 2021 in de schoolbegrotingen opgenomen worden.

De dotatie aan de onderhoudsvoorziening houdt OPOZ meerjarig op € 750.000. OPOZ is met de gemeente in gesprek over de meerjarenonderhoudsbegroting en ook de voorschriften voor het vormen van de onderhoudsvoorziening worden aangepast vanaf 2023. Nadat deze beide bekend zijn, gaat OPOZ in de tweede helft 2021, in overleg met de gemeente, een externe review doen om te bepalen hoeveel de voorziening dient te bedragen voor het meerjarenonderhoudsplan (MJOP) en welke dotatie daarbij jaarlijks hoort. Tevens is OPOZ, samen met Unicoz, in gesprek met de gemeente met betrekking tot het Integraal HuisvestingsPlan (IHP).

7.5.6 Overige lasten

Onder de overige lasten zijn de materiële kosten opgenomen die enerzijds gerelateerd zijn aan het onderwijsproces (met name leermiddelen, ICT-uitgaven aan licenties, reproductie leerlingzorg, schoolreisjes, sportdagen, culturele vorming), maar ook kosten die een meer algemeen karakter hebben en bijdragen aan het goed functioneren van de organisatie (administratiekosten, accountant, kosten RvT). Met name deze laatste posten heeft OPOZ op de

kostenplaatsen 'bestuursbureau' of 'gezamenlijk' opgenomen. De andere kosten heeft OPOZ op schoolniveau opgenomen.

7.5.7 Exploitatieresultaten 2021-2025

De begroting 2021 van OPOZ heeft een exploitatieresultaat van € 107.000 negatief. In de jaren 2022 en 2023 laat het exploitatieresultaat eveneens een negatief beeld zien variërend van € 47.000 – € 102.000 per jaar. Na 2023 verwacht OPOZ weer positieve exploitatieresultaten.

7.6 Meerjarenbegroting

7.6.1 Exploitatie

In tabel 7.2 is de exploitatie van OPOZ weergegeven.

Bedragen x€ 1.000	2020	2021	2022	2023	2024	2025
BATEN						
Rijksbijdrage	30.188	30.275	29.976	30.183	30.605	31.090
Overige overheidsbijdragen en subsidies	961	1.112	1.082	1.052	1.022	992
College-, cursus en/of examengelden						
Baten werk in opdracht van derden						
Overige baten	343	457	451	451	451	451
TOTAAL BATEN	31.492	31.844	31.509	31.686	32.078	32.533
LASTEN						
Personeelslasten	27.770	26.687	26.434	26.567	26.848	27.225
Afschrijvingen	725	750	720	705	704	638
Huisvestingslasten	1.902	1.929	1.923	1.925	1.925	1.925
Overige lasten	2.601	2.565	2.514	2.516	2.515	2.543
TOTAAL LASTEN	32.998	31.931	31.591	31.713	31.992	32.331
Saldo baten en lasten gewone bedrijfsvoering	-1.506	-87	-82	-27	86	202
Saldo financiële bedrijfsvoering	-2	-20	-20	-20	-20	-20
Resultaat deelneming	-					
TOTAAL RESULTAAT	-1.508	-107	-102	-47	66	182

Tabel 7.2: Exploitatie OPOZ 2020 - 2025

7.6.2 Investerings

OPOZ gaat de komende jaren uit van een gemiddeld jaarlijks investeringsniveau van € 500.000. In onderstaande tabel staan de investeringen voor de komende jaren weergegeven. De investeringen zijn een jaarlijkse optelling van de individuele scholen.

in €	2021	2022	2023	2024	2025
Gebouwen verbouwingen en terreinen	60.000	-	-	-	-
Inventaris en apparatuur	-	-	-	4.000	-
Machines en installaties	1.250	-	-	-	-
Meubilair	78.430	78.350	73.057	23.749	76.294
ICT	229.558	121.195	190.199	341.200	326.796
Overige materiële vaste activa	10.000	-	-	-	-
Leermethoden	307.739	204.624	147.755	97.111	60.000
Totaal OPOZ	686.977	404.169	411.011	466.060	463.090

7.6.3 Balans

In tabel 7.3 is de balans van OPOZ opgenomen.

Bedragen x € 1.000	2020	2021	2022	2023	2024	2025
ACTIVA						
VASTE ACTIVA						
Immateriële VA						
Materiële VA	3.923	3.861	3.545	3.251	3.013	2.838
Financiële VA	1.779	1.679	1.179	1.179	779	579
TOTAAL VASTE ACTIVA	5.702	5.540	4.724	4.430	3.792	3.417
VLOTTENDE ACTIVA						
Voorraden						
Vorderingen	1.720	1.550	1.550	1.550	1.550	1.550
Effecten	100	100	100	100	100	100
Liquide middelen	5.438	5.091	6.086	6.385	7.301	8.185
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA	7.258	6.741	7.736	8.035	8.951	9.835
TOTAAL ACTIVA	12.960	12.281	12.460	12.465	12.743	13.252
PASSIVA						
EIGEN VERMOGEN	6.529	6.422	6.320	6.273	6.339	6.521
Algemene reserve	6.529	6.422	6.320	6.273	6.339	6.521
Bestemmingsreserves		-	-	-	-	-
Overige reserves/fondsen						
VOORZIENINGEN	2.639	2.645	2.926	2.978	3.190	3.517
LANGLOPENDE SCHULDEN						
KORTLOPENDE SCHULDEN	3.792	3.214	3.214	3.214	3.214	3.214
TOTAAL PASSIVA	12.960	12.281	12.460	12.465	12.743	13.252

Tabel 7.3: Balans 2020 – 2025

De meerjaren balans die hier is gepresenteerd wijkt af van de balans in de begroting omdat in bovenstaande overzicht de werkelijke balans per 31-12-2020 het uitgangspunt is terwijl in de begroting de geprognosticeerde balans per ultimo 2020 het uitgangspunt was.

7.6.4 Vereenvoudiging bekostiging

Een beter inzichtelijk, minder complex en minder sturend bekostigingsmodel is het doel van de vereenvoudiging van de bekostiging van het primair onderwijs. De ALV van de PO-Raad heeft op 22 november 2018 ingestemd met een voorstel op basis van een aantal uitgangspunten. In 2019 en 2020 heeft OCW, in constructief overleg met het veld, de vereenvoudiging van de bekostiging nader uitgewerkt langs de lijnen zoals die door de ALV van de PO-Raad zijn voorgesteld. De kern van de plannen is dat de scholen een vast bedrag per leerling en daarnaast per school ontvangen. Op basis van het huidige rekenmodel van OCW krijgt OPOZ jaarlijks € 275.000 (peildatum 1-10-2018) meer bekostiging toegerekend. De gebruikte parameters zijn nog indicatief, dus het daadwerkelijke herverdeeffect kan afwijken bij de invoering van het nieuwe bekostigingsstelsel.

De vereenvoudiging van de bekostiging gaat uit van een kalenderjaarfinanciering o.b.v. de februari-telling, terwijl de huidige personele bekostiging uitgaat van een schooljaarfinanciering o.b.v. de oktobertelling. De beoogde ingangsdatum is 1 januari 2023.

7.7 Financiële kengetallen

De financiële kengetallen staan in tabel 7.4 weergegeven:

	Stand per 31 december						Signalerings- waarde OCW
	Realisatie	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	
	2020	2021	2022	2023	2024	2025	
1. Solvabiliteit 1 in %	50,4%	52,3%	50,7%	50,3%	49,7%	49,2%	n.v.t.
2. Solvabiliteit 2 in %	70,7%	73,8%	74,2%	74,2%	74,8%	75,7%	30%
3. Liquiditeit (current ratio)	1,9	2,1	2,4	2,5	2,8	3,1	< 0,75
4. Liquiditeit (current ratio) incl. FVA	2,4	2,6	2,8	2,9	3,0	3,2	n.v.t.
5. Weerstandvermogen excl. MVA	8,3%	8,0%	8,8%	9,5%	10,4%	11,3%	n.v.t.
6. Weerstandvermogen incl. MVA	20,7%	20,2%	20,1%	19,8%	19,8%	20,0%	< 5%
7. Rentabiliteit	-4,8%	-0,3%	-0,3%	-0,1%	0,2%	0,6%	3-jarig < 0 2-jarig < 5% 1-jarig < 10%
8. Huisvestingsratio	5,8%	6,1%	6,1%	6,1%	6,0%	6,0%	> 10%
9. Normatief eigen vermogen in €	5.497.515	5.452.115	5.119.365	4.834.215	4.615.815	4.463.565	
10. Eigen Vermogen OPOZ in €	6.529.000	6.422.000	6.320.000	6.273.000	6.339.000	6.521.000	
11. Verschil tussen 9 en 10	1.031.485	969.885	1.200.635	1.438.785	1.723.185	2.057.435	

Tabel 7.4: Financiële kengetallen 2020 – 2025

Toelichting kengetallen:

- ad 1 Eigen vermogen / totale vermogen
- ad 2 Eigen vermogen + voorzieningen / totale vermogen
- ad 3 Vlottende activa / kortlopende schulden
- ad 4 (Vlottende activa + FVA) / kortlopende schulden
- ad 5 (Eigen vermogen minus materiële vaste activa) / totale baten
- ad 6 Eigen vermogen / totale baten
- ad 7 Exploitatieresultaat gedeeld door totale baten
- ad 8 Huisvestingslasten + afschrijvingen in gebouwen en terreinen / totale lasten
- ad 9 (Aanschafwaarde in gebouwen x 0,5 x 1,27) + boekwaarde in resterende materiële vaste activa + 5% van de totale baten
- ad 10 (Geprognosticeerd) Eigen vermogen van SGDHW per balansdatum
- ad 11 Verschil tussen ad 9 en ad 10

In de periode 2021 t/m 2023 is er sprake van een negatief exploitatiesaldo. Daardoor daalt het eigen vermogen (en het weerstandvermogen excl. MVA) t/m 2023 en is de rentabiliteit negatief. De daling van het eigen vermogen en de gelijktijdige daling van de materiële vaste activa (MVA) verklaart de lichte stijging van het weerstandvermogen (excl. MVA) in 2022 en 2023. De daling van het eigen vermogen verklaart tevens de daling van de solvabiliteit 1. De solvabiliteit 2 stijgt door de stijging van de voorzieningen.

Belangrijk is om vast te stellen dat de financiële positie van OPOZ op goed en gezond niveau blijft.

Recent is er door de Onderwijsinspectie een nieuwe indicator van het normatief eigen vermogen bepaald, die als signaleringswaarde geldt en vanaf 2020 in het jaarverslag moet worden opgenomen en toegelicht. Deze signaleringswaarde is tot stand gekomen, doordat er de laatste jaren bij schoolbesturen structureel geld overblijft. Hierdoor vragen stakeholders zich af of de reserves niet te groot zijn, vanuit de gedachte dat gereserveerd geld niet wordt uitgegeven aan leerlingen. Het doel van deze waarde is om te bepalen wat een maximaal aanvaardbare reserve is en welk deel van het publiek eigen vermogen bovenmatig lijkt te zijn.

Het normatief eigen vermogen (€ 5.497.000 per 31-12-2020) is lager dan het totale eigen vermogen (€ 6.529.000). Dit zou impliceren dat OPOZ te veel eigen vermogen heeft per 31 december 2020. Het normatief eigen vermogen van OPOZ daalt de komende jaren door de daling van de boekwaarde van de activa. De afschrijvingslasten zijn de komende jaren hoger dan de investeringen.

In de berekening van het normatief eigen vermogen is geen rekening gehouden met de invoering van de nieuwe bekostigingssystematiek die naar verwachting vanaf 1 januari 2023 wordt ingevoerd. Een gevolg hiervan is namelijk dat de vordering op het ministerie van OCW met betrekking tot het betalingsritme zal veranderen in een 'eeuwigdurende vordering' zoals dit ook is gebeurd bij de instellingen voor voortgezet onderwijs toen zij overgingen van een bekostiging per schooljaar naar kalenderjaar. Voor OPOZ betekent dit dat de vordering die jaarlijks circa € 1,2 - € 1,4 miljoen bedraagt en in feite pas tot afrekening komt als de instelling wordt opgeheven. Omdat de jaarrekening wordt opgesteld op basis van de continuïteitsveronderstelling zal de vordering dus verdwijnen van de balans en in de toekomst alleen nog worden toegelicht onder de niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen. Als de vordering 'verdwijnt' van de balans betekent dit ook dat het eigen vermogen en het bovenmatig eigen vermogen na invoering van de nieuw bekostigingssystematiek € 1,2 - € 1,4 miljoen lager zijn.

Het geprognoseerde eigen vermogen per 31 december 2025 van OPOZ is € 6.521.000. Na aftrek van genoemde € 1.200.000 - € 1.400.000 ligt het eigen vermogen van OPOZ per die datum ongeveer € 657.000 hoger dan het normatief eigen vermogen van de Inspectie (€ 4.464.000 per 31 december 2025). Uit de recente risicoanalyse van OPOZ is berekend dat het benodigde eigen vermogen op € 4.275.000 ligt en dus op het niveau van het normatief eigen vermogen per 31 december 2025. OPOZ voert in de 2e helft van 2021 een review uit op de onderhoudsvoorziening en zal op basis van deze review bepalen of de huidige hoogte van deze voorziening toereikend is.

7.8 Treasury

In 2020 zijn de liquide middelen afgenomen van € 6.538.306 naar € 5.435.797. De daling van de liquiditeit komt door de negatieve kasstroom uit operationele activiteiten, waaronder het negatieve exploitatiesaldo in 2020. Er is in 2020 voor € 595.000 geïnvesteerd in materiële vaste activa. Dit betreft een uitgaande kasstroom. Er was ook sprake van een desinvestering in de financiële activa, die een positief effect heeft op de liquiditeit (< 1 jaar).

In december 2018 is het Treasurystatuut aangepast aan de laatste wijziging van de regeling belenen, beleggen en derivaten en door het CvB vastgesteld. Binnen OPOZ wordt er conform dit beleid gewerkt. In dit Treasurystatuut is het beleid van Stichting Openbaar Primair Onderwijs Zoetermeer opgenomen inzake het kunnen uitzetten van liquide middelen in de vorm van beleggingen. De beleggingsportefeuille van OPOZ beperkt zich tot obligaties en is zodanig opgebouwd dat er sprake is van een spreiding in de aan te kopen waardepapieren, waardoor gegarandeerd ieder jaar een deel vrijvalt.

Voor het doen van beleggingen volgens dit Treasurystatuut gelden de volgende randvoorwaarden:

- Gelden worden alleen uitgezet bij financiële ondernemingen waarvan het land lid is van de Europese Unie of een andere staat die partij is bij de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte – Noorwegen, IJsland en Liechtenstein – en ten minste beschikt over een AA-rating afgegeven door ten minste twee van de vier ratingbureaus Moody's, Standard and Poor's, Fitch en DBRS.

- Gelden worden alleen uitgezet bij financiële ondernemingen, waarbij de risico's beperkt zijn. Deze zijn beperkt indien deze ondernemingen voldoende vermogend zijn, niet een hoger rentetarief in rekening brengen dan in de markt gangbaar is en hierbij geen aanvullende financiële of niet-financiële eisen stellen.
- Beleggingen en beleningen vinden alleen plaats:
 - In de vorm van waardepapieren waarvoor een solvabiliteitsratio van 0 procent geldt. Dit betekent dat de financiële instelling voor de betreffende waardepapieren geen reserves hoeft aan te houden, omdat deze bijvoorbeeld zijn gegarandeerd door centrale overheden of decentrale overheden;
 - Al dan niet tegen waardepapieren bij financiële ondernemingen in lidstaten in vormen waarvan de hoofdsom bij opname (en dus ook op de vervaldag) intact is.
- De ratingeisen voor de beleggings- en beleningsvormen waarbij de hoofdsom bij opname intact is, zijn als volgt afhankelijk van de looptijd van die vormen:
 - Beleggings- en beleningsvormen mogen alleen worden betrokken van financiële ondernemingen die aantonen dat ze voor henzelf of voor de door hen uitgegeven waardepapieren beschikken over minstens een A-rating, afgegeven door minstens twee van de vier ratingbureaus Moody's, Standard and Poor's, Fitch en DBRS.
- De beleggingen dienen risicomijdend te zijn.
- De beleggingshorizon is 2 tot 10 jaar.
 - Met financiële ondernemingen wordt altijd schriftelijk de afspraak gemaakt dat de uitgezette gelden direct opeisbaar zijn bij een verlaging van de rating. Tevens wordt altijd schriftelijk vastgelegd dat de beleggings- en beleningsvormen voldoen aan de eisen zoals opgesomd in dit Treasurystatuut.

OPOZ voldoet aan de regeling belenen, beleggen & derivaten 2016. Voor een overzicht van de beleggingsportefeuille per 31 december 2020 wordt verwezen naar de toelichting van de financiële vaste activa in dit bestuursverslag (hoofdstuk financiën).

In 2020 is de beleggingsportefeuille kritisch tegen het licht gehouden. Begin 2020 is het Treasurystatuut opnieuw vastgesteld. OPOZ heeft in december 2020 besloten om de beleggingsportefeuille vervroegd af te bouwen. Dit heeft in het 1^e halfjaar 2021 plaatsgevonden. Per 30 maart 2021 start OPOZ met schatkistbankieren. Op deze wijze draagt OPOZ bij aan het verminderen van de staatschuld en heeft OPOZ vooralsnog geen last van de negatieve rente.

Het verloop van de meerjarige enkelvoudige kasstroom wordt in tabel 7.5 weergegeven. De jaarlijkse kasstroom van 2021 en 2022 is vertaald naar een liquiditeitsbegroting op maandbasis.

Kasstroom uit operationele activiteiten	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Bedragen x € 1.000						
Saldo baten en lasten	-1.506	-87	-82	-27	86	202
Aanpassingen voor:						
- Afschrijvingen	725	750	720	705	704	638
- Mutaties voorzieningen	-124	6	281	52	212	327
Veranderingen in vlottende middelen:						
- Vorderingen	-171	170	-	-	-	-
- Kortlopende schulden	578	-578	-	-	-	-
Totaal kasstroom uit bedrijfsoperaties	-498	261	919	730	1.002	1.167
Ontvangen interest	-2	-20	-20	-20	-20	-20
Resultaat deelnemingen						
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	-500	241	899	710	982	1.147
Kasstroom uit investeringsactiviteiten						
Investerings in materiële vaste activa	-604	-687	-404	-411	-466	-463
Desinvesteringen in materiële vaste activa						
Investerings in financiële vaste activa	-214					
Desinvesteringen in financiële vaste activa	217	100	500	-	400	200
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten	-601	-587	96	-411	-66	-263
Mutatie liquide middelen	-1.101	-346	995	299	916	884
Beginstand liquide middelen	6.538	5.437	5.091	6.086	6.385	7.301
Mutatie liquide middelen	-1.101	-346	995	299	916	884
Eindstand liquide middelen	5.437	5.091	6.086	6.385	7.301	8.185

Tabel 7.5: Kasstroomoverzicht 2020 – 2025

7.9 Risico's en risicobeheersings- en controlesysteem

De interim-controle 2019 en 2020, uitgevoerd in november 2019 en 2020, heeft aanleiding gegeven om alle processen onder de loep te nemen en over te gaan tot een adequate beschrijving van de administratieve organisatie en maatregelen te nemen om de interne beheersing te professionaliseren. Op basis van de interim-controle is in januari 2020 een Plan van Aanpak (PvA) opgesteld. In dit PvA zijn o.a. verbeteringen geformuleerd op het gebied van de planning & control-cyclus, administratieve Organisatie & Interne Beheersing (AO/IB), het inkoopbeleid, de AVG, de governance documenten, HR-processen en onderwijsprocessen.

In april 2020 is de nieuwe planning & control-cyclus vastgesteld door het CvB. Verder zijn in 2020 het inkoopbeleid, de inkoopprocedure en de procuratieregeling vastgesteld. Er is in 2020 een contractenregister opgesteld.

Medio 2020 is het nieuwe Koersplan gepresenteerd. Op basis van de nieuwe planning & control-cyclus zal in 2021 een Financieel Beleidsplan worden opgesteld en de meerjarenbegroting en de kwartaalrapportages zullen verder worden ontwikkeld, waarbij de koppeling van beleid en middelen als uitgangspunt geldt.

Vanaf het begrotingsjaar 2021 is voorafgaand aan het jaarlijkse begrotingsproces van OPOZ in het voorjaar een kaderbrief opgesteld met de kaders en uitgangspunten voor de komende begrotingsperiode en komt ook de verdeling van de centrale/gezamenlijke lasten aan de orde.

In 2020 is er in het 1^e, 2^e en 3^e kwartaal door het CvB gerapporteerd aan de RvT over de voortgang t.o.v. de door de CvB vastgestelde begroting 2020. Verder is er in de werkoverleggen tussen het CvB en de directeuren de financiële, personele en onderwijsvoortgang gesproken. Capisci wordt sinds 2020 gebruikt als begrotings- en rapportagesysteem.

Er zijn verschillende financiële en personele processen in 2020 uitgewerkt en geïmplementeerd. Deze procedures zullen in 2021 worden gebundeld in een handboek AO/IB.

7.9.1 Beschrijving van de risico's en onzekerheden op dit moment

Risicoanalyse OPOZ

In maart 2021 heeft OPOZ een risicoanalyse laten uitvoeren. Er zijn zeven strategische risico's geïnventariseerd, waarvan vijf risico's een endogeen en twee risico's een exogeen karakter hebben. Onderstaand staan de risico's beschreven en is per risico op basis van het Koersplan 2020-2024 aangegeven welke ambities er kunnen worden gekoppeld aan dit risico. De risico's zijn geclusterd naar vijf risicocategorieën. Medio 2021 worden er risico-eigenaren van de top 7 risico's benoemd en wordt hen gevraagd om met een plan van aanpak te komen. Vervolgens wordt vanaf Q2-2021 gestart met risicomonitoring en -rapportage over de voortgang. Het risicomangement wordt vanaf heden geïntegreerd in de planning & control-cyclus. Concreet betekent dit dat risicomangement een vast onderdeel gaat vormen van de begroting en van de kwartaalrapportages. OPOZ legt de regie daarvoor bij de controller.

1. Personeel

Risico's

- Onvoldoende gekwalificeerd personeel (OP, OOP en directie); niet in staat zijn om voldoende gekwalificeerd personeel aan te trekken en te behouden door bijvoorbeeld gebrek aan goed werkgeverschap (aantrekkelijke werkgever), geografische ligging van de school en/of de schaarste op de arbeidsmarkt.
- Medewerkers zijn niet duurzaam inzetbaar, vallen langdurig uit en er ontstaan vervolgens verplichtingen voor OPOZ in de vorm van werkloosheids- of arbeidsongeschiktheids-uitkeringen.

Gerelateerde ambities Koersplan

- *Professionele cultuur (ambitie 2)*
- *Samenwerking (ambitie 4)*

Gevolg

- Niet voldoende gekwalificeerde leraren voor de klas, waardoor de kwaliteit van het onderwijs daalt.
- Onvoldoende richting geven aan de onderwijsvernieuwing.
- Slecht imago, waardoor de leerlingeninstroom vermindert.

Mogelijke beheersmaatregelen:

- Heldere taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden voor medewerkers. Startende leraren goed begeleiden, waardoor medewerkers langer bij OPOZ willen blijven.

- Voldoende aandacht om geschikte leraren te werven d.m.v. betere positionering van de organisatie.
- Implementatie van opgestelde beleidsprocedure t.a.v. potentiële werkloosheids- of arbeidsongeschiktheidsuitkeringen.
- Het scholingsbeleid afstemmen op de behoeftes, kwaliteit en vernieuwing binnen het onderwijs.
- Het maken van een kwalitatieve en kwantitatieve personeelsanalyse.
- Analyse maken van de oorzaken van het verzuim van medewerkers.
- Nog beter uitnutten van de Opleidingsschool.

2. Kwaliteit onderwijs

Risico's

- Leerlingen onvoldoende kunnen voorzien van goed onderwijs.
- Feitelijke onderwijsopbrengsten blijven achter bij de (innovatieve) ambities van de scholen, van OPOZ en bij de deugdelijkheidseisen vanuit het waarderingskader van de Inspectie.

Gerelateerde ambities Koersplan

- *Onderwijskwaliteit (ambitie 1)*
- *Onderwijsinnovatie (ambitie 3)*
- *Profilering (ambitie 5)*

Gevolg

- Kwaliteit van het onderwijs is niet toereikend, met het risico dat een OPOZ-school het predicaat "onvoldoende" of "zwak" van de Inspectie krijgt.
- Als kwaliteit structureel achterblijft, heeft dit onherroepelijk impact op de concurrentiepositie (wordt slechter) en het leerlingaantal (daalt).
- Slecht imago, waardoor leerlingen en medewerkers kiezen voor andere scholen.

Mogelijke beheersmaatregelen

- Implementatie van een adequate kwaliteitszorgcyclus, zodat planmatig wordt gewerkt aan een continue verbetering van de onderwijskwaliteit.
- Zorgdragen voor een professionele en veilige leer- en verbetercultuur in de school.
- Deskundigheidsbevordering en ontwikkelmogelijkheden voor medewerkers in relatie tot onderwijskundige doelen van de school bevorderen.
- Draagvlak vergroten onder het personeel om onderwijsvernieuwing te realiseren.
- Visie, ambities en doelen vertalen naar onderwijskundig beleid en concrete doelstellingen.
- Sturen op onderwijskwaliteit en resultaten.

3. Huisvesting

Risico's

- MJOP voorziet onvoldoende in een adequate instandhouding en onderhoud van de schoolgebouwen van OPOZ. Nieuwbouw, klimaatadaptaties en verduurzaming van gebouwen is afhankelijk van de financiering en besluitvorming van de gemeente.

Gerelateerde ambitie Koersplan

- Er zijn geen specifieke ambities geformuleerd die direct betrekking hebben op huisvesting. Indirect hebben de vijf ambities van OPOZ wel betrekking op de ontwikkeling van de huisvesting.

Gevolg

- Nieuwbouw, renovatie, klimaatverbouwingen en verduurzaming komen niet van de grond.
- Gedateerde inrichting.
- Geen duidelijke planning en communicatie van de nieuwbouw, renovatie, klimaataanpassingen.
- Verslechtering imago door uitgestelde renovatie, klimaataanpassingen, verduurzaming en nieuwbouw.

Mogelijke beheersingsmaatregelen

- Zorg voor een goede relatie en overlegstructuur met de gemeente en maak gezamenlijk een integraal huisvestingsplan voor de komende jaren.
- Zoek samenwerking met andere schoolbesturen.
- Zorg voor voldoende huisvestingsexpertise binnen OPOZ.
- Maak duidelijke afspraken met de gemeente over renovatie, klimaataanpassingen, verduurzaming en nieuwbouw.
- Actualiseer van het Meerjarig Onderhoudsplan (MJOP) in samenhang met de schooldirecteuren en maak daarbij een onderscheid op het gebied van regulier onderhoud en verduurzaming.

4. ICT

Risico

- Het risico dat de beveiliging rondom ICT en de AVG-maatregelen niet up to date zijn.

Gerelateerde ambitie Koersplan

- *Professionele cultuur (ambitie 2)*

Gevolg

- Risico op hoge boetes als gevolg van een overtreding van de AVG-wetgeving.
- Ransomware aanval.
- Imago schade door negatieve publiciteit.

Mogelijke beheersmaatregelen

- Werk een ICT-beleid, IT-beveiligingsplan, toegangsbeleid en -beveiliging uit.
- De medewerkers met actieve communicatie bewust maken van een veilige omgang met betrekking ICT.
- Zorg voor een goede back-up procedure in de cloud.
- Nadenken hoe je met privacy van gegevens omgaat. Ontwerp daarvoor protocollen. Leg veiligheidsregels vast
- Aandachtspunten/impact/beheersmaatregelen AVG:
 - Het opstellen en bijhouden van een verwerkingsregister.
 - Inbouwen van informatiebeveiliging en privacy (IBP) beleid in de PDCA-cyclus.
 - Expliciet toestemming vragen (en registeren) voor het gebruik van foto's en beeldmateriaal van kinderen en leerkrachten.
 - Organisatie bewustwordingssessies voor kinderen, medewerkers (en ouders).

5. Veiligheid

Risico

Het risico op sociale onveiligheid, (sexuele) intimidatie of (ernstig fysiek) geweld in de school (zowel in- als extern) richting/onder medewerkers.

Bij dit risico wordt een onderscheid gemaakt tussen interne veiligheid (sociale veiligheid voor de medewerkers en de kinderen en is beheersbaar) en externe veiligheid (komt van buitenaf door een veiligheidsincident en is nauwelijks beheersbaar).

Gerelateerde ambities Koersplan

- *Onderwijskwaliteit (ambitie 1)*
- *Professionele cultuur (ambitie 2)*

Gevolg

Incidenten kunnen zeer verstrekken gevolgen hebben (publicitair) voor medewerkers en kinderen met als gevolg minder leerlingen en grote financiële consequenties.

Mogelijke beheersmaatregelen

- Regels rondom veiligheid opnemen in een protocol.
- Opstellen/actualiseren van o.a. de gedragscode, klachtenregeling, integriteitscode, klokkenluidersregeling, professioneel statuut, meldcode huiselijk geweld.
- Creëer een cultuur waarop medewerkers/leerlingen elkaar kunnen aanspreken.
- Per school veiligheidsoefeningen houden (simulaties) om procedures en protocollen te testen.
- Toegangsbeleid en -beveiliging.

Benodigd weerstandsvermogen OPOZ

Het geprognosticeerde eigen vermogen per 31 december 2025 van OPOZ is € 6.521.000. Na aftrek van de eerder genoemde € 1.200.000 - € 1.400.000 ligt het eigen vermogen van OPOZ per die datum ongeveer € 657.000 hoger dan het normatief eigen vermogen van de Inspectie.

De top 7 risico's zijn geanalyseerd en er is gekeken wat de financiële impact is van de risico's. OPOZ heeft geconcludeerd dat 5 van de 7 risico's onvolkomenheden vormen (en dus een endogene karakter hebben), dat OPOZ deze aan kan zien komen en dat deze beheersbaar zijn door de OPOZ-organisatie.

Van twee (exogene)risico's uit de top 7 heeft OPOZ de financiële impact bepaald om zodoende de hoogte van het weerstandsvermogen te kunnen berekenen. Het gaat dan om:

- *Huisvesting*
MJOP voorziet onvoldoende in een adequate instandhouding en onderhoud van de schoolgebouwen van OPOZ. Nieuwbouw, klimaatadaptaties en verduurzaming van gebouwen is afhankelijk van de financiering en besluitvorming van de gemeente
- *Veiligheid*
Sociale onveiligheid, (seksuele) intimidatie of (ernstig fysiek) geweld in de school (zowel in- als extern) richting/onder medewerkers.

Bij de beoordeling van de vermogenspositie maakt OPOZ gebruik van de transactiefunctie, de financieringsfunctie en de bufferfunctie.

- De transactiefunctie geeft aan hoeveel middelen aangehouden moeten worden om aan de kortlopende schulden te voldoen. OPOZ gaat hierbij uit van gemiddeld 1 maand werkgeverslasten voor personeel (€ 2.120.000).
- De financieringsfunctie geeft aan hoeveel middelen nodig zijn om de materiële vaste activa te vervangen. OPOZ gaat hierbij uit van het gemiddelde jaarlijkse investeringsniveau vanuit de MJB 2021-2025 (€ 500.000).
- De bufferfunctie is de reserve die een bestuur aanhoudt om reële denkbare financiële risico's te ondervangen. Voor OPOZ bedraagt dit bedrag € 1.654.000.

Daarnaast is eigen vermogen nodig ter dekking voor:

- De financiering van het extra beleid van de 5 risico's uit de top 7, voor zover dit niet vanuit de exploitatie gefinancierd kan worden. Het eventueel benodigde bedrag voor dit extra beleid is nog niet gekwantificeerd;

OPOZ reserveert een bedrag van € 4.275.000 van het eigen vermogen om de endogene risico's te kunnen financieren voor het geval dat deze risico's zich voordoen.

Voortgang risico's

Voortgang risico personeel

Zoals in paragraaf 4.1 staat vermeld, krijgt de beleidsontwikkeling van OPOZ gestalte vanuit het Koersplan 2020-2024. Om te komen tot een 'professionele cultuur' zal in de komende jaren beleid op het gebied van onder meer HRM worden ontwikkeld. Een HRM-beleidsmedewerker is begin 2020 aangesteld om hier uitvoering aan te geven aan. Naar aanleiding van aanwijzingen van de accountant is in 2020 veel aandacht besteed aan het op orde brengen van de personeelsdossiers en de HR-processen. Deze processen zorgen ervoor dat wordt voldaan aan wet- en regelgeving, een beperking van de risico's en er is een efficiënte manier van werken ontstaan. In 2020 is tevens het generieke functiebouwwerk van OPOZ tot stand gekomen. Per 1 oktober 2020 is OPOZ een samenwerking aangegaan met de regionale vervangingspool voor het primair onderwijs PoolWest. Uitgangspunt van de samenwerking is het organiseren van goede vervanging voor de aangesloten scholen in geval van ziekte van een medewerker of bij een tijdelijke vacature. Er is in 2020 een nieuw verzuimprotocol ontwikkeld en er is extra ondersteuning geboden aan leidinggevend bij een juiste toepassing van de Wet Verbetering Poortwachter en het correct registreren van verzuim. Eind 2020 is een expertgroep gestart met de opdracht om OPOZ te profileren als aantrekkelijk werkgever voor aankomende en nieuwe medewerkers, waarbij onder andere wordt gewerkt aan een nieuwe OPOZ-website en wordt er samen met UNICOZ gewerkt aan het gezamenlijk werven en opleiden van zij-instromers.

Voortgang risico onderwijs

In 2021 zal conform onze ambitie 'onderwijskwaliteit' maar ook in het kader van de NPO nadrukkelijker aandacht moeten worden besteed aan de vraag op welke wijze een school zicht krijgt/heeft op de invulling en het effect van de interventies, maar ook hoe een school de ontwikkeling van het kind analyseert, in kaart brengt en aantoonbaar en planmatig volgt. Daarnaast wordt het belang van handelen vanuit een goede visie op onderwijs zowel vanuit het nieuwe Onderzoekskader van de Inspectie als vanuit het NPO benadrukt. Dit vraagt om aanscherping van visie en van ambities, zowel stichtingsbreed als op schoolniveau. In 2022 zullen het Koersplan en de schoolplannen worden geëvalueerd en bijgesteld. Dat is ook het moment op de genoemde aanscherping van visie en ambities te verwoorden. Een expertgroep Kwaliteitscyclus is eind 2020 gestart om de kwaliteitszorgcyclus van OPOZ te ontwikkelen.

Voortgang risico huisvesting

Zoals in paragraaf 6.5 is vermeld, zal er in 2021 een review van het huidige huisvestingsbeleid plaatsvinden. Er is een nieuwe visie in ontwikkeling m.b.t. het onderwijshuisvestingsbeleid in Zoetermeer. Dat moet in de loop van 2022 leiden tot nieuwe IHP's voor de periode 2023-2040. Verder vindt in 2021 een externe review plaats van het meerjarig onderhoudsplan (MJOP). In 2021 start de nieuwbouw van IKC Meester Verwers. Er is in 2021 voor 2 schoolgebouwen van OPOZ een SUVIS-aanvraag ingediend. SUVIS is een uitkering die eind 2020 in het leven is geroepen om het binnenklimaat van bestaande schoolgebouwen te verbeteren.

Voortgang risico ICT

Zoals in paragraaf 6.4 staat vermeld, is in 2020 een nieuwe externe FG aangesteld en samen met hem zijn stappen gezet op het gebied van ICT-beveiliging. De implementatie van de AVG heeft vanaf het derde kwartaal van 2019 een versnelling gekregen. Begin 2020 is een actieplan t.b.v. de implementatie van de AVG opgesteld. Allereerst zijn achtereenvolgens het IBP-beleid, het Privacyreglement, de Gedragscode en het Protocol Informatiebeveiligingsincidenten en datalekken opgesteld. In 2021 zal de AVG verder worden geïmplementeerd en dat zal leiden tot een geactualiseerd verwerkingsregister, een IT-beveiligingsbeleid en richtlijnen voor archiveren.

Veiligheid

In 2021 zal conform onze ambitie professionele cultuur meer aandacht zijn voor de interne (sociale) en externe veiligheid van onze medewerkers en leerlingen. De klachtenregeling wordt geactualiseerd en bijgesteld en er volgen een integriteitscode en een klokkenluidersregeling. Op de scholen worden de preventiemedewerkers geschoold, worden alle RI&E's afgerond en er worden schoolveiligheidsplannen opgesteld.

7.10 Coronacrisis

Op 27 februari 2020 kreeg Nederland te maken met de eerste Coronabesmetting. De weken daarna liepen die aantallen op en werd een lobby gestart om ook de scholen te sluiten. Op 15 maart 2020 kondigde het kabinet aan dat de scholen zouden sluiten. De scholen bleven uiteindelijk tot 11 mei 2020 gesloten. In de periode van de schoolsluiting schakelden de scholen over op afstandsonderwijs en het verzorgen van de noodopvang voor kinderen van ouders met cruciale beroepen.

Het afstandsonderwijs werd door collega's voortvarend opgepakt. De ontwikkeling van het gebruik van digitale middelen ten behoeve van het afstandsonderwijs raakte in een flinke versnelling. Kinderen kregen via filmpjes instructie en er werd contact gemaakt via Teams. Er werden in de gehele organisatie devices aangeschaft voor collega's of kinderen die hier thuis niet de beschikking over hadden. Ook nam de investering in methodes en licenties toe.

Ook de noodopvang werd in korte tijd goed georganiseerd. Hier was ook plek voor de meest kwetsbare kinderen.

Op bestuurlijk gebied namen we deel aan het overleg van de Veiligheidsregio Haaglanden en het stedelijk overleg met de schoolbesturen, de kinderopvang en de gemeente Zoetermeer. Dit bracht inzicht in ontwikkelingen en zorgde voor snelle acties waar dat nodig bleek. Met de schooldirecties was er in deze periode wekelijks contact over de ontwikkelingen op de scholen. Ook is er aantal keer contact geweest met de Onderwijsinspectie. Corona was ook een vast agendapunt op de RvT-agenda en is regelmatig terug gekomen tijdens het overleg met de GMR.

Op 11 mei 2020 mochten de scholen weer open. In eerste instantie met halve groepen. In de praktijk leverde dat, met daarbij de naleving van de richtlijnen van het RIVM uit het Protocol

van de PO-Raad, vaak uitdagende momenten op. Het testen was in deze periode nog niet volledig op stoom, dus waren collega's meer dagen afwezig voordat ze de zekerheid hadden dat ze negatief getest waren.

In deze periode werden excursies, schoolreizen, museumbezoeken, kampen en musicals geannuleerd. Ook de brede school-activiteiten konden vanwege de richtlijnen niet doorgaan.

Richting zomervakantie leek het met het aantal besmettingen de goede kant op te gaan. Helaas liepen de aantallen na de zomervakantie weer flink op. In september hadden we het eerste positief geteste kind op een school binnen OPOZ. In de maanden daarna zouden er meer kinderen, collega's en ouders volgen. Het contact met de GGD werd steeds beter en het testen ging sneller. De schooldirecties fungeerden opnieuw als de crisismanager met wekelijks contact met de GGD en dagelijks op zoek naar (verschillende) vervangers.

Op 15 december 2020 werd in de persconferentie aangekondigd dat de scholen na de kerstvakantie opnieuw zouden sluiten. De dagen vlak voor de vakantie werden gebruikt om zowel het afstandsonderwijs als de noodopvang voor te bereiden. Daarbij werden de draaiboeken uit de eerste periode van de schoolsluiting gebruikt, aangevuld met de 'lessons learned'.

7.11 Rapportage toezichthoudend orgaan

In hoofdstuk 8 beschrijft het toezichthoudend orgaan op welke wijze het College van Bestuur ondersteunt en/of adviseert over de beleidsvraagstukken en de financiën.

8 Verslag Raad van Toezicht

8.1 Inleiding

De Raad van Toezicht van Stichting Openbaar Primair Onderwijs Zoetermeer legt in dit verslag over 2020 verantwoording af over zijn werkzaamheden en het gevoerde intern toezicht. Als Raad van Toezicht zien we dat het College van Bestuur mooie ambities heeft geformuleerd voor OPOZ zowel t.a.v. onderwijskwaliteit als meer beslis-en beleidsruimte voor de verschillende scholen. Het jaar 2020 is door Covid-19 een lastig jaar geweest waarin veel energie en aandacht is gegaan naar het organiseren van onderwijs op afstand. Ook moest voortdurend worden ingespeeld op veranderende regels, schoolsluiting en ziekte- en coronagerelateerd verzuim. We hebben gezien dat OPOZ veel van deze uitdagingen prima het hoofd heeft geboden en dat er met name op het terrein van de bedrijfsvoering grote stappen zijn gezet. We gaan dan ook hoopvol 2021 in. Wat de Raad van Toezicht betreft een jaar waarin we wederom het College van Bestuur constructief zullen ondersteunen en waar nodig ook kritisch zullen volgen teneinde de mooie ambities voor de Stichting gerealiseerd te zien.

8.2 Samenstelling Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht bestaat uit vijf leden. Per 1 mei 2020 is de heer Ö. Gölpinar benoemd als lid van de Raad van Toezicht, nadat mevrouw H. Sahin per 1 januari 2020 afscheid heeft genomen als lid van de Raad.

De samenstelling op 31 december 2020 was als volgt:

1. De heer K. Gordijn, partner CFO Capabel, lid Raad van Toezicht Ashram College, lid Raad van Toezicht The Whisky Holding B.V., voorzitter
2. Mevrouw M. van der Heijden, zelfstandig gevestigd interimmanager te Den Haag, lid
3. De heer Ö. Gölpinar, free lance adviseur Media en Cultuur, kroonlid Raad voor Cultuur Den Haag, lid
4. De heer M. Oskam, zelfstandig organisatieadviseur te Zoetermeer, bestuurslid van de Stichting Centrum voor Kunst en Cultuur (CKC) & Partners te Zoetermeer en bestuurslid van Stichting Kafountine, een stichting die zich inzet voor vakonderwijs voor vrouwen in Senegal, lid
5. Mevrouw C. Walter, advocaat bij de gemeente Katwijk, lid

De Raad van Toezicht heeft in 2020 vergaderd onder leiding van een extern technisch voorzitter, mevrouw O. Kuiper. Met ingang van 9 april 2020 heeft de Raad van Toezicht Kees Gordijn als voorzitter benoemd, conform artikel 11.7 van de statuten.

De Raad van Toezicht bedankt mevrouw Kuiper voor haar inspanningen als extern technisch voorzitter. Haar verbindend voorzitterschap heeft gezorgd voor continuïteit in een periode waarin zowel bij de Raad van Toezicht als het College van Bestuur wijzigingen hebben plaatsgevonden in de samenstelling.

8.3 College van Bestuur

In 2020 bestond het College van Bestuur uit de heer drs. M. Schoon, voorzitter College van Bestuur, en de heer M. Krul, lid College van Bestuur.

De heer drs. M. Schoon heeft geen nevenfuncties. De heer M. Krul is lid van de Raad van Toezicht van stichting SkipPyPepijn.

8.4 Werkwijze van de Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht baseert zich voor het intern toezicht op de relevante wetten en de Code Goed Bestuur in het primair onderwijs.

8.5 Bijeenkomsten

De Raad van Toezicht heeft in 2020 vijf reguliere vergaderingen gehouden: 11 februari, 7 april, 23 juni, 6 oktober en 15 december. Daarnaast heeft op 20 november 2020 een gezamenlijke cultuursessie plaatsgevonden tussen Raad van Toezicht en College van Bestuur onder begeleiding van een externe gespreksleider.

In verband met Covid-19 heeft de Raad van Toezicht in 2020 geen schoolbezoeken afgelegd. Om dezelfde reden heeft er in 2020 eenmalig een overleg plaatsgevonden tussen een afvaardiging vanuit de Raad van Toezicht en een afvaardiging vanuit de Gemeenschappelijke Medezeggenschap. Tijdens dat overleg is met name gesproken over het binnenklimaat van de scholen. Zodra de Covid-regelgeving het toelaat, geeft de Raad van Toezicht haar betrokkenheid bij de scholen graag weer invulling door middel van de geplande schoolbezoeken.

Besproken agendapunten

In de reguliere vergaderingen is onder andere aandacht besteed aan:

- Kwartaalrapportages
- Begroting 2021 en de Meerjarenbegroting 2021-2025
- Statutenwijziging
- Nieuwe arbeidsovereenkomsten College van Bestuur
- Het Bestuursverslag 2019 en het accountantsverslag 2019
- De Managementletter 2020 n.a.v. de interim-controle
- Plan van aanpak Bedrijfsvoering
- Koersplan en schoolplannen
- Bestuursrapportage Vensters Voor Verantwoording (onderwijsresultaten 18/19)
- Treasurybeleid
- AVG
- Aanbesteding en selectie nieuwe accountant

Het Bestuursverslag 2019 (23 juni 2020) en de Meerjarenbegroting 2021-2025 (15 december 2020) zijn voorafgaand goedgekeurd door de Raad van Toezicht. In 2020 is er per kwartaal gerapporteerd over de financiële voortgang t.o.v. de begroting 2020.

Tijdens de bespreking van de kwartaalrapportages, de meerjarenbegroting en het Koersplan kwamen ook de rechtmatige verwerving en doelmatige en rechtmatige bestemming van de middelen aan bod. Het recent opgestelde inkoopbeleid en de daaraan gelieerde procuratieregeling vormen deels de beheersmaatregelen om toe te zien op de rechtmatige verwerving en doelmatige en rechtmatige bestemming van de middelen. Deze documenten zijn in concept op 7 april 2020 besproken met de Raad van Toezicht.

Met ingang van de accountantscontrole van 2017 is Wijs Accountants door de Raad van Toezicht aangewezen als accountant. De accountant heeft over kalenderjaar 2019 een goedkeurende verklaring afgegeven bij de jaarrekening 2019 voor wat de getrouwheid betreft. T.a.v. de doelmatigheid is een controleverklaring met beperking afgegeven vanwege het niet voldoen aan Europese aanbestedingswetgeving. De bevindingen en aanbevelingen vanuit de Managementletter zijn vertaald naar een Plan van Aanpak Bedrijfsvoering. Dit Plan van Aanpak

is er o.a. op gericht om het inkoopbeleid, de planning & control-cyclus, het financieel beleid en de administratieve organisatie & interne beheersing van OPOZ verder te professionaliseren. De voortgang van het Plan van Aanpak wordt periodiek besproken met de Raad van Toezicht.

In de vergadering van 7 april 2020 heeft de Raad van Toezicht besloten tot wisseling van accountant. Na een procedure van aanbesteding is Horlings Onderwijsaccountants aangewezen als de nieuwe accountant van OPOZ. In november 2020 heeft Horlings de interim-controle verricht.

8.6 Jaarlijkse zelfevaluatie Raad van Toezicht

Scholing en deskundigheidsbevordering heeft in 2020 plaatsgevonden door middel van door individuele Raad van Toezichtleden gevolgde modules bij onder andere het VTOI (branchevereniging voor Toezichthouders in het Onderwijs). Daarnaast heeft op 9 juli 2020 een evaluatiedag plaatsgevonden onder begeleiding van Saskia Borgers.

Tijdens de evaluatiedag op 9 juli 2020 zijn de volgende onderwerpen aan bod gekomen:

- Integriteit
- Taken toezichthouder
- Specifiek de rol als werkgever
- Strategische visie van de Raad
- Organisatie van de Raad

Naar aanleiding van deze evaluatiedag is een plan van aanpak opgesteld dat is besproken met het College van Bestuur in de RvT-vergadering van 6 oktober 2020. Dit plan van aanpak is verder uitgewerkt in de gezamenlijke cultuursessie met het College van Bestuur op 20 november 2020 ter professionalisering van de samenwerking tussen de Raad van Toezicht en het College van Bestuur. Onderdeel hiervan is de inrichting van de audit-, remuneratie- en onderwijskwaliteitscommissie die vanaf 2021 actief zijn.

8.7 Rooster van aftreden

Naam	Benoemd	Aftredend	Hernoembaar
Mw. M. van der Heijden	1 januari 2019	31 december 2022	Ja
Mw. C. Walther	1 mei 2019	30 april 2023	Ja
Dhr. Ö. Gölpinar	1 mei 2020	30 april 2024	Ja
Dhr. K. Gordijn	1 augustus 2017	31 juli 2021	Ja
Dhr. M. Oskam	1 januari 2019	31 december 2022	Ja

8.8 Onkosten RvT

Specificatie kosten RvT	2019	2020
Vergoeding RvT	21.187	21.746
Extern technisch voorzitter	7.260	7.260
Scholing / Professionalisering	2.576	12.487
Lidmaatschap VTOI	1.320	1.355
Overige kosten		575
Totaal	32.343	43.423

Lijst met afbeeldingen

Figuur 1.1: Organogram OPOZ	2
Tabel 2.1: Ontwikkeling leerlingaantal per school afgelopen 4 schooljaren	5
Tabel 1.2: Activiteiten gespecificeerd naar aantal en aantal deelnemers.....	12
Tabel 4.1: Personeelsbestand OPOZ peildatum 1-1-2020 en 31-12-2020.....	20
Tabel 4.2: Leeftijdsverdeling personeel, peildatum 31-12-2020	21
Tabel 4.2: Gemiddelde leeftijd personeel, peildatum 31-12-2020	21
Tabel 4.4: Verzuimcijfers 2018 - 2020	22
Tabel 4.5: Trend verzuimpercentage 2018-2020	22
Tabel 4.6: Verzuimpercentage naar leeftijdscategorie 2020	23
Tabel 4.7: Meldingsfrequentie naar leeftijdscategorie 2020	23
Tabel 4.8: Verzuimpercentage naar verzuimduur 2020.....	23
Tabel 4.9: Afgenomen ARBO diensten 2020	24
Tabel 4.10: Instroom medewerkers 2020	25
Tabel 4.11: Uitstroom medewerkers 2020	26
Tabel 4.12: Vertrekredenen uitgestroomde medewerkers 2020	26
Tabel 5.1: Cijfermatige onderbouwing verschil resultaat 2020 t.o.v. begroting 2020 en resultaat 2019.....	30
Tabel 5.2: Cijfermatige onderbouwing Rijksbijdrage OCW.....	31
Tabel 5.3: Cijfermatige onderbouwing personeelslasten.....	32
Tabel 5.4: Cijfermatige onderbouwing huisvestingslasten	35
Tabel 5.5: Cijfermatige onderbouwing overige instellingslasten	35
Tabel 5.6: Cijfermatige onderbouwing realisatie 2020 versus 2019	37
Tabel 5.7: Cijfermatige onderbouwing begroting 2021, realisatie 2020, begroting 2020 en realisatie 2019	40
Tabel 5.8: balans per 31 december 2020 versus 31 december 2019	44
Tabel 5.9: Eigen vermogen OPOZ per 31 december 2020	47
Tabel 5.10: Specificatie voorzieningen	48
Tabel 5.11: Kengetallen vermogensbeheer	50
Tabel 5.12: Kengetallen budgetbeheer	51
Figuur 7.1: Organogram OPOZ	62
Tabel 7.1: Ontwikkeling leerlingaantal OPOZ 2020 - 2025	64
Tabel 7.2: Exploitatie OPOZ 2020 - 2025.....	66
Tabel 7.3: Balans 2020 - 2025.....	67
Tabel 7.4: Financiële kengetallen 2020 - 2025.....	68
Tabel 7.5: Kasstroomoverzicht 2020 - 2025	71

Jaarrekening 2020

Stichting Openbaar
Primair Onderwijs
Zoetermeer

A. Balans per 31-12-2020 na resultaatbestemming

1	Activa	31-12-2020 EUR	31-12-2019 EUR
1.1	Vaste activa		
1.1.2	Materiële vaste activa	3.922.915	4.043.332
1.1.3	Financiële vaste activa	1.779.199	1.882.755
	<u>Totaal vaste activa</u>	<u>5.702.115</u>	<u>5.926.087</u>
1.2	Vlottende activa		
1.2.2	Vorderingen	1.720.145	1.549.656
1.2.3	Effecten	100.000	0
1.2.4	Liquide middelen	5.437.793	6.538.306
	<u>Totaal vlottende activa</u>	<u>7.257.939</u>	<u>8.087.962</u>
	<u>Totaal activa</u>	<u>12.960.053</u>	<u>14.014.050</u>
2	Passiva	31-12-2020 EUR	31-12-2019 EUR
2.1	Eigen vermogen	6.529.151	8.036.866
2.2	Voorzieningen	2.638.633	2.763.067
2.4	Kortlopende schulden	3.792.268	3.214.118
	<u>Totaal passiva</u>	<u>12.960.053</u>	<u>14.014.050</u>

B. Staat van baten en lasten over 2020

		2020 EUR	Begroting 2020 EUR	2019 EUR
3	Baten			
3.1	Rijksbijdragen OCW	30.188.408	28.904.563	28.812.214
3.2	Overige overheidsbijdragen	960.636	1.000.000	949.457
3.4	Baten werk i.o.v. derden			
3.5	Overige baten	343.203	433.509	457.830
	<u>Totaal baten</u>	<u>31.492.247</u>	<u>30.338.072</u>	<u>30.219.501</u>
4	Lasten			
4.1	Personeelslasten	27.775.024	25.477.471	23.776.837
4.2	Afschrijvingen	724.639	670.271	710.668
4.3	Huisvestingslasten	1.902.149	2.057.006	2.216.350
4.4	Overige lasten	2.596.302	2.281.987	2.507.804
	<u>Totaal lasten</u>	<u>32.998.115</u>	<u>30.486.735</u>	<u>29.211.659</u>
	Saldo baten en lasten	<u>-1.505.868</u>	<u>-148.663</u>	<u>1.007.841</u>
6	Financiële baten en lasten	<u>-1.847</u>	<u>7.585</u>	<u>11.450</u>
		-1.847	7.585	11.450
	<u>Resultaat</u>	<u>-1.507.715</u>	<u>-141.078</u>	<u>1.019.292</u>
	<u>Resultaat na belastingen</u>	<u>-1.507.715</u>	<u>-141.078</u>	<u>1.019.292</u>
	<u>Totaal resultaat</u>	<u>-1.507.715</u>	<u>-141.078</u>	<u>1.019.292</u>

C. Kasstroomoverzicht over 2020

	2020 EUR	2019 EUR
<u>Kasstroom uit operationele activiteiten</u>		
Saldo van baten en lasten	-1.505.868	1.007.841
Aanpassingen voor:		
- Afschrijvingen	724.639	710.668
- Mutaties voorzieningen	-124.435	633.646
- Koersresultaat FVA	0	0
- Ov mutaties eigen vermogen	0	0
	600.204	1.344.314
Veranderingen in vlottende middelen:		
- Voorraden		
- Vorderingen	-170.489	-336
- Kortlopende schulden	578.148	176.680
	407.659	176.344
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	-498.004	2.528.499
Ontvangen interest	-1.847	11.450
Betaalde interest	0	0
	-1.847	11.450
Totale kasstroom uit operationele activiteiten	-499.852	2.539.949
<u>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</u>		
Investerings in materiële vaste activa	-604.219	-1.147.169
Desinvesteringen in materiële vaste activa	0	0
Investerings in financiële vaste activa	-213.800	-62.000
Desinvesteringen in financiële vaste activa	217.356	207.061
	-600.663	-1.002.108
Totale kasstroom uit investeringsactiviteiten	-600.663	-1.002.108
<u>Kasstroom uit financieringsactiviteiten</u>		
Nieuw opgenomen leningen		
Aflossing langlopende schulden	-	0
Totale kasstroom uit financieringsactiviteiten	0	0
<u>Mutatie liquide middelen</u>	-1.100.514	1.537.841
Liquide middelen 1-1	6.538.306	5.000.465
Liquide middelen 31-12	5.437.793	6.538.306
Mutatie liquide middelen	-1.100.513	1.537.841

D. Grondslagen

1 Algemeen

Gegevens over de rechtspersoon

Naam: Stichting Openbaar Primair Onderwijs Zoetermeer

Rechtsvorm: Stichting

Vestigingsadres: Blauw-Roodlaan 156

Zetel: Zoetermeer

Kamer van Koophandel: 27256285

Activiteiten van het bevoegd gezag

In deze jaarrekening zijn de activiteiten van Stichting Openbaar Primair Onderwijs Zoetermeer en de onder deze rechtspersoon vallende scholen verantwoord. De activiteiten bestaan uit het verzorgen van onderwijs voor kinderen van 4 tot 12 jaar.

Continuïteit

Het eigen vermogen van Stichting OPOZ bedraagt per 31 december 2020 € 6.229.90 positief.

De in de onderhavige jaarrekening gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn dan ook gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit van de stichting.

Vergelijkende cijfers

Voor zover van toepassing zijn ter vergelijking de realisatiecijfers opgenomen van het voorgaande jaar, alsmede de cijfers van de meest recente, vastgestelde versie van de begroting van het verantwoordingsjaar. Als gevolg van aanpassing van de OCW taxonomie heeft op onderdelen een verschuiving van posten in de toelichting op de balans en de staat van baten en lasten plaatsgevonden. Dit heeft geen invloed op de balans, de staat van baten en lasten noch op omvang en samenstelling van vermogen en resultaat.

De vergelijkende cijfers zijn overeenkomstig aangepast.

Schattingswijziging

In de jaarrekening is een schattingswijziging doorgevoerd bij de berekening van de omvang van de voorziening voor jubileumgratificaties. De gehanteerde discontovoet is aangepast van 0,5% naar 0% (effect stijging voorziening van € 23.705), daarnaast zijn blijfkansen aangepast (effect € 58.619 lagere voorziening).

Schattingen

Bij het opstellen van de jaarrekening dient het bestuur, overeenkomstig algemeen geldenden grondslagen, bepaalde schattingen en veronderstellingen te doen die mede bepalend zijn voor de opgenomen bedragen. De feitelijke resultaten kunnen van deze schattingen afwijken.

Financiële instrumenten

De effecten opgenomen onder de financiële vaste activa en de vlottende activa, voor zover deze betrekking hebben op de handelsportefeuille of met betrekking tot eigen-vermogensinstrumenten buiten de handelsportefeuille, alsmede derivaten met een onderliggende beursgenoteerde waarde, worden gewaardeerd tegen de reële waarde. Alle overige in de balans opgenomen financiële instrumenten zijn gewaardeerd tegen de (geamortiseerde) kostprijs.

De reële waarde is het bedrag waarvoor een actief kan worden verhandeld of een passief kan worden afgewikkeld tussen ter zake goed geïnformeerde partijen, die tot een transactie bereid en onafhankelijk van elkaar zijn. Indien niet direct een betrouwbare reële waarde is aan te wijzen, wordt de reële waarde benaderd door deze af te leiden uit de reële waarde van bestanddelen of van een soortgelijk financieel instrument, of met behulp van waarderingmodellen en waarderingstechnieken. Hierbij wordt gebruikgemaakt van recente gelijksoortige 'at arm's length'-transacties, van de DCF-methode (contante waarde van kasstromen) en/of van optiewaarderingsmodellen, rekening houdend met specifieke omstandigheden.

Verbonden partijen

Als verbonden partij worden alle rechtspersonen aangemerkt waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij. Ook de statutaire directieleden, andere sleutelfunctionarissen in het management van Stichting Openbaar Primair Onderwijs Zoetermeer of de moedermaatschappij van Stichting OPOZ en nauwe verwanten zijn verbonden partijen.

2 Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Grondslagen voor de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de bepalingen opgenomen in de Ministeriële Richtlijn jaarverslaggeving onderwijs. Hierbij wordt aansluiting gezocht bij de bepalingen van Boek 2 titel 9 van het Burgerlijk Wetboek en de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving waaronder Richtlijn 660 Onderwijsinstellingen.

De algemene grondslag voor de waardering van activa en passiva, alsmede voor de bepaling van het resultaat, is de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Voor zover niet anders vermeld worden de activa en passiva gewaardeerd tegen nominale waarde.

Het resultaat wordt bepaald als verschil tussen de baten en allen hiermee verbonden, aan het verslagjaar toe te rekenen lasten.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

De in de jaarrekening opgenomen bedragen luiden in hele euro's.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele restwaarde.

Investeringsubsidies

Verkregen investeringsubsidies t.b.v. van de aanschaf van materiële vaste activa worden in mindering gebracht op de investeringen.

Eigendom

Schoolgebouwen, waarvan het juridisch eigendom berust bij de stichting en het economisch eigendom bij de gemeente, zijn niet in de balans opgenomen. Eventuele bruikleenscholen zijn eveneens niet verwerkt.

Financiële vaste activa

De obligaties worden opgenomen tegen de geamortiseerde kostprijs. Obligaties die binnen een jaar aflopen, zijn opgenomen onder de kortlopende vorderingen. De waarderingsgrondslagen van de overige effecten opgenomen onder de financiële vaste activa zijn gelijk aan de waarderingsgrondslagen voor de effecten onder de vlottende activa. Daarom wordt hiervoor verwezen naar de paragraaf Effecten.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen en overlopende passiva worden bij de eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde.

De vorderingen en overlopende activa hebben een looptijd korter dan een jaar, tenzij dit bij de toelichting op de balans anders is aangegeven.

Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Overige Effecten

Effecten worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde en zijn voor waardering na eerste verwerking onder te verdelen in effecten die onderdeel zijn van de handelsportefeuille en effecten die geen onderdeel zijn van de handelsportefeuille, zijnde eigen-vermogensinstrumenten of obligaties.

Effecten die onderdeel zijn van de handelsportefeuille worden, na eerste verwerking, gewaardeerd tegen reële waarde. Waardeveranderingen worden rechtstreeks in de winst-en-verliesrekening verwerkt.

De onder de effecten opgenomen investeringen in eigen-vermogensinstrumenten, die geen onderdeel zijn van de handelsportefeuille en die niet beursgenoteerd zijn, worden gewaardeerd tegen kostprijs. Indien sprake is van een bijzondere waardevermindering vindt waardering plaats tegen deze lagere waarde; afwaardering vindt plaats ten laste van de winst-en-verliesrekening. Indien van een dergelijk individueel effect de reële waarde onder de kostprijs komt, wordt de waardevermindering direct verwerkt ten laste van de winst-en-verliesrekening. De onder de effecten opgenomen investeringen in eigen-vermogensinstrumenten, die geen onderdeel zijn van de handelsportefeuille en die beursgenoteerd zijn, worden gewaardeerd tegen reële waarde met ongerealiseerde waardeveranderingen via de herwaarderingsreserve.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Liquide middelen die niet ter directe beschikking staan worden verwerkt onder de vorderingen. Liquide middelen die gedurende langer dan 12 maanden niet ter directe beschikking staan worden verwerkt onder de financiële vaste activa.

Algemene reserve publiek

Deze post betreft de niet-gebonden reserve die voortkomt uit de door (semi-)overheidsinstellingen gefinancierde activiteiten.

De algemene reserve vormt een buffer ter waarborging van de continuïteit van Stichting Openbaar Primair Onderwijs Zoetermeer.

Deze wordt opgebouwd uit de resultaatbestemming van overschotten welke ontstaan uit het verschil tussen de toegerekende baten en werkelijk gemaakte lasten. In geval van een tekort wordt dit resultaat ten laste van de algemene reserve gebracht.

Bestemmingsreserves (publiek en privaat)

Hieronder opgenomen publieke en private reserves zijn bedoeld voor specifieke toekomstige uitgaven die uit de huidige beschikbare middelen gedekt moeten worden. Per bestemmingsreserve is aangegeven of deze is opgebouwd uit privaatrechtelijke dan wel publiekrechtelijke middelen.

Aan de bestemmingsreserves ligt een plan ten grondslag waarin is opgenomen welke uitgaven ten laste van de reserve komen, een inschatting van het totaal aan uitgaven en een inschatting in welk jaar de uitgaven zullen worden gedaan.

Bestemmingsreserve nabetaling CAO

Deze reserve is gevormd voor de in 2020 ontvangen bekostiging, welke bekostiging in 2020 wordt aangewend voor nabetalingen vanuit de medio december 2020 afgesloten CAO primair onderwijs. De nabetalingen vinden plaats in februari 2020. De bestemmingsreserve is gevormd omdat er een mismatch is in inkomsten en uitgaven in jaar van verantwoorden.

Bestemmingsfonds Ouderbijdrage

Het bestemmingsfonds ouderbijdrage is gevormd uit van ouders van leerlingen ontvangen bijdrage ten behoeve van sociale, culturele en sportieve activiteiten. Aan het fonds wordt toegevoegd of onttrokken het per kalenderjaar ontvangen saldo van de ontvangen bijdrage minus de kosten van de activiteiten die hiermee gedekt worden. De berekening vindt per school plaats.

Voorzieningen

De voorzieningen worden gevormd voor verplichtingen die op balansdatum bestaan waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is, waarvan de hoogte redelijkerwijs geschat kan worden en voor zover deze verplichtingen niet op activa in mindering zijn gebracht.

Eveneens worden voorzieningen gevormd voor verliezen die naar waarschijnlijkheid in de toekomst zullen worden geboekt maar die voortkomen uit risico's die op balansdatum aanwezig zijn. Voorzieningen kunnen worden gevormd ter egalisatie van kosten waarbij een deel van de in de toekomst te verwachten uitgaven zijn oorsprong heeft voor balansdatum.

Voorziening groot onderhoud

De voorziening voor de gelijkmatige verdeling van onderhoudslasten gebouwen wordt bepaald op basis van te verwachten kosten over een reeds van jaren op basis van een onderhoudsplan. De voorziening wordt lineair opgebouwd. De voorziening wordt gewaardeerd tegen nominale waarde. Het uitgevoerde onderhoud wordt ten laste van deze voorziening gebracht.

In afwijking van hoofdstuk 212 Materiële vaste activa, paragraaf 4, alinea 451, van de richtlijnen is het voor onderwijsinstellingen voor de boekjaren 2019 en 2020 toegestaan de jaarlijkse toevoegingen aan de voorziening groot onderhoud te bepalen op basis van het voorgenomen groot onderhoud gedurende de gehele planperiode van het groot onderhoud op het niveau van het onderwijspand gedeeld door het aantal jaren waaruit deze planperiode bestaat, voor zover deze methode reeds in 2017 werd toegepast en indien is gewaarborgd dat de voorziening groot onderhoud gedurende de planperiode niet op enig moment negatief wordt. Wij maken gebruik van deze tijdelijke regeling.

Voorziening ambtsjubileum

Op basis van Richtlijn 271 van de Raad van de Jaarverslaggeving is een voorziening opgenomen voor verplichtingen uit hoofde van toekomstige uitkeringen bij ambtsjubilea van personeelsleden. De voorziening is opgenomen tegen contante waarde van de toekomstige uitbetalingen en is afhankelijk van de ingeschatte blijfkans, gemiddelde salarisstijging en disconteringsvoet (0,0 %). De werkelijke jubilea-uitkeringen worden ten laste van deze voorziening gebracht.

Voorziening langdurig zieken

De voorziening langdurig zieken is gevormd ter dekking van de in de toekomst voor rekening van OPOZ komende (loon)kosten voor personeelsleden die door ziekte niet meer zullen terugkeren. De voorziening is opgenomen tegen nominale waarde.

Voorziening werkloosheidsbijdragen

De voorziening werkloosheidsbijdragen wordt gevormd ter dekking van de lasten van de aan OPOZ door het Rijk in rekening te brengen kosten van uitgekeerde werkloosheidsuitkeringen. De voorziening is opgenomen tegen nominale waarde.

Voorziening WGA

De voorziening WGA is gevormd voor verplichtingen die OPOZ heeft ten aanzien van toekomstige betalingen voor personeelsleden die een arbeidsongeschikt zijn en waarvan OPOZ de kosten niet via een verzekering vergoed krijgt. De voorziening is opgenomen tegen nominale waarde.

Kortlopende schulden

Dit betreffen schulden met een op balansdatum resterende looptijd van ten hoogste één jaar. Kortlopende schulden worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. De reële waarde plus geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde van de schuld.

Overlopende passiva

De overlopende passiva betreffen vooruit ontvangen bedragen die aan de opvolgende periode worden toegerekend en nog te betalen bedragen, voor zover deze niet onder de kortlopende schulden zijn te plaatsen.

3 Grondslagen voor bepaling van het resultaat

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als een verschil tussen de baten en de hiermee verbonden, aan het boekjaar toe te rekenen lasten. De baten en lasten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Rijksbijdragen

Onder de Rijksbijdragen OCW/EZ worden de vergoedingen voor de exploitatie opgenomen verstrekt door het Ministerie OCW/EZ. Tevens worden hier verantwoord de door het samenwerkingsverband ontvangen doorbetalingen van de Rijksbijdrage.

De ontvangen (normatieve) rijksbijdrage en de niet geoormerkte OCW-subsidies (vrij besteedbare doelsubsidies zonder verrekeningsclausule) worden in het jaar waarop de toekenningen betrekking hebben volledig verwerkt als bate in de de staat van baten en lasten.

Geoormerkte OCW subsidies met een vrij besteedbaar overschot (doelsubsidies waarbij het overschot geen verrekeningsclausule heeft) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord naar rato van de voortgang van de gesubsideerde activiteiten. Het deel van de subsidies waarvoor nog geen activiteiten zijn verricht per balansdatum, worden verantwoord onder de overlopende passiva.

Geoormerkte OCW subsidies met een verrekeningsclausule worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord in het jaar waarin de gesubsideerde lasten komen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de overlopende passiva zolang de bestedingstermijn niet is verlopen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de kortlopende schulden zodra de bestedingstermijn is verlopen op balansdatum.

Overige overheidsbijdragen

Onder de overige overheidsbijdragen worden de vergoedingen opgenomen verstrekt door gemeente, provincie of andere overheidsinstellingen. De overige overheidsbijdragen worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Overige baten

Onder de overige baten worden de vergoedingen opgenomen die niet verstrekt zijn door het Ministerie van OCW/EZ, gemeenten, provincie of andere overheidsinstellingen. De overige baten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Personele lasten

Onder de personele lasten worden de lasten opgenomen van de personeelsleden die in dienst zijn van de rechtspersoon, alsmede de overige personele lasten die betrekking hebben op onder andere het inhuren van extra personeel, scholingskosten en bedrijfsgezondheidszorg.

Periodiek betaalbare beloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de winst-en-verliesrekening voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit.

Pensioenen

Stichting Openbaar Primair Onderwijs Zoetermeer heeft voor haar werknemers een toegezegde pensioenregeling.

Hiervoor in aanmerking komen de werknemers die op de pensioengerechtigde leeftijd recht hebben op een pensioen dat is gebaseerd op het gemiddeld verdiende loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd.

De verplichtingen, welke voortvloeien uit deze rechten van haar personeel, zijn ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds ABP. Aan het ABP worden premies betaald waarvan een deel door de werkgever en een deel door de werknemer wordt betaald.

De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat.

Per 31 december 2020 heeft dit pensioenfonds een dekkingsgraad van 93,2%. De pensioenverplichting wordt gewaardeerd volgens de "verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering". In deze benadering wordt de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie als last in de staat van baten en lasten verantwoord. Er bestaat geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bedragen in het geval van een tekort bij het ABP, anders dan het effect van hogere premies. Daarom zijn alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar verantwoord in de jaarrekening.

Afschrijvingen

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van gereedheid voor ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Over terreinen en vastgoedbeleggingen wordt niet afgeschreven.

Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de toekomstige gebruiksduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast.

Boekwinsten en -verliezen uit de incidentele verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Overige lasten

De overige lasten hebben betrekking op uitgaven die voortvloeien uit aangegane afspraken dan wel noodzakelijk zijn voor het geven van onderwijs en worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Financieel resultaat

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

Financiële instrumenten en risicobeheersing

Algemeen

De in deze toelichting opgenomen gegevens verschaffen informatie die behulpzaam is bij het schatten van de omvang van risico's die verbonden zijn aan zowel de in de balans opgenomen als de niet in de balans opgenomen financiële instrumenten. De primaire financiële instrumenten van het bestuur, anders dan derivaten, dienen ter financiering van de operationele activiteiten van het bestuur of vloeien direct uit deze activiteiten voort. Het beleid van het bestuur is om niet te handelen in financiële instrumenten voor speculatieve doeleinden. De belangrijkste risico's uit hoofde van de financiële instrumenten van het bestuur zijn het kredietrisico, het liquiditeitsrisico, het kasstroomrisico en renterisico.

Marktrisico

De instelling is werkzaam in Nederland. Het valutarisico is daarmee nihil.

De instelling loopt geen prijsrisico's.

De instelling loopt renterisico over de rentedragende vorderingen en rentedragende schulden.

Kredietrisico

De instelling heeft geen significante concentraties van kredietrisico.

Liquiditeitsrisico

Het bestuur heeft een treasurystatuut opgesteld waarin zij haar beleid omtrent liquiditeit heeft uiteengezet. Door tussentijdse monitoring en eventuele bijsturing worden liquiditeitsrisico's beheerst. De instelling maakt gebruik van meerdere banken om over meerdere kredietfaciliteiten te kunnen beschikken. Voor zover noodzakelijk, worden nadere zekerheden verstrekt aan de bank voor beschikbare kredietfaciliteiten.

Liquide middelen, vorderingen en kortlopende schulden

Gezien de korte looptijd van deze instrumenten benadert de boekwaarde de reële waarde.

4 Grondslagen voor het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Bij deze methode wordt het nettoresultaat aangepast voor posten van de winst- en verliesrekening die geen invloed hebben op ontvangsten en uitgaven in het verslagjaar, mutaties in de balansposten en posten van de winst- en verliesrekening waarvan de ontvangsten en uitgaven niet worden beschouwd als behorende tot de operationele activiteiten.

De liquiditeitspositie in het kasstroomoverzicht bestaat uit liquide middelen onder aftrek van gerealiseerde bankkredieten. In het kasstroomoverzicht wordt onderscheid gemaakt tussen operationele, investerings- en financieringsactiviteiten.

De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen en vlottende effecten. Effecten worden als liquide gezien indien deze als vlottend actief worden verantwoord.

Transacties waarbij geen ruil van geldmiddelen plaatsvindt, waaronder financial leasing, worden niet in het kasstroomoverzicht opgenomen. De betaling van leasetermijnen is opgenomen onder de operationele activiteiten.

E. Toelichting op de balans en de staat van baten en lasten

1 Activa

1.1 Vaste activa

1.1.2 Materiële vaste activa

	1.1.2.1 Gebouwen	1.1.2.3 Inventaris en apparatuur	1.1.2.4 Overige materiele vaste activa	Totaal materiële vaste activa
Aanschafprijs 1-1-2020	0	8.025.665	2.334.367	10.360.032
Afschrijving cum. 1-1-2020	0	4.568.866	1.747.834	6.316.700
Boekwaarde 1-1-2020	0	3.456.799	586.533	4.043.332
Investerings 2020	132.187	408.790	63.246	604.223
Desinvesteringen 2020	0	0	0	0
Afschrijvingen 2020	7.668	587.457	129.514	724.639
Aanschafprijs 31-12-2020	132.187	8.434.455	2.397.612	10.964.254
Afschrijving cumulatief 31-12-2020	7.668	5.156.323	1.877.348	7.041.339
Boekwaarde 31-12-2020	124.519	3.278.132	520.264	3.922.915

Toelichting:

Onder inventaris en apparatuur vallen de posten meubilair, inventaris en ICT middelen.

Duurzame goederen worden geactiveerd bij een aanschafwaarde boven EUR 500,-.

De volgende afschrijvingstermijnen zijn gehanteerd:

- Meubilair	10-20 jaar
- Inventaris	5 -10 jaar
- ICT	3 - 5 jaar
- Leermiddelen	8 jaar
- Overige materiële vaste activa	10 jaar

1.1.3 Financiële vaste activa

	Boekwaarde 1-1-2020	Investerings en verstrekke leningen	Desinveste- ringen en afgeloste leningen	Boekwaarde per 31 december 2020	Opgenomen onder kortlopende effecten	Balanswaarde per 31 december 2020
	EUR	EUR	EUR	EUR		
1.1.3.7 Effecten	1.882.756	213.800	217.356	1.879.200	100.000	1.779.200
Totaal financiële vaste activa	1.882.756	213.800	217.356	1.879.200	100.000	1.779.200

De effecten bestaan volledig uit obligaties. In 2020 is er voor € 213.800,- aan obligaties aangekocht en voor € 212.522,-. Verder heeft agio-afschrijving plaatsgevonden van € 4.834. De looptijd van de obligaties ligt tussen de 2 en 8 jaar.

De koerswaarde van de obligaties (inclusief het kortlopend deel) bedroeg per 31 december 2020 € 1.965.237,- (per 31 december 2020 € 1.959.283,-)

1.1.3.7.2 Nederlandse staatsobligaties	202.464		310	202.154	0	202.154
1.1.3.7.3. Overige obligaties	1.680.292	213.800	217.046	1.677.046	100.000	1.577.046
	1.882.756	213.800	217.356	1.879.200	100.000	1.779.200

1.2 Vlottende activa**1.2.2 Vorderingen**

	31-12-2020 EUR	31-12-2019 EUR
1.2.2.1 Debiteuren	2.382	12.675
1.2.2.2 Kortlopende vorderingen op OCW/EZ	1.439.117	1.283.471
1.2.2.3 Gemeenten	-	32
1.2.2.10 Overige vorderingen	11.044	2.073
1.2.2.11 Belastingen en premies sociale verzekeringen	-	-
1.2.2.12 Vooruitbetaalde kosten	266.871	242.162
1.2.2.13 Verstrekte voorschotten	731	1.351-
1.2.2.14 Te ontvangen interest	-	10.595
1.2.2.16 Af: Voorzieningen wegens oninbaarheid	-	-
Totaal vorderingen	1.720.145	1.549.656

1.2.3 Effecten

	31-12-2020 EUR	31-12-2019 EUR
Kortlopend deel obligatieportefeuille	100.000	-
	100.000	-

1.2.4 Liquide middelen

	31-12-2020 EUR	31-12-2019 EUR
1.2.4.1 Kasmiddelen	407	416
1.2.4.2 Tegoeden op bankrekeningen	5.437.386	6.537.890
		0
Totaal liquide middelen	5.437.793	6.538.306

In het kasstroomoverzicht is de mutatie in liquide middelen uiteengezet. De liquide middelen staan ter vrije beschikking van het bestuur.

2	Passiva		
2.1	Eigen vermogen		
2.1.1	Groepsvermogen		
		31-12-2020 EUR	31-12-2019 EUR
2.1.1.1	Algemene reserve		
	Begin boekjaar	7.175.775	7.017.574
	Resultaat	-723.621	158.201
	Overige mutaties		
	Eind boekjaar	6.452.154	7.175.775
2.1.1.2	Bestemmingsreserve publiek		
		31-12-2020 EUR	31-12-2019 EUR
	Bestemmingsreserve Nabetalings CAO		
	Begin boekjaar	861.091	0
	Resultaat	-861.091	861.091
	Overige mutaties		
	Eind boekjaar	0	861.091
		31-12-2020 EUR	31-12-2019 EUR
	Bestemmingsfondsen ouderbijdragen		
	Begin boekjaar	0	
	Resultaat	76.997	
	Overige mutaties		0
	Eind boekjaar	76.997	0
2.1.1	Totaal eigen vermogen	6.529.151	8.036.866

Specificatie bestemmingsreserve ouderbijdragen per school

Stand per 31-12-2020

16CC	De Watersnip	3.655
16GD01	IKC Klimboom (A.M.G. Schmidt)	10.048
16HN	De Tjalk	5.831
16KB01	De Springplank (vh Segwaert)	4.929
16KB02	De Triangel	4.338
16ND	De Baanbreker	8.660
19KH	De Vuurtoren	1.144
24CP01	De Waterlelie	1.536
24CP02	De Edelsteen	11.285
27MG	De Trinoom	2.052
28AL01	Florence Nightingale	2.663
28AL02	Da Vinci	20.855
		76.997

2.2 Voorzieningen

2.2.1 Personele voorzieningen

	2.2.1.3	2.2.1.4	2.2.1.5	2.2.1.6	2.2.1
	Voorziening eigen risico	Voorziening jubilea	Voorziening werkeloos-	Voorziening langdurig zieken	Personele voorzieningen
Stand per 1-1-2020	123.351	458.185	0	72.758	654.293
Dotaties 2020	0	27.621	13.316	52.095	93.032
Onttrekking 2020	123.351	29.022	0	57.249	209.622
Vrijval 2020					
Saldo 31-12-2020	0	456.784	13.316	67.604	537.704
Kortlopend deel < 1 jaar	0	40.313	13.316	67.604	121.233
1<>5 jaar	0	153.979	0	0	153.979
Langlopend deel > 1 jaar	0	262.492	0	0	262.492
	0	456.784	13.316	67.604	537.704

2.2.3 Onderhoudsvoorzieningen

	2.2.3 Voorziening	Totaal
Stand per 1-1-2020	2.108.774	2.763.067
Dotaties 2020	410.000	503.032
Onttrekking 2020	417.845	627.466
Vrijval 2020	0	0
Saldo 31-12-2020	2.100.929	2.638.633
Kortlopend deel < 1 jaar	444.430	565.663
1<>5 jaar	944.159	1.098.138
Langlopend deel > 1 jaar	712.340	974.832
	2.100.929	2.638.633

2.4	Kortlopende schulden	31-12-2020	31-12-2019
		EUR	EUR
2.4.6	Schulden aan gemeenten	463.952	569.183
2.4.7	Vooruitgefactureerde termijnen		0
2.4.8	Crediteuren	425.488	279.593
2.4.9	Belastingen en premies sociale verzekeringen		
	Loonheffing	1.158.967	952.053
	Premie sociale verzekeringen VF	2.235	2.866
	Premie sociale verzekeringen PF	65.365	54.614
		1.226.566	1.009.532
2.4.10	Schulden terzake van pensioenen	337.025	306.110
2.4.12	Overige kortlopende schulden		
	Salarissen	18.079	11.239
	Overige schulden	158.560	151.870
		176.640	163.110
2.4.14	Vooruitontvangen subsidies OCW	257.668	110.366
2.4.16	Vooruitontvangen bedragen	42.113	3.889
2.4.17	Vakantiegeld en vakantiedagen	862.818	772.336
	Totaal kortlopende schulden	3.792.268	3.214.118

Toelichting:

Niet uit de balans blijvende rechten en plichten

Stichting Openbaar Primair Onderwijs Zoetermeer heeft een huurcontract afgesloten voor het kantoorpand aan de Blauwroodlaan 156 te Zoetermeer. De overeenkomst heeft een looptijd tot en met 2023 met een jaarlijkse verplichting van circa € 30.000.

Schoonmaakcontract met Effectief

OPOZ heeft in 2020 een nieuwe Europese aanbesteding opgestart voor de schoonmaak. Per 1 december 2020 is Effectief gecontracteerd voor de schoonmaak van de scholen en het bestuursbureau van OPOZ. Het schoonmaakcontract is ingegaan per 1 december 2020. De overeenkomst loopt t/m 30 november 2023 met een optie tot verlenging van drie keer een jaar t/m uiterlijk 30 november 2026. Waarde van het contract € 372.000 per jaar exclusief btw.

Multifunctionals ARP

OPOZ heeft in 2020 een nieuwe Europese aanbesteding opgestart voor de Multifunctionals. Per 1 januari 2021 is ARP gecontracteerd voor het beschikbaar stellen voor de multifunctionals op de scholen en het bestuursbureau. De overeenkomst loopt t/m 31 december 2025 met een optie tot verlenging van twee keer een jaar t/m uiterlijk 31 december 2027. Waarde van het contract € 213.000 voor 60 maanden excl. btw.

Leermiddelen en kantoorartikelen

Per 1 januari 2021 is Heutink middels een Europese aanbesteding gecontracteerd voor het leveren van lesmethoden, licenties, kantoorartikelen (school-, kantoor- en creativiteitsmateriaal). Verder kantoor- (inclusief kopieerpapier) en leerlinggebonden verbruiksartikelen met uitzondering van toners en cartridges) en ontwikkelingsmateriaal. De overeenkomst loopt t/m 31 december 2024 met een optie tot verlenging van twee keer een jaar t/m uiterlijk 31 december 2026. (op basis van jaarlijkse bestelling).

School- en kantoormeubilair

Per 1 januari 2021 heeft OPOZ voor school- en kantoormeubilair drie leveranciers gecontracteerd middels een Europese aanbesteding; Eromesmarko, Heutink en Schilte & Zonen. Opdrachten onder de af te sluiten overeenkomst worden aan één van de drie opdrachtnemers gegund middels mini-tenders. Per opdracht (van minimaal € 20.000,- excl. BTW) wordt onder deze opdrachtnemers een mini-tender georganiseerd. Opdrachten onder de € 20.000,- excl. BTW mogen rechtstreeks aan één van de drie opdrachtnemers gegund worden. De overeenkomsten lopen t/m 31 december 2024 met een optie tot verlenging van vier keer een jaar t/m uiterlijk 31 december 2028. (per opdracht > € 20.000 wordt een minicompetitie gestart).

ICT Hardware

Per 1 januari 2021 heeft OPOZ voor ICT Hardware middels een Europese Aanbesteding (aanschaf van laptops, desktops, monitoren, iPads, Chromebooks en overige hardware) drie leveranciers gecontracteerd; Central Point Nijmegen BV, Unilogic BV en ARP Nederland BV. Een of twee keer per jaar wordt onder deze opdrachtnemers op basis van geactualiseerde specificaties een mini-tender georganiseerd voor de levering van ICT-Hardware voor het betreffende (half)jaar. De overeenkomsten lopen t/m 31 december 2023 met een optie tot verlenging van drie keer een jaar t/m uiterlijk 31 december 2026. (op basis van vraagbehoefte wordt 2 x per jaar een minicompetitie gestart).

IJK: administratieve dienstverlening.

Voor de dienstverlening financiële administratie, personeels- en salarisadministratie en levering van een ERP-systeem heeft OPOZ een contract afgesloten voor 1 jaar voor kalenderjaar 2021 en dit contract eindigt van rechtswege op 31 december 2021 (€ 190.000 per jaar excl. Btw).

Accountantscontrole

Voor de jaarrekeningcontrole 2020 en 2021 heeft OPOZ een contract voor twee jaar afgesloten met Horlings (€ 24.000 per jaar excl. Btw).

Toelichting behorende tot de staat van baten en lasten

3 Baten

3.1 Rijksbijdragen

	2020 EUR	Begroting 2020 EUR	2019 EUR
3.1.1 Rijksbijdrage OCW/EZ	27.323.319	26.220.569	25.980.876
3.1.2 Overige subsidies OCW	1.370.572	1.210.269	1.379.102
3.1.3 Inkomensoverdrachten van rijksbijdragen	1.494.516	1.473.725	1.452.236
Totaal rijksbijdragen OCW	30.188.408	28.904.563	28.812.214

3.1.1 Toelichting Rijksbijdrage OCW/EZ

	2020 EUR	Begroting 2020 EUR	2019 EUR
3.1.1.1 Rijksbijdragen OCW			
Personele lumpsum	18.459.935	17.633.542	17.829.407
Materiële instandhouding	3.615.592	3.476.135	3.582.611
Personeels- en arbeidsmarktbeleid	3.948.529	3.954.118	3.617.091
Aanvullende bek. Onderwijsachterstandenbeleid	1.284.864	1.156.774	488.765
Bijzondere en aanvullende bekostiging PO	14.399	-	463.001
	27.323.319	26.220.569	25.980.876

3.1.2 Overige subsidies OCW

	2020 EUR	2020 EUR	2020 EUR
3.1.2.1 Overige subsidies OCW			
Subsidie voor studieverlof	32.147	15.518	41.619
Subsidie zij-instromers	104.167	50.000	20.833
Subsidie Inhaal en ondersteuningsprogramma	69.791	-	-
Prestatiebox primair onderwijs	951.827	924.751	907.285
Bekostiging impulsgebieden	-	-	237.717
Bijz. bekostiging asielzoekers kinder 2e jaar	23.010	30.000	32.934
Bijzonder bekostiging asielzoekers of vreemdeling	173.952	150.000	138.713
Niet geoormerkte subsidies materieel ministerie	15.680	40.000	-
	1.370.572	1.210.269	1.379.102

3.1.3 Inkomensoverdrachten van rijksbijdragen

	2020 EUR	2020 EUR	2020 EUR
3.1.3.3 Ontvangen doorbetalingen rijksbijdrage SWV			
Bijdragen passend onderwijs	1.494.516	1.473.725	1.452.236
	1.494.516	1.473.725	1.452.236

3.2.2 Overige overheidsbijdragen- en subsidies

	2020 EUR	2020 EUR	2020 EUR
Vergoeding gemeente	944.560	1.000.000	942.791
Overige overheidsbijdragen	16.076	0	6.667
Totaal	960.636	1.000.000	949.457

3.5 Overige baten

	2020 EUR	2020 EUR	2020 EUR
3.5.1 Baten medegebruik	97.857	98.450	99.543
3.5.4 Sponsoring	-	800	6.227
3.5.5 Ouderbijdragen	111.177	284.159	279.105
3.5.10 Overige	134.169	50.100	72.954
Totaal overige baten	343.203	433.509	457.830

4 Lasten

4.1 Personeelslasten

4.1.1 Lonen, salarissen, sociale lasten en pensioenlasten

	2020 EUR	Begroting 2020 EUR	2019 EUR
4.1.1.1 Brutolonen en salarissen	20.019.324	18.054.493	16.845.076
4.1.1.2 Sociale lasten	2.816.489	2.513.816	2.392.143
4.1.1.3 Premies participatiefonds	722.816	655.541	630.629
4.1.1.4 Premies vervangingsfonds	22.622	33.011	33.111
4.1.1.5 Pensioenpremies	2.812.647	2.649.397	2.625.009
Totaal	26.393.898	23.906.258	22.525.969

4.1.2 Overige personele lasten

4.1.2.1 Dotaties personele voorzieningen	-87.567	80.000	225.522
4.1.2.2 Personeel niet in loondienst	659.077	536.241	138.340
4.1.2.3 Overig	1.096.744	1.154.972	1.143.240
Totaal	1.668.253	1.771.213	1.507.101

4.1.3 Af: Ontvangen vergoedingen

4.1.3.3 Uitkeringen die de personele last	-287.127	-200.000	-256.233
	-287.127	-200.000	-256.233

Totaal personeelslasten 27.775.024 25.477.471 23.776.837

Onder personeel niet in loondienst zijn opgenomen de kosten voor de inhuur van personeel voor passend onderwijs en de inhuur van onderwijsadviseurs.

4.1.2.1 Dotaties personele voorzieningen

	2020 EUR	Begroting 2020 EUR	2019 EUR
- voorziening jubilea	27.621	30.000	29.413
- voorziening langdurig zieken	5.154-	25.000	72.758
- voorziening werkloosheidsbijdragen	13.316	25.000	-
- voorziening Eigen risico WGA	123.351-	-	123.351
Totaal	87.567-	80.000	225.522

4.1.2.3 Overige personele lasten

	2020 EUR	Begroting 2020 EUR	2019 EUR
WKR forfaitaire ruimte	93.850	4.129	72.549
Reiskosten woon-werk	71.480	54.320	62.186
Dienstreizen/Kilometervergoeding	1.850	10.000	12.844
Onkostenvergoeding	3.480	-	1.595
Wervingskosten	14.949	100.000	106.523
Schoolmaatschappelijk werk (jeugdformaat)	88.888	-	99.050
Schoolbegeleidingsdienst Onderwijs advies	109.375	276.500	111.075
Kantinekosten	35.128	22.108	35.549
(Na) scholing en cursussen	354.279	334.852	348.710
Opleiden in de school - zij-instroom	69.845	42.000	58.118
Reis en verblijf	176	12.425	493
Bedrijfsarts/Arbo	173.406	175.000	144.469
Overige personele kosten	80.039	123.638	90.078
	1.096.744	1.154.972	1.143.240

Onder de overige personele kosten zijn ondermeer kosten voor werving van personeel opgenomen.

Aantal personeelsleden

Over 2020 waren er gemiddeld 385 werkzame FTE's in dienst ten opzichte van 380 gemiddeld over 2019.

Toelichting naar functie niveau	2020	2019
Directie	28,3	28,3
Onderwijzend personeel	303,4	287,2
Onderwijs ondersteunend personeel	52,3	48,3
	384,0	363,8

4.2 Afschrijvingen

	2020 EUR	Begroting 2020 EUR	2019 EUR
4.2.2 Materiële vaste activa	724.639	670.271	710.668
Totaal afschrijvingen	724.639	670.271	710.668

4.2.2 Toelichting afschrijvingslasten

Afschrijvingskosten gebouwen en terreinen	7.668	0	0
Afschrijvingskosten inventaris en apparaten	14.302	12.542	11.283
Afschrijvingskosten machines en installaties	6.308	6.163	7.396
Afschrijvingskosten meubilair	180.700	178.804	182.214
Afschrijving ICT	386.146	342.339	375.475
Afschrijving leermethoden	127.487	128.396	132.070
Afschrijvingslasten overige materiële vaste activa	2.027	2.027	2.229
	724.639	670.271	710.668

4.3 Huisvestingslasten

	2020 EUR	Begroting 2020 EUR	2019 EUR
4.3.1 Kosten Medegebruik	499.462	300.000	493.276
4.3.3 Onderhoud	97.657	159.570	124.259
4.3.4 Energie en water	306.540	255.000	303.575
4.3.5 Schoonmaakkosten	518.111	481.951	474.277
4.3.6 Belastingen en heffingen	52.970	40.485	53.067
4.3.7 Dotatie onderhoudsvoorziening	410.000	750.000	750.000
4.3.8 Overige huisvestingslasten	17.408	70.000	17.896
Totaal huisvestingslasten	1.902.149	2.057.006	2.216.350

4.4 Overige lasten

	2020 EUR	Begroting 2020 EUR	2019 EUR
4.4.1 Administratie- en beheerslasten	778.374	402.704	481.644
4.4.2 Inventaris en apparatuur	677.867	472.846	560.315
4.4.3 Leer- en hulpmiddelen	468.406	442.637	514.222
4.4.4 Dotatie overige voorzieningen			
4.4.5 Overige	671.656	963.800	951.623
Totaal overige instellingslasten	2.596.302	2.281.987	2.507.804

Toelichting administratie- en beheerslasten

	2020 EUR	Begroting 2020 EUR	2019 EUR
Kosten administratiekantoor	258.018	210.000	245.510
Accountantskosten	40.091	19.000	39.059
Deskundigheidsadvies	25.883	-	16.105
Telefonie/internet kosten scholen	40.659	28.105	16.161
Portikosten	4.750	6.250	2.677
Drukwerk	4.821	5.000	5.550
Kantoorbenodigdheden	5.541	7.709	4.478
RvT	43.423	30.000	32.344
Advieskosten	243.429	-	-
PR en marketing	80.256	45.740	33.072
Beheer en bestuur	31.258	50.000	86.354
Overige administratiekosten	243	900	333
	778.374	402.704	-
	481.644		

De accountantskosten zijn als volgt te specificeren:

	2020 EUR	Begroting 2020 EUR	2019 EUR
Onderzoek jaarrekening			
Controle jaarrekening 2019	2.602		
Controle jaarrekening 2020	28.801	19.000	29.650
Andere controleopdrachten	7.865		8.935
Fiscale adviesdiensten			
Andere niet-controle-diensten	823		474
	40.091	19.000	39.059

In 2020 is van accountantsorganisatie gewisseld. De andere controle-opdrachten betreffen subsidieverantwoordingen over meerdere jaren.

4.4.2 Toelichting Inventaris en apparatuur

	2020 EUR	Begroting 2020 EUR	2019 EUR
Aanschaf klein inventaris	15.047	20.000	14.679
ICT Hardware	35.800	20.119	4.268
ICT Software en licenties	311.654	151.500	135.945
ICT licentiekosten	-	-	45.717
Website	24.312	18.600	16.450
Overige ICT lasten	127.443	180.862	207.484
Mediatheek/bibliotheek	8.741	9.800	9.540
Reproductie scholen	154.870	71.965	126.233
	677.867	472.846	560.315

4.4.3 Toelichting Leermiddelen

	2020 EUR	Begroting 2020 EUR	2019 EUR
Leermiddelen	468.406	442.637	514.222
	468.406	442.637	514.222

4.4.5 Toelichting Overige instellingslasten

	2020 EUR	Begroting 2020 EUR	2019 EUR
Kabeltelevisie en overige rechten	14.378	10.462	9.896
Abonnementen	25.297	8.759	17.112
Contributies	63.487	23.000	58.561
Representatiekosten	6.741	4.444	5.704
Medezeggenschapsraad/Ouderraad	6.004	9.582	5.286
Overige verzekeringen	19.070	15.124	15.320
Culturele Vorming	34.575	86.080	60.158
Sportdagen en vieringen	81.666	93.983	104.804
Reizen en excursies	30.352	187.592	161.633
Leerlingzorg	175.463	100.000	143.412
Uitgaven Fonds cultuureducatie	999	8.000	-
Testen en toetsen	22.234	29.000	27.712
Schoolzwemmen	6.461	7.900	13.706
Overige onderwijslasten	164.489	377.874	328.156
Activiteiten ouderbijdrage	35	1.000	164
Tussenschoolse opvang	20.405	1.000	-
	671.656	963.800	951.623

6 Financiële baten en lasten

	2020 EUR	Begroting 2020 EUR	2019 EUR
6.1 Financiële baten			
6.1.1 Rentebaten	24.097	21.000	23.874
Totaal financiële baten	24.097	21.000	23.874
6.1.3 Waardevermeerderingen van financiële vaste activa	4.834-	-	10.811
Totaal financiële baten	4.834-	-	10.811
6.2 Financiële lasten			
6.2.1 Rentelasten	-21.110	-13.415	-14.980
Totaal financiële lasten	-21.110	-13.415	-14.980
6.1.3 Waardeverminderingen van financiële vaste activa	-	-	-8.254
Totaal financiële lasten	-	-	-8.254
Saldo financiële baten en lasten			
Saldo financiële baten en lasten	1.847-	7.585	11.450
Jaarresultaat	1.507.715-	141.078-	1.019.292

F. Overzicht verbonden partijen

De stichting heeft bestuurlijke inbreng (maar geen overwegende zeggenschap) in het volgende samenwerkingsverband Passend Onderwijs:

Naam	Statutaire zetel	Rechtsvorm	Belangrijkste activiteit
• Stg SWV 28-17	Zoetermeer	Stichting	Uitvoering Wet Passend Onderwijs

Aangezien de jaarrekening over 2020 van de genoemde instelling nog niet voorhanden is kan geen inzicht worden gegeven in vermogen en resultaat over 2020. Er is geen sprake van een deelname of consolidatie.

G. Verantwoording van Subsidies

G1. Subsidies waarbij het eventueel niet aangewende deel van de subsidie, mits de activiteiten volledig zijn uitgevoerd, kan worden besteed aan

Omschrijving	Toewijzing	Datum	De activiteiten zijn ultimo verslagjaar conform de subsidie beschikking geheel uitgevoerd en afgerond.
	Kenmerk		
			Ja/nee
Subsidie voor studieverlof	2019/2/1215950	20-09-2019	ja
Subsidie voor studieverlof	2020/2/1633164	22-09-2020	nee
Subsidie Zij-instroom	2019/2/1395949	19-12-2019	nee
Subsidie Zij-instroom	2019/2/1180234	20-6-2019	nee
Subsidie Zij-instroom	2019/2/1180234	19-12-2019	nee
Subsidie Zij-instroom	2019/2/1180234	20-6-2019	nee
Subsidie Zij-instroom	2020/2/1513877	15-04-2020	nee
Subsidie Zij-instroom	2020/2/1534703	22-6-2020	nee
Subsidie Zij-instroom	2020/2/1708720	20-11-2020	nee
Subsidie Zij-instroom	2020/2/1457759	43910	nee
Inhaal- en ondersteuningssubsidie	IOP-41390-PO	2-7-2020	nee
Inhaal- en ondersteuningssubsidie	IOP2-41390-PO	16-10-2020	nee

G2.A. Subsidies die uitsluitend mogen worden aangewend voor het doel waarvoor de subsidie is verstrekt, aflopend per ultimo verslagjaar.

Omschrijving	Toewijzing	Datum	Bedrag	Saldo	Ontvangen in	Lasten in	Totale kosten	Saldo nog te besteden
	Kenmerk		Toewijzing	1-jan-20	verslagjaar	Verslagjaar	31-dec-20	31-dec-20
			€	€	€	€	€	€
Totaal								

G2.B. Subsidies die uitsluitend mogen worden aangewend voor het doel waarvoor de subsidie is verstrekt, doorlopend tot in een volgend verslagjaar.

Omschrijving	Toewijzing	Datum	Bedrag	Saldo	Ontvangen in	Lasten in	Totale kosten	Saldo nog te besteden
	Kenmerk		Toewijzing	1-jan-20	verslagjaar	Verslagjaar	31-dec-20	31-dec-20
			€	€	€	€	€	€
Totaal								

H. WNT verantwoording 2020 Stichting Openbaar Primair Onderwijs Zoetermeer

De WNT is van toepassing op Stichting OPOZ. Het voor Stichting OPOZ toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2020 € 157.000 (bezoldigingsmaximum voor het onderwijs, klasse D, complexiteitspunten per criterium: aantal leerlingen 3, totale baten 6, aantal onderwijssoorten 2).

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van van de functievervulling alsmede degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

Gegevens 2020				
bedragen x € 1	M. Schoon	M. Krul	E.A.M. Spruijt	R. Pots
Functiegegevens	Voorzitter CvB	Lid CvB		
Aanvang en einde functievervulling in 2020	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12		
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,00	1,00		
Dienstbetrekking?	ja	ja		
Klasse	D	D		
Complexiteitspunten aantal leerlingen	2	2		
Complexiteitspunten totale baten	6	6		
Complexiteitspunten aantal onderwijssoorten	3	3		
Bezoldiging				
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	118.003	95.973		
Beloningen betaalbaar op termijn	20.204	15.353		
<i>Subtotaal</i>	138.207	111.326		
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	157.000	157.000		
-/- Onverschuldigd betaald bedrag en nog niet terugontvangen bedrag	NVT	NVT		
Totaal bezoldiging	138.207	111.326		
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	NVT	NVT		
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	NVT	NVT		

Gegevens 2019				
	M. Schoon	M. Krul	E.A.M. Spruijt	R. Pots
Functiegegevens	Voorzitter CvB	Lid CvB	Voorzitter CvB	Lid CvB
Aanvang en einde functievervulling in 2019	1/10-31/12	1/5-31/12	1/1-30/9	1/1-30/9
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1	0,94	0,94
Dienstbetrekking?	ja	ja	ja	ja
Bezoldiging				
Beloning en belastbare onkostenvergoedingen	26.273	54.834	100.838	94.529
Beloningen betaalbaar op termijn	4.896	9.506	14.314	
<i>Subtotaal</i>	31.169	64.340	115.152	94.529
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	38.312	102.027	107.441	107.441
Totaal bezoldiging	31.169	64.340	115.152	94.529

Bij E.A.M. Spruijt is sprake van een overschrijding over 2019, er is hiervoor een beroep gedaan op de overgangsregeling

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking kalendermaand 1-12

Er zijn geen leidinggevend topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in 2020 of 2019.

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

Gegevens 2020			
bedragen x € 1	A.W.C. Kuiper	K. Gordijn	M. van der Heijden
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2020	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Bezoldiging			
Bezoldiging	6.000	4.000	4.000
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	23.550	15.700	15.700
-/- Onverschuldigd betaald bedrag en nog niet terugontvangen bedrag	nvt	nvt	nvt
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	nvt	nvt	nvt
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	nvt	nvt	nvt
Totaal bezoldiging	6.000	4.000	4.000

Gegevens 2019			
bedragen x € 1	A.W.C. Kuiper	K. Gordijn	M. van der Heijden
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2019	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Bezoldiging			
Bezoldiging	6.000	4.000	4.000
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	22.800	15.200	15.200

bedragen x € 1	C. Walther	Ö Golpinar	M. Oskam
Functiegegevens	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2020	1/1 - 31/12	1/5 - 31/12	1/7 - 31/12
Bezoldiging			
Totale bezoldiging	4.000	2.666	4.000
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	15.700	10.510	7.893
-/- Onverschuldigd betaald bedrag en nog niet terugontvangen bedrag	nvt	nvt	nvt
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	nvt	nvt	nvt
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	nvt	nvt	nvt

Functiegegevens	LID	LID
Aanvang en einde functievervulling in 2019	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Bezoldiging		
Totale bezoldiging	Lid	Lid
	2.667	4.000
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	10.203	15.200

1d. Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 1.700 of minder

Er zijn geen topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.700 of minder.

1e Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.700

Er zijn geen topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.700 of meer die aan deze categorie voldoen.

1f. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.700 waarop de anticumulatie

Er zijn geen topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.700 of minder.

1g. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van € 1.700 of minder waarop de

Er zijn geen topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.700 of minder.

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking

Er zijn geen uitkeringen wegens beëindiging dienstverband geweest aan topfunctionarissen in 2020 of 2019.

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2020 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen,

I.	Bestemming van het resultaat	2020	2019
	Het exploitatieresultaat over 2020 bedraagt €	-1.507.715	1.019.292
	Hiervan is te bestemmen:		
	Algemene reserve	-723.621	158.201
	Bestemmingsreserve nabetaling CAO	-861.091	861.091
	Bestemmingsreserve ouderbijdragen	76.997	0
	Totaal	<u>-1.507.715</u>	<u>1.019.292</u>

J. Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen die hier vermeld moeten worden.

K. ONDERTEKENING DOOR BESTUURDERS EN TOEZICHTHOUDERS

College van bestuur

M. Schoon
Voorzitter

M.L. Krul

Raad van Toezicht

K. Gordijn
Voorzitter

M. Oskam

M. van der Heijden

Ö Gölpinar

C. Walther

Datum vaststelling jaarrekening 23 juni 2020

OVERIGE GEGEVENS

Aan de raad van toezicht en
het college van bestuur van
Stichting Openbaar Primair Onderwijs Zoetermeer
Blauw-roodlaan 156
2718 SK ZOETERMEER

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2020

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2020 van Stichting Openbaar Primair Onderwijs Zoetermeer te Zoetermeer gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Openbaar Primair Onderwijs Zoetermeer op 31 december 2020 en van het resultaat over 2020 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2020 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2020.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2020;
2. de staat van baten en lasten over 2020; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2020 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Openbaar Primair Onderwijs Zoetermeer, zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2020 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en op grond van de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf '2.2.2. Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2020 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.2. Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2020 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het college van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf '2.2.2. Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2020.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het college van bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het college van bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het college van bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf '2.3.1. Referentiekader' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2020. In dit kader is het college van bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het college van bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet het college van bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het college van bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het college van bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht, dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2020, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's:
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude;
 - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn.
- het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het college van bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het college van bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Amsterdam, 17 juni 2021

Horlings Accountants & Belastingadviseurs B.V.

Was getekend

Mevrouw C. Rabe
Registeraccountant

Gegevens over de rechtspersoon

Bestuursnummer 41390
Naam instelling Stg Openbaar Primair Onderwijs Zoetermeer

Adres Blauw-Roodlaan 156
Postcode / Plaats 2718 SK Zoetermeer
Telefoon 079-32908525
Internet-site www.opoz.nl

Contactpersoon drs M. Schoon
Telefoon 079-3290825

E-mail M.schoon@opoz.nl

Brin	Naam	Onderwijssoort
15MU	Basisschool Montessori Meester Verwers	PO
15PJ	Basisschool De Meerburgh	PO
15UC	Het Zwanenbos	PO
15YP	Openbare Basisschool De Piramide	PO
16CC	Basisschool De Watersnip	PO
16GD	Basisschool Het Plankier	PO
16HN	Basisschool De Tjalk	PO
16KB	Seghwaert	PO
16ND	Openbare basisschool De Baanbreker	PO
19KH	SSBO De Vuurtoren	SBO
22MB	De Saffier	PO
24CP	Openbare Basisschool de Waterlelie	PO
27MG	Montessorischool De Trinoom	PO
28AL	OBS Florence Nightingale	PO